

III. Forelæsninger, Øvelser og Eksaminer.

a. Oversigt over de Studerende, der i Aaret 1. Oktober 1938 til 30. September 1939 er blevet immatrikulerede.

Dimitterede i 1914.....	1
— i 1920.....	1
— i 1924.....	1
— i 1925.....	1
— i 1926.....	1
— i 1927.....	1
— i 1928.....	4
— i 1929.....	2
— i 1931.....	2
— i 1932.....	4
— i 1933.....	5
— i 1934.....	16
— i 1935.....	22
— i 1936.....	25
— i 1937.....	46
— i 1938.....	77
— i 1939.....	938
— fra islandske Skoler.....	1
Fra fremmede Universiteter eller Skoler.....	19
Officersskolens Afgangseksamen.....	1

Ialt... 1168

Iøvrigt henvises til den i Efteraaret 1939 udkomne »Liste over de immatrikulerede Studerende, der følger Undervisningen ved Københavns Universitet i det akademiske Aar 1939—40 samt Tillægsliste for 1938—39« og til Afsnittet »Eksamens- og Aarskarakterer ved Studentereksamen« i vedkommende Aargang af »Meddelelser angaaende de højere Almenskoler i Danmark«.

b. Afholdte Eksaminer.

1. Tillægseksamen i Henhold til Anordning af 8. Februar 1908.

Januar 1939: Latin: Der indstillede sig 10 Stud. theol., af hvilke 7 bestod, og 7 Stud. mag., af hvilke 5 bestod. Græsk: Der indstillede sig 32 Stud. theol., af hvilke 28 bestod, og 3 Stud. mag., af hvilke 2 bestod.

Kirk-Thomsen, Robert Johan (1930).....	Haud ill. 1.	Nielsen, Hans Immanuel Krogh (1933).....	Laud.
Knudsen, Erik (1933).....	Laud.	Nielsen, Poul Jørgen Marius (1932).....	Haud ill. 2.
Knudsen, Halvdan Vilstrup (1932).....	Haud ill. 1.	Olesen, Rudolf Bakkegaard (1933).....	Haud ill. 1.
Knudsen, Kristen Moustgaard (1933).....	Haud ill. 1.	Pedersen, Caleb Viggo (1933) .	Haud ill. 1.
Kristensen, Kristen Kloppen- borg (1933).....	Haud ill. 2.	Pedersen, Christian Vestergaard (1932).....	Haud ill. 2.
Larsen, Børge Verner Danquart (1931).....	Haud ill. 2.	Pedersen, Ebbe Thestrup (1933) .	Laud.
Laurberg-Jensen, Niels Martin (1930).....	Haud ill. 2.	Pedersen, Poul Marius (1933) .	Haud ill. 1.
Mikkelsen, Kristian Peder (1932)	Haud ill. 2.	Petersen, Hans (1929).....	Haud ill. 1.
Morsing, Tage (1933).....	Haud ill. 1.	Petersen, Sigfred Georg (1933) .	Laud.
Nielsen, Frants (1933).....	Haud ill. 1.	Thomsen, Poul Overgaard (1933)	Haud ill. 2.
		Ullersted, Johannes Sørensen (1923).....	Haud ill. 2.
		Vester, Christen Mehlsen (1929)	Haud ill. 2.

Skriftlige Opgaver.

Vinteren 1938—39.

1) Nye Testamentes Bifag: Hvorvidt er man i Stand til at tidsfæste de forskellige Begivenheder i Paulus' Liv? 2) Kirkehistorie: a) (Gl. Ordning eller Maksimum) Hvor og under hvilke Former har Tanken om det almindelige Præstedømme gjort sig gældende indenfor luthersk Kirkeliv? b) (Minimum) En Oversigt over Forholdet mellem Kirke og Stat i Danmark siden Reformationen. 3) Nye Testamentes Eksegese: Rom. 5, 15—21 incl. 4) Gamle Testamentes Eksegese: a) (Gl. Ordning) Ps. 32, 1—11 incl., b) (Maksimum) Jes. 9, 1—11 incl., c) (Minimum) Gen. 12, 10—20 incl. 5) Dogmatik: Symbolernes Betydning for Dogmatikken. 6) Etik: En Fremstilling og Vurdering af Kants etiske Hovedtanker.

Sommeren 1939.

1) Nye Testamentes Bifag: En Karakteristik og Bedømmelse af den allegoriske Skriftfortolkning. 2) Kirkehistorie: a) (Gl. Ordning eller Maksimum) En Oversigt over den tyske Pietisme i dens forskellige Former og en Redegørelse for dens Plads i Protestantismens Historie, b) (Minimum) Thomas Aquinerens Opfattelse af Naaden og Sakramenterne. 3) Nye Testamentes Eksegese: Luk. 16, 1—13 incl. 4) Gamle Testamentes Eksegese: a) (Gl. Ordning) Ps. 95, b) (Maksimum) Amos 7, 1—10 incl., c) (Minimum) Gen. 18, 1—10 incl. 5) Dogmatik: En Fremstilling og Vurdering af de forskellige Opfattelser af Mellemtilstanden. 6) Religionsfilosofi: En Fremstilling og Vurdering af det teologiske Bevis for Guds Tilværelse.

6. Juridisk Embedseksamen, Statsvidenskabelig Eksamen samt Eksamen i Forsikringsvidenskab og Statistik.

α. Juridisk Embedseksamen.

Vinteren 1938—39: Der indstillede sig	82,	80	fuldendte Eksamen.
Sommeren 1939:	—	—	91, 90 — —
Ialt indstillede sig 173, 170 fuldendte Eksamen.			

Af disse fik 140 Første Karakter, 25 Anden Karakter 1, 5 Anden Karakter 2.

Vinteren 1938—39.

Andersen, Eigil Lego (1930)	182	Første	Lillelund, Vibeke (1932) ..	155	Anden 1.
Bang, Jørgen Christian			Lund, Aase (1932)	169	Første
(1932)	170	Første	Lundbæk, Erik (1931) ...	176	Første
Bjorn, Tage Hans Carl			Lynged, Ina Magdalene		
(1932)	181	Første	Smidt (1931)	176	Første
Bredahl, Karl Otto (1933)	168	Første	Lütken, Andreas Joachim		
Bruun Knud Baadsgaard			(1916)	156	Anden 1.
(1932)	166	Første	Malling, Jens Wilhelm		
Bryde, Elly Flenning, f.			(1927)	169	Første
Andersen (1932)	179	Første	Mortensen, Martin Johan-		
Byrdal, Karsten Krebs			nes (1932)	169	Første
(1934)	181	Første	Møller, Fritz (1931)	188	Første
Bæk, Karen (1933)	170	Første	Nielsen, Holger Eiler (1931)	164	Første
Christensen, Knud Walde-			Olsen, Svend Frederik		
mar Vibe (1932)	171	Første	(1931)	173	Første
Christensen, Paul (1932) ..	161	Anden 1.	Ottosen, Niels Faaborg		
Dall, Ruth (1932)	164	Første	(1931)	164	Første
Dickmeiss, Marie (1932) ..	171	Første	Pass, Eugen (1932)	158	Anden 1.
Eibe, Gertrud (1932)	179	Første	Paulson, Bjarne With		
Engberg, Niels (1931)	168	Første	(1931)	169	Første
Engby-Larsen, Knud (1932)	157	Anden 1.	Pedersen, Laurits Anker		
Erichsen, Mogens (1932) ..	173	Første	(1927)	159	Anden 1.
Friis, Povl (1928)	186 $\frac{2}{3}$	Første	Petersen, Hans Helge Wie-		
Graae, Kristen Winkel			demann (1912)	168	Første
(1931)	161	Anden 1.	Petri, Jørgen Johannes Ne-		
Grumme, Hugo Richard			ve (1932)	167	Første
(1932)	172	Første	Poulsen, Marinus Harbo		
Hammer, Verner Frederik			(1932)	174	Første
(1933)	179	Første	Poulsen, Olga Johanne		
Hansen, Ole Grønborg			(1933)	167	Første
(1932)	175	Første	Povlsen, Sven Adam (1931)	166	Første
Hansen, Svend Peter Villy			Rasmussen, Alfred Frederik		
(1931)	170	Første	Gotlieb Gothknecht (1932)	179	Første
Holmgreen, Erna Johanne			Rasmussen, Einer (1932) .	167	Første
Oda (1931)	164	Første	Rasmussen, Ole Gangsted		
Hove, Erhard Thorkild			(1930)	171	Første
Kristensen (1930)	166	Første	Reinbach, Erhard Valentin		
Ibsen, Eugène Georg Otto			(1932)	151	Anden 1.
(1929)	183	Første	Robsahm, Carl Martin Filip		
Ingildsen, Frithiof (1923) .	154	Anden 1.	(1929)	164	Første
Iversen, Jørgen Lindhardt			Rohbeck, Sonja Inger		
(1932)	137	Anden 2.	Schaltz Tafdrup, f. Taf-		
Jensen, Hans Henrik (1931)	164	Første	drup (1930)	165 $\frac{2}{3}$	Første
Jølver, Bent Rønning (1931)	151	Anden 1.	Schlichtkrull, Uffe Nicolai		
Jøndrup, Henning (1933) .	167	Første	Christian (1931)	164	Første
Jørgensen, Frode Holm			Skovgaard, Alfred Johan-		
(1932)	148	Anden 2.	nes (1932)	188	Første
Kjems, Hans (1932)	176	Første	Søndergaard, Adser Schack		
Klerk, Niels Johan Jørgen			(1928)	151	Anden 1.
(1933)	194	Første	Sørensen, Poul Brunbjerg		
Klintsø, Ejnar Johannes			(1932)	170	Første
(1926)	144 $\frac{2}{3}$	Anden 2.	Tafdrup, Egil Georg Schaltz		
Koch, Knud Just (1932) .	172	Første	(1932)	166	Første
Kold-Christensen, Henning			Tams, Jens Rudolf (1932)	161	Anden 1.
(1927)	144 $\frac{1}{3}$	Anden 2.	Truelsen, Arne Kaj (1932)	180	Første
Lanzky-Otto, Frederik			de Waal, Børge Leo (1931)	150	Anden 1.
Adolph Richard Augu-			Warming, Paul Victor		
stus (1929)	164 $\frac{1}{3}$	Første	(1932)	177	Første
Larsen, Ellen Anna Marie			Vestergaard, Sigurd Møller		
(1931)	180	Første	(1932)	175	Første
Larsen, Richardt Thomas			Vigild, Carl Christian (1932)	157	Anden 1.
(1931)	169	Første	Vogt, Henning Rossen (1932)	170	Første
Lassen, Mogens Geill (1931)	153	Anden 1.	Vorstrup, Kristian Torkel		
Laugesen, Aksel Grønbaek			Jørgensen (1933)	184	Første
(1932)	164	Første	Øllgaard, Kirstin Gudrun		
			(1933)	168	Første

Sommeren 1939.

Efter Anordning af 11. April 1931.			Linde, Jørgen Rudolph	
Akselbo, Peder (1931)....	154	Anden 1.	Axel Thorvald (1932) ..	164 Første
Andersen, Knud Grønlund			Lorek, Immanuel (1932) ..	145 Anden 2.
(1923).....	157	Anden 1.	Lund, Kristian Tange (1933)	172 Første
Andersen, Niels Jensen			Løvstrand, Hans Helge	
(1930).....	179	Første	Jensen (1931).....	153 Anden 1.
Andreassen, Kaj Tage			Mosbæk, Martin Theilgaard	
(1934).....	175	Første	(1933).....	165 Første
Aude-Hansen, Carl Albert			Møller, Arne Rudolph (1928)	168 $\frac{2}{3}$ Første
(1932).....	193	Første	Møller, Jørgen Poul Kisbye	
Bay, Axel (1933).....	191	Første	(1933).....	198 Første
Bentzon, Birgitte Weis			Nielsen, Søren Gunnar (1934)	182 Første
(1932).....	185	Første	Nørgaard, Magna Lisberg	
Bjørndal, Mogens (1933) ..	172	Første	(1931).....	175 Første
Boelskov, Karl Palle Ver-			Oldenburg, Troels Valdemar	
ner Lundberg (1933)....	171	Første	Andreas (1933).....	187 Første
Bøgh, Søren (1928).....	164	Første	Olsen, Gregers Becker (1932)	171 Første
Christensen, Hans Peter			Olsen, Viggo Albert Willers-	
(1933).....	183	Første	lev (1931).....	165 Første
Christensen, Svend Sche-			Overbeck, Svend Erik (1932)	166 Første
ving (1926).....	164	Første	Permin, Torben Carl Chri-	
Christiansen, Hans Olaf			stian (1932).....	168 Første
Egly (1933).....	184	Første	Petersen, Helge Immanuel	
Dahl, Walter Johannsen			(1932).....	172 Første
(1933).....	166	Første	Petersen, Maja (1933)....	165 Første
Eget, Otto Harry (1932) ..	162	Anden 1.	Rasmussen, Erik Frederik	
Elm-Larsen, Alf Henning			(1933).....	166 Første
(1933).....	173	Første	Rasmussen, Grethe, f. Chri-	
Fich, Knud (1932).....	183	Første	stensen (1931).....	197 Første
Hansen, Karen Eva Pin-			Richlefs, Rolf Adolf (1933)	183 Første
borg (1931).....	180	Første	Ruben, Magnus (1933) ...	164 Første
Harpøth, Jens (1933)	185	Første	Rønne, Immanuel Johan-	
Heegaard, Erik Anker (1933)	176	Første	nes (1932).....	168 Første
Heiberg, Andreas Manik-			Sandager, Knud (1932)....	166 Første
kam (1933).....	170	Første	Sanders, Thorkild (1933) .	171 Første
Heinricy, Cort Nissen (1933)	176	Første	Skaalum, Torkel (1933) ..	171 Første
von der Hude, Preben Ar-			Steglich-Petersen, Claudius	
thur (1932).....	177	Første	Christian (1933).....	180 Første
Jensen, Ellen Hedvig Wind-			Storr-Hansen, Sven Olav	
feld (1933).....	177	Første	Børge (1933).....	193 Første
Jensen, Otto (1932).....	171	Første	Sørensen, Axel Verner (1933)	177 Første
Jensen, Tage Holmboe			Terkelsen, Per Tage (1932)	164 Første
(1933).....	183	Første	Thisted, Ib Børge (1932) .	181 Første
Jensen, Thorvald Christian			Thomsen, Gudrun Refslund	
(1932).....	166	Første	(1933).....	192 Første
Juhl, Erik (1927).....	169	Første	Thomsen, Vilhelm Gade	
Juhl, Poul Martin Uldall			(1933).....	165 Første
(1930).....	157	Anden 1.	Thuge-Hansen, Frits Poul	
Jønsson, Claes Ebel Hel-			(1933).....	182 Første
mer (1932).....	169	Første	Urne, Henrik (1932).....	201 Første
Jørgensen, Frode Holm			Warming, Poul Victor (1932)	182 Første
(1932).....	150	Anden 1.	Viltoft, Aage (1931)	150 Anden 1.
Jørgensen, Henry Arne			Würtzen, Poul Erik (1933)	170 Første
(1931).....	164	Første		
Jørgensen, Orla Marius			Efter Anordning af 13. Juli 1937.	
(1932).....	158	Anden 1.	Bruun, Frits Dybvad (1934)	12,27 Første
Kampmann, Karsten (1932)	171	Første	Ebbe, Karl Mogens (1932)	11,67 Første
Klemen, Find (1932).....	172	Første	Gjesing-Pedersen, Ejner	
Knudsen, Carl Maximilian			(1934).....	13,00 Første
Thren (1932).....	164	Første	Hammershaimb, Venzel Ul-	
Kvetny, Isidor (1933)....	170	Første	rik (1933).....	12,80 Første
Langsted, Niels Erik (1933)	164	Første	Holm, Erik Kristian An-	
Larsen, Poul Sylvest (1932)	164	Første	dreas (1933).....	12,93 Første
Lassen, Mogens Geill (1931)	163	Anden 1.	Ilfeldt, Arthur Harry (1933)	11,80 Første

Lauridsen, Poul Sigfred (1934).....	11,87	Første	Pedersen, Johannes Aage (1934).....	12,87	Første
Levinson, Jørgen William (1932).....	12,13	Første	Perregaard, Jens (1934) ..	12,80	Første
Michelsen, Poul (1931) ...	11,07	Anden l.	Petersson, Bengt Tidemand Vagn (1934).....	12,33	Første
Nielsen, Knud (1934)	12,60	Første	Warberg, Mogens (1932)..	12,53	Første

Skriftlige Opgaver.

Vinteren 1938—39.

Eksamens 1ste Del.

1. A laaner 1000 Kr. af sin Svigerfader B mod Sikkerhed i sit Indbo. Der oprettes et Pantebrev i Løsøre, som tinglyses i Overensstemmelse med Tinglysningslovens Regler. Senere bliver Parterne enige om, at B skal overtage Indboet til Ejendom, dog saaledes at A skal have Lov til indtil videre at beholde Møblerne i sin Besiddelse. Der foretages ingen Aflysning af Pantebrevet. Kan herefter en af A's Varekreditorer, som kender den sidst truffene Aftale, begære Udlæg i Møblerne?

2. Mellem 4 Søstre, der i Fællesskab, hver for $\frac{1}{4}$, havde arvet en fast Ejendom, hvis aarlige Lejeindtægt var ca. 60,000 Kr., opstod Uenighed om Ejendommens Administration. De tre ønskede at overdrage Administrationen til en Sagfører, saaledes at denne for hvert Halvaar gjorde et Overslag over de kommende Indtægter og Udgifter og udbetalte visse Beløb à conto maanedlig, medens endelig Opgørelse og Afregning først skete ved Halvaarets Ophør. Den fjerde Søster nægtede at deltage i Betalingen af Administrationshonorar til Sagføreren og forlangte hver Maaned udbetalt en Fjerdedel af den indkomne Leje mod, hver Gang en Udgift lovlig skulde afholdes, at indbetale den hende paahvilende Fjerdedel.

Hvorledes maa Tvisten afgøres?

3. I Aaret 1870 bortsolgte der fra et Gods en tidligere Fæstegaard bl. a. paa Betingelse af, at der ved hvert Ejerskifte skulde erlægges en Rekognition paa 25 Rigsdaler. Bestemmelsen blev tinglyst i Overensstemmelse med de dagældende Regler. Da Gaarden 1905 skiftede Ejer, blev denne Rekognition imidlertid ikke erlagt, og dette skete heller ikke, da Gaarden paany solgte 1930. 1938 anlægger Godsets nuværende Ejer Sag imod Gaardens Ejer og paastaar denne dømt til at betale den sidst forfaldne Rekognition, 50 Kr. Sagsøgte paastaar sig frifundet, principalt under Henvisning til, at den paa Ejendommen hvilende Byrde er bortfaldet ved Hævd, subsidiært under Henvisning til, at Beløbet er forældet. Hvor kan der gives Medhold i nogen af disse Paastande?

4. Hvorvidt kan en sindssyg Person retsgyldigt

- afgive Stemme ved Rigsdagsvalg,
- erhverve Næringsbrev eller
- indsende Skatteselvangivelse om Indtægt og Formue?

5. Hvilke Opgaver har den forenede Rigsdag efter den nugældende Grundlov?

6. En statsansat Dommerfuldmægtig, der passede sin Tjeneste upaa-klageligt, viste sig meget ofte paa Gaden i stærkt beruset Tilstand, hvorved han vakte Forargelse i Befolkningen.

- Kan han straffes disciplinært?
- Kan han lovligt afskediges, med eller uden Varsel?

7. Hvilke Tvistigheder mellem Stater kan afgøres ved Voldgift, og efter hvilke Regler eller Synspunkter skal Voldgiftsrettens Afgørelse træffes?

Eksamens 2den Del

efter kgl. Anordning af 11. April 1931.

A. Dansk Privatrets 1. Afdeling.

1. Ved Københavns Byrets Dom af 11. Februar 1935 opnaar Fru Anna Baryel Skilsmisse fra sin Mand Fabrikant Kaj Baryel paa Grund af dennes Utroskab. Manden, der stadig har benægtet at have været Hustruen utro, paaanker straks Dommen, der imidlertid bliver stadfæstet ved Østre Landsrets Dom af 23. Juni s. A. Hustruens Moder afgaar ved Døden den 18. Marts 1935 efter at have hensiddet i uskiftet Bo efter Faderen siden 1926; ingen af Forældrene har oprettet Testamente.

Har Fabrikant Baryel Krav paa, at Arven efter Hustruens Forældre medregnes ved Delingen af hans og Hustruens Fællesbo?

2. Under en af Grosserer Niels Østergaard mod Prokurist Niels Hansen Østergaard anlagt Sag paastaas sidstnævnte kendt uberettiget til at føre Navnet Østergaard.

Det oplyses under Sagen, at Sagsøgte er født 30. Juni 1912, at Sagsøgtes Forældre er Gaardejer Jørgen Hansen i Ægteskab med Oline født Rasmussen, at Faderen siden 1907 har været Ejer af en Gaard kaldet Østergaard, og at Sagsøgte ved Daaben er indført i Kirkebogen under Navnet Niels Hansen Østergaard og altid har været kaldt Østergaard.

Hvilket Udfald maa Retssagen faa?

3. I hvilket Omfang kan Arbejdsaftaler, som er indgaaet af Forældremyndighedens Indehaver, være bindende for den mindreaarige efter dennes 18. Aar?

B. Dansk Strafferet.

1. A fremsætter en bestemt Begæring til B om, at denne skal dræbe A ved et Revolverskud gennem Tindingen. Overensstemmende hermed affyrer B en ladt Revolver mod A, som falder blødende og bevidstløs om. B gaar ud fra, at Skuddet har været dræbende, men ved tililende Naboers Foranstaltning kommer A straks under Lægebehandling, hvorved det lykkes at redde hans Liv, men Skuddet har haft til Følge, at han bliver blind.

B tiltales til Straf efter Strfl. § 239, jfr. § 21, og for grov Legemsbeskadigelse. Hvorledes skal Forholdet bedømmes?

2. A har ifølge Gældsbrev 1000 Kr. tilgode hos B, der paa Forfaldsdagen sender ham Pengene med Posten. Efter at have modtaget disse Penge transporterer A Gældsbrevet mod Vederlag til C, som ikke har nogen Anelse om, at Gældsbrevet er indfriet.

Hvorvidt kan A straffes?

3. A har staaet i homoseksuelt Forhold til B, der er ugift og meget velhavende. B's Brodersøn C er hans eneste nærmere Slægtning. C har under hele sin Opvækst været til Huse hos B som hans Plejesøn; det har stedse været en Forudsætning mellem dem, at C skulde arve B's Formue, og B har ved Testamente indsat C som sin eneste Arving.

Under Trusel om at skandalisere B ved at røbe det homoseksuelle Forhold for hans Venner og Forretningsforbindelser formaar A ham til at tilbagekalde Testamentet og oprette et nyt Testamente, hvori A indsættes som B's Universalarving. Kort Tid efter at dette sidste Testamente er oprettet, dør B.

Hvorvidt kan A straffes?

4. Hvorvidt er det efter dansk Strafferet af Betydning for et strafbart Forholds Tilregnelser til Skyld, at Gerningsmanden har handlet under Omstændigheder, der stillede usædvanlige Krav til hans Lovlydighed (»Unzumutbarkeit«)?

Eksamens 2den Del

efter kgl. Anordning af 13. Juli 1937.

A. Strafferet: samme Opgave som ved Eksamens 2den Del efter kgl. Anordning af 11. April 1931 (se ovenfor Side 78).

B. Retspleje.

1. Landsretssagfører A, der gav Møde for en Klient B som Sagsøger i en privat Straffesag, hævdede uden Aftale med B Sagen ved Domsforhandlingens Begyndelse, idet han fejlagtigt antog, at Strafansvaret var forældet.

Er dette Processkridt bindende for B? Vil det i bekræftende Fald udelukke ham fra at anlægge ny Sag?

2. Efter at A var blevet frifundet i en Nævningesag, anlagde han Injuriesag mod en af Nævningerne i Anledning af Udtalelser, denne skulde være fremkommet med under Raadslagningen i Nævningesagen. Hvorvidt kan der i Injuriesagen fordres eller tillades Partsafhøring af Sagsøgte og Vidneforklaring af de øvrige Nævninger og den til Raadslagningen tilkaldte Retsformand angaaende, hvad der er forefaldet under den nævnte Raadslagning?
3. Hvorvidt kan et Konkursbo anses for bundet af Uopsigeligheds- og Erstatningsklausuler i Kontrakter, der ikke kan anfægtes efter Konkurslovens almindelige Afkræftelsesregler?
4. a) Hvorvidt kan et Fogedforbud ophæves af Fogeden, efter at det er blevet stadfæstet af Retten i Henhold til en derom anlagt Forfølgningssag?
b) Hvorvidt kan et Fogedforbud anfægtes ved Appel?

Eksamens 3die Del.

- 1) Teoretisk Opgave: Tvang som Ugyldighedsgrund.
- 2) Almindelig Opgave:

1. Gaardejer Bang lod indlægge elektrisk Lys i sin Gaard. Snart efter viste det sig, at der var Fejl ved Anlægget, men Tjenestekarlen, som var alene hjemme, erstattede letsindigt de ødelagte Sikringer med en fast Leder og vilde atter tænde Lyset. Derved opstod der Kortslutning, og Gaarden nedbrændte. Installatoren havde tegnet Ansvarsforsikring, der dækkede Ansvar ved Arbejde i hans Fag, og Bang havde tegnet almindelig Brandforsikring af Gaarden. Baade Installatorens og Tjenestekarlens Adfærd maa betragtes som grov Ugatsomhed.
a) Hvorvidt kan Bang af Brandforsikringen kræve Skaden paa Ejendommen dækket?
b) Hvilket Krav kan der i Anledning af Skaden rejses mod Ansvarsforsikreren, og af hvem kan et eventuelt Krav rejses?
2. En Værktøjfabrikant Skov sælger den 1. Febr. 1938 til Snedkermester Brun Værktøj til en afdragsvis betalbar Købesum af 1200 Kr. med sædvanligt Ejendomsforbehold. Værktøjet skal ifølge Kontrakten leveres.

tilbage til Skov, hvis Brun ikke erlægger Afdragene til aftalt Tid. Paa et Tidspunkt, da kun det halve af Købesummen er betalt, sælger Brun Værktøjet, der findes i hans Værksted, til Direktør Kall, der ikke ved, at Brun kun har købt Værktøjet paa Afbetaling; og Kall faar Værktøjet overleveret faa Dage efter. Da Skov erfarer dette, anlægger han Sag til Vindikation mod Kall.

Hvorledes skal denne Retssag afgøres?

3. Hvorvidt kan i et samtidigt, særligt Fælleseje om en bestemt fast Ejendom Flertallet af Fællesejerne træffe Bestemmelser om denne Ejendoms Salg, Pantsætning, Udlejning og Drift?
4. Hvem kan meddele eller tilbagekalde Prokura for et ansvarligt Interessentskab?
5. Landsretssagfører A, der gav Møde for en Klient B som Sagsøger i en privat Straffesag, hævdede uden Aftale med denne Sagen ved Domsforhandlingens Begyndelse, idet han fejlagtigt antog, at Strafansvaret var forældet.

Er dette Processkridt bindende for B? Vil det i bekræftende Fald udelukke ham fra at anlægge ny Sag?

6. Efter at A var blevet frifundet i en Nævningesag, anlagde han Injuriesag mod en af Nævningerne i Anledning af Udtalelser, denne skulde være fremkommet med under Raadslagningen i Nævningesagen. Hvorvidt kan der i Injuriesagen fordres eller tillades Partsafhøring af Sagsøgte og Vidneforklaring af de øvrige Nævninger og den til Raadslagningen tilkaldte Retsformand angaaende, hvad der er forefaldet under den nævnte Raadslagning?
7. Hvorvidt kan et Konkursbo anses for bundet af Uopsigeligheds- og Erstatningsklausuler i Kontrakter, der ikke kan anfægtes efter Konkurslovens almindelige Afkræftelsesregler?
8. a) Hvorvidt kan et Fogedforbud ophæves af Fogeden, efter at det er blevet stadfæstet af Retten i Henhold til en derom anlagt Forfølgningssag?
b) Hvorvidt kan et Fogedforbud anfægtes ved Appel?

3) Konkret Opgave:

Fedevarefirmaet Th. Jespersen, hvis Indehaver var Lauritz Jespersen, blev erklæret konkurs i Oktober 1934. Blandt Konkursboets Aktiver var Firmaets Ejendom Gl. Kongevej Nr. 157, Frederiksberg. I Marts 1935 udlejede Konkursboet en Butiksløjlighed i denne Ejendom til et nystiftet Aktieselskab, der drev Pøsefabrikation og Viktualiehandel en detail med Lauritz Jespersen som Bestyrer af Detailforretningen. Aktieselskabet kom imidlertid i Restance med Betaling af Lejeafgift. Den 24. Oktober 1936, da den resterende Leje pr. nævnte Dato udgjorde 1600 Kr., lod Konkursboet ved dets Kurator Landsretssagfører Binderup, Aktieselskabet udsætte ved Fogeden af de lejede Lokaler, som Konkursboet herefter aflaaede.

Medens Lokalerne iøvrigt blev ryddeliggjort ved Udsættelsen, forblev — uvist af hvilken Grund — i et Udhus henstaaende dels et stort Parti Spegepølse, dels forskellige til Virksomheden hørende Maskiner bl. a. en Kød hakkemaskine og en Maskine til Afskæring af Paalæg. Denne Omstændighed foranledigede følgende Tildragelser mellem Aktieselskabet og Konkursboet.

Straks efter Udsættelsesforretningen blev Boets Kurator, Landsretssagfører Binderup, der indfandt sig for at syne Lokalerne, opmærksom paa Pølserne. Han ringede da til Lauritz Jespersen for at henlede hans Opmærksomhed paa Pøsepartiet og udtalte, at Boet gerne saa, at dette blev afhentet, saa Lokalerne kunde blive disponible til ny Udlejning.

Lauritz Jespersen foretog imidlertid foreløbig ingenting. Fra Boets Side skete heller ikke videre. Først den 24. November telefonerede Lauritz Jespersen til Landsretssagfører Binderups Kontor for at sige, at han nu vilde hente Pølsepartiet og de omtalte Maskiner, og spørge, til hvilken Dag og Tid han kunde indfinde sig. Da Landsretssagføreren ikke var til Stede, fik han ingen bestemt Besked herom, men modtog Dagen efter saalydende Brev:

»I Besvarelse af Deres telefoniske Forespørgsel af D. D. vedrørende det Aktieselskabet tilhørende Parti Pølser og nogle Maskiner, der henstaar i Udhuset Gl. Kongevej Nr. 157, skal jeg tillade mig at meddele, at de nævnte Effekter kun vil blive udleveret til Dem mod Betaling af skyldig Husleje Kr. 1600 eller mod betryggende Sikkerhed.«

Lauritz Jespersen svarede omgaaende paa Aktieselskabets Vegne og bestred Boets Ret til at nægte Udlevering. Der blev derefter ført en Række mundtlige Forhandlinger for at opnaa en Ordning, men det lykkedes ikke at komme til Enighed.

Sundhedspolitiet kom den 9. Januar 1937 under et systematisk Eftersyn af Fedevareforretninger paa Frederiksberg ogsaa til de omhandlede Butikslokaler, som Aktieselskabet havde haft til Leje. Politiets Dyrlæge fandt ved dette Eftersyn det nævnte Parti Pølser i saadan fordærvet Stand, at Pølserne blev konfiskeret som utjenlige til Menneskeføde.

Den 20. Januar 1937 anlagde Aktieselskabet Retssag mod Konkursboet og dets Kurator, Landsretssagfører Binderup. Ved Aftale mellem Parterne blev saadan Ordning truffet, at der ikke var nogen processuel Hindring for at fremme Sagen, saaledes som Aktieselskabet havde paastævnet den. Aktieselskabets Paastand gik ud paa:

1. At Konkursboet tilpligtedes at udlevere de omhandlede Maskiner, og at Boet og Landsretssagfører Binderup dømtes til in solidum at betale Aktieselskabet en efter Rettens Skøn fastsat Erstatning for Afsavn af Maskinerne i Tiden fra 24. Oktober 1936, indtil Udlevering finder Sted, og
2. At Boet og Binderup tilpligtedes in solidum at godtgøre Aktieselskabet det omhandlede Parti Pølsers Værdi med 4000 Kr., subsidiært et Beløb fastsat af Syns- og Skøns mænd udmeldt af Retten.

Saa vel Konkursboet som Landsretssagfører Binderup paastod sig frifundet, og Binderup paastod særlig, at Betingelserne for at gøre Erstatningsansvar gældende mod ham personlig i hvert Fald ikke var til Stede. Subsidiært gjorde de gældende, at de i hvert Fald ikke kunde idømmes Erstatning for Afsavn af Maskinerne for Tiden forinden Sagens Anlæg den 20. Januar 1937, mere subsidiært i al Fald ikke for Tiden før 25. November 1936, da de nægtede Udlevering.

Endvidere hævdede de sagsøgte, at der i det Beløb, de maatte blive dømt til at betale Aktieselskabet i Erstatning, skulde fradrages Pladsleje til Boet for det tilbageholdte, hvilken Pladsleje de for Pølsernes Vedkommende ansatte til 50 Kr. pr. Maaned og for Maskinernes Vedkommende til 25 Kr. pr. Maaned fra 24. Oktober 1936 at regne til Dommens Afsigelse.

Aktieselskabet protesterede mod de subsidiære Paastande og bestred, at der kunde fradrages noget Beløb for Pladsleje.

Under Proceduren fremførte Parterne hver især navnlig følgende Anbringender og Betragtninger:

ad 1. Konkursboet hævdede, hvad *Maskinerne* angaar, at der ifølge gældende Ret tilkom det Tilbageholdelsesret i disse for dets Krav paa Husleje, og at Boet i hvert Fald havde erhvervet Tilbageholdelsesret, ogsaa i Maskinerne, for Krav paa Godtgørelse hos Selskabet i Anledning af, at dette trods Kurators udtalte Ønske herom havde undladt at lade Pølsepartiet afhente. Aktieselskabet bestred Rigtigheden af disse Betragtninger.

Der foreligger intet om, at Konkursboet paa noget Tidspunkt forinden Sagsanlægget har stillet Krav om Pladsleje for Opbevaring, og Aktieselskabet bestrider paa sin Side, at det mellem Parterne passerede kan afgive Grundlag for et saadant Krav fra Boets Side.

ad 2. Hvad *Pølserne* angaar, benægter Konkursboet at have Ansvar for, at de blev fordærvet.

Boet hævder i saa Henseende, at det har opbevaret Pølserne paa forsvarelig Vis og navnlig har fortsat med at have dem lagret, ganske som de var lagret, da Boet overtog vedkommende Forretningslokaler. Naar Pølserne tog Skade, da maa Aarsagen hertil — som Boet videre gør gældende — have været den, at de ikke efter Boets Overtagelse af Lokalerne er gjort til Genstand for saadan *særlig*, fagmæssig Behandling, som maatte anvendes for at holde dem friske. Aktieselskabet har imidlertid ganske undladt, navnlig ogsaa efter Modtagelsen af Landsretssagfører Binderups Brev af 25. November 1936, at give Boet Meddelelse om, at særlig Behandling som nævnt var nødvendig, og følgelig maa det tilskrives Aktieselskabets, og ikke Boets Forhold, at Pølserne blev fordærvet.

Aktieselskabet gør herimod gældende, at det maatte være Konkursboets egen Sag, naar det — tilmed ulovligt — tilbageholdt Pølserne, da i enhver Henseende at behandle dem saaledes, som det efter deres Beskaffenhed var paakrævet, og at Mangel paa fornøden faglig Indsigt i saa Henseende ikke kan fritage Boet for dets af Tilbageholdelsen af Pølserne følgende Ansvar for Opbevaringen af disse.

Det maa anses bevist, navnlig ved Vidneforklaring afgivet af Aktieselskabets Ekspedient, Hans Møller, at Landsretssagfører Binderup Dagen efter Udsættelsesforretningens Foretagelse talte med Møller om, at Pølserne maaske nok tiltrængte Tilsyn. Men efter Møllers Forklaring kom det ikke til nogen ligefrem Aftale mellem ham og Binderup om, at han (Møller) skulde foretage saadant Tilsyn, hvad han da heller ikke har gjort. Landsretssagfører Binderup har under Partsafhøring af ham ikke afgivet nogen bestemt Imødegaaelse af Møllers Vidneforklaring. Det var under Sagen ikke muligt at faa dette Punkt klart oplyst.

Det er under Sagen godtgjort, at Pølsepartiet endnu den 25. November, da Lauritz Jespersen forlangte det udleveret, var fuldstændig friskt.

Landsretssagfører Binderup har endelig til Begrundelse af sin Paastand om Frifindelse i hvert Fald af ham personlig for Erstatningsansvar gjort gældende, at han ikke har udvist saadant uagtsomt Forhold, at der er Føje til at lade ham hæfte personlig for den Erstatning, som Konkursboet maatte findes pligtig at udrede.

Der er under Sagen Enighed mellem Parterne om, at forsaavidt der tilkendes Aktieselskabet Erstatning, da skal Konkursboets tilgodehavende Huslejekrav, 1600 Kr., afkortes i denne Erstatning.

Der ønskes en begrundet Udvikling af, hvorledes den foreliggende Rets tvist bliver at afgøre, derunder Vurdering af, hvad der fra hver af Parternes Side er fremført til Begrundelse af deres Paastande.

Sommeren 1939.

Eksamens 1ste Del.

1. Da en af Gaardejer *A*'s Heste var blevet syg, spurgte han Hestehandler *B*, om han eventuelt kunde købe en Hest, hvortil denne svarede, at han for Tiden ikke havde nogen Hest til Salg, men at han foreløbig kunde laane *A* en Hoppe, idet han haabede om kort Tid at kunne skaffe ham en Hest. *A* laante saa Hoppen, men nogle Dage efter at han havde modtaget den, blev den pludselig syg og døde. *A* var uden Skyld i Hestens Sygdom og Død. *B* krævede imidlertid Erstatning for Hesten hos *A*.
Maa der gives *B* Medhold heri?
2. I hvilket Omfang kan Underpantsætteren raade og disponere over den pantsatte Løsøretning eller faste Ejendom med Tilbehør?
3. Grosserer *H* har meddelt sin Bank, at hans Bogholder *B* har Fuldmagt til at underskrive Checks paa hans Vegne. Bogholderen benytter sin Fuldmagt til at betale sin private Husleje med en Check underskrevet Grosserer *H* ved *B*, men inden Checkens Indfrielse faar Grossererens Meddelelse om det stedfundne Misbrug af Fuldmagten, hvorfor han giver Banken Ordre til ikke at indfri Checken.
a) Kan Checkmodtageren faa Banken dømt til at indfri Checken?
b) Kan han gøre Regres mod Grosserer *H* for manglende Betaling?
4. Hvorvidt er der Grundlag for — trods Ordlyden af L. 18. April 1925 § 5 — at antage, at det ikke er enhver Erhvervelse af en fremmed Statsborgerret, der medfører de i § 5 hjemlede Virkninger?
5. Hvorvidt kan en Minister drages til Ansvar for Udførelsen af en kongelig Beslutning, der ikke er kontraseret af ham selv, men af en anden Minister?
6. Er en Aftale mellem en Kommunalbestyrelse og et Forsikringsselskab, hvorefter Selskabet skal yde Kommunen et Laan, bindende for Kommunen hvis
a) Tilsynsmyndigheden nægter at godkende Laanet?
b) Kommunalbestyrelsen har opnaaet Godkendelse af Laanet paa Grundlag af urigtige Oplysninger, og Tilsynsmyndigheden af den Grund annullerer Godkendelsen?
7. Hvilke Personer kan ved deres Handlinger eller Undladelser paadrage Staten folkeretligt Ansvar?

Eksamens 2den Del

efter kgl. Anordning af 11. April 1931.

A. Strafferet.

1. Den 1. Februar 1938 dekreterede et Arbejderforbund lovlig Strejke hos Grosserer Chr. Larsen for at faa ham til at underskrive en Overenskomst om Lønvilkaarene for de hos ham beskæftigede Arbejdere.
I et lokalt Dagblad for den 1. Marts s. A. fandtes en af Forbundets Formand *F* underskrevet Meddelelse om, at der var iværksat Strejke hos Grosserer Larsen for at skaffe de hos ham beskæftigede Arbejdere taalelige Lønvilkaar. Det oplystes — overensstemmende med Sandheden — at Forbundet gennem flere Aar havde søgt at formaa Larsen til at underskrive en Overenskomst, men at Forbundets Taalmodighed nu var bristet. Det forbødes derfor Organisationens Medlemmer at tage Arbejde hos Larsen, og det oplystes samtidig, at Grossererens malprope Bogholder

Aksel Ditlevsen, Vingaardsstræde 17, sled hæderligt i det paa Arbejdspladsen for at bringe Grossererens ud af den Klemme, hvori han var kommet.

Baade Grosserer Larsen og Ditlevsen anlægger Sag mod *F* med Paastand om Straf for Krænkelser af Privatlivets Fred og Ærefornærmelse. Hvorvidt kan disse Paastande tages til Følge?

2. Den 1. Februar 1938 blev der i Kiel truffet en Aftale mellem den i Ribe bosiddende danske Handelsmand *H* og den i Kiel boende Tysker *T* om Eftergørelse af danske Svinekort, som *H*, naar de forelaa trykte, skulde søge at afsætte her i Landet til Fordel for dem begge. Efter at *H* havde afgivet et ægte Svinekort til *T*, rejste han samme Dag hjem til Ribe.

Den 2. Februar bestilte *T* hos en Bogtrykker i Kiel Trykning af 1000 Stkr. Svinekort efter det ham af *H* leverede ægte Kort. Bogtrykkeren fattede imidlertid Mistanke og anmeldte Sagen til Politiet, som den 3. Februar anholdt *T*.

Efter sin Hjemkomst til Ribe fortrold *H*, hvad han havde indladt sig paa, idet han ansaa hele Foretagendet for at være alt for risikabelt. Uden at kende noget til, hvad der var passeret i Kiel, tilskrev han den 4. Februar *T*, at de skulde opgive Planen, og at *T* skulde sende ham det ægte Svinekort tilbage.

Hvorvidt kan *H* og *T* straffes efter dansk Ret, eventuelt hvorledes?

3. Hvorvidt har Gerningsmandens Motiver til Forbrydelsen strafferetlig Betydning?

B. Privatret, 1. Afdeling.

1. I Foraaret 1937 blev Valdemar Hansen, der er født 18. Februar 1918, ansat som Kontorist hos Firmaet Alexander Kielberg & Co. Ved Juletid blev det meddelt Hansen, at han i Overensstemmelse med hans derom fremsatte Ønske i 3 Maaneder skulde prøve at rejse som Repræsentant for Firmaet. Dette regnede med, at han skulde sælge for ca. 6000 Kr. maanedlig, og det aftaltes, at han skulde have en Provision af 10 pCt. af Salget. Foruden Dækning af Rejseudgifter skulde Firmaet som Forskud paa Provisionen udbetale Hansen 125 Kr. pr. Uge, der vilde blive debiteret hans Konto. Fra Januar til April 1938, da han fratraadte, rejste Hansen som Repræsentant for Firmaet og oppebar i den Tid — foruden Dækning af Rejseudgifter — 125 Kr. om Ugen.

Firmaet indstævnedes derefter Hansen ved hans Værges til Betaling af et Beløb af 864 Kr. 41 Øre, som Hansen havde faaet udbetalt som à conto Provision, men som han ikke havde kunnet indtjene ved de af ham optagne Ordre. Værgen paastod Frifindelse under Henvisning til Hansens Umyndighed.

Hvilket Udfald maa Retssagen faa?

2. Under 23. Marts 1934 meddeler Overpræsidenten i København i Medfør af § 52 i Lov om Ægteskabs Indgaaelse og Opløsning af 30. Juni 1922 Urtekræmmer Sven Lorentzen og Hustru Separationsbevilling paa de af Ægtefællerne aftalte Vilkaar, hvorefter Manden beholder hele Fællesboet og ikke svarer noget Underholdsbidrag til Hustruen, hvilke Vilkaar ogsaa skulde gælde for en senere Skilsmisse. I Oktober 1935 udfærdiges der Skilsmissebevilling paa de for Separationen gældende Vilkaar.

Januar 1936 anlægger Hustruen Retssag mod sin fraskilte Mand, som hun paastaar dømt til at betale hende et Beløb af 16.000 Kr. samt tilpligtet at udrede Underholdsbidrag til hende efter Overøvrighedens nærmere Bestemmelse. Til Begrundelse for det første Krav anfører hun, at det har vist sig, at Manden nu har en Formue paa mindst 32.000 Kr.,

og at han ved Separationen svigagtig har opgivet, at hans Aktiver og Passiver lige gik op mod hinanden. Med Hensyn til Underholdsbidraget er hendes Begrundelse for Paastanden, at hun, der tidligere havde været Damefrisørinde og gik ud fra, at hun efter Separationen paany vilde kunne faa Arbejde ved dette Fag, til Stadighed har været arbejdsløs.

Manden paastaar sig frifunden. Hvad angaar Formuen, tør han ikke benægte, at han ved Separationen havde en Formue paa ca. 24.000 Kr., som han ikke havde fortalt Hustruen noget om.

Hvilket Udfald maa Retssagen faa?

3. Under Mandens Forretningsrejse til U. S. A. yder en Stedmoder af sin Bodel sin voksne Stedsøn A en Forstrækning paa 10.000 Kr. for at redde A for en truende Fallit. Hun opretter i den Anledning et Dokument, hvori hun bestemmer, at de 10.000 Kr. vil være at afkorte i A's Arv efter hans Fader.

Kort Tid efter dør A's Fader uden at være bekendt med Forholdet. I Dødsboet opstaar Disput mellem A og hans Helbrødre B og C. A indrømmer at have modtaget de 10.000 Kr. af Stedmoderen, men protesterer mod, at de afkortes i hans Fædrenearv, idet han henviser til, at der ikke herom er truffet nogen Aftale mellem ham og Stedmoderen, og at denne ikke ensidigt har været beføjet til at træffe Bestemmelse herom. En Opgørelse viser, at Værdien af afdødes Bodel er 157.864 Kr., medens Værdien af Enkens Bodel er 124.000 Kr.

Hvorledes vil Disputen være at afgøre?

4. En Ægtemand, der lever i Formuefællesskab med sin Hustru, har indsat denne som begunstiget i en af ham tegnet Livsforsikring uden at meddele hende noget herom.

Hvorvidt hører Forsikringssummen til Fællesboet, naar Enken straks skifter med Mandens Arvinger?

Eksamens 2den Del

efter kgl. Anordning af 13. Juli 1937.

A. Strafferet: Spørgsmaal 1, 2 og 4 samme Spørgsmaal som Spørgsmaalene 1, 2 og 3 ved Eksamens 2den Del efter kgl. Anordning af 11. April 1931 (se ovenfor Side 83).

Spørgsmaal 3:

M og hans Hustru H, der levede i fuldstændigt Formuefællesskab, drev i Forening Pensionat i deres fælles Hjem.

H indlod sig i kønsligt Forhold til K, og under M's langvarige Ophold paa Hospital likviderede H og K Pensionatsvirksomheden og bortsolgte uden M's Vidende og Vilje hele Indboet, deriblandt et Spisestuemøblement, der var købt paa Afbetaling med sædvanligt Ejendomsforbehold, samt endvidere M's Smokingsæt og Cykle. Den indvundne Købesum, ca. 1500 Kr., brugte H og K til egen Fordel, hvorefter M intet ejede.

Hvorvidt kan H og K straffes?

B. Retspleje.

1. En Dommer A i Københavns Byret beskikkedes til som Kommissionsdommer at forestaa Undersøgelsen mod B, der sigtedes for en Række straffbare Forhold. I Forbindelse med denne Undersøgelse afsagde Dommeren en Kendelse, hvorved B underkastedes Varetægtsfængsling. Efter Undersøgelsens Afslutning blev der rejst Tiltale mod B ved Københavns Byret.

Kan der rejses Indsigelse mod A's Habilitet til at paadømme Sagen som Dommer i Byretten?

2. A laante B 300 Kr. Der oprettedes skriftlig Overenskomst, hvorefter Beløbet skulde betales tilbage en Maaned efter Modtagelsen. I Overenskomsten hed det bl. a.: »Som Sikkerhed for Beløbet overdrager B Ejendomsretten i sin Adler Vogn Nr. 9300 K til A . . . og vil Vognen saaledes tilhøre A, saafremt Beløbet ikke tilbagebetales til ovennævnte Dato . . .«. Da Beløbet ikke betaltes trods Paakrav, og Vognen heller ikke blev udleveret, begærede A sig ved Fogden indsat i Vognen.
Bør Fogden efterkomme Begæringen?

3. A anmeldte i B's Konkursbo en Fordring paa 1500 Kr. og modtog Meddelelse fra Skifteretten om, at Fordringen godkendtes. Efter at A havde modtaget 10 Procent i Dividende, og Bobehandlingen var sluttet, anlagde han Sag mod B til Betaling af Restbeløbet samt til Betaling af en Fordring, som ved en Fejltagelse ikke var blevet anmeldt i Konkursboet. B paastod Frifindelse, idet han med Hensyn til den førstnævnte Fordring gjorde gældende, at denne med Urette var blevet godkendt af Skifteretten, og med Hensyn til den sidstnævnte Fordring hævdede, at denne var bortfaldet, da den ikke var blevet anmeldt i Konkursboet trods et af dette udstedt Proklama, der nu var udløbet. Endvidere nedlagde B Paastand paa, at A tilpligtedes at tilbagebetale de af ham oppebaarne 150 Kr., som med Urette var blevet ham udbetalt af Konkursboet. A krævede denne Paastand afvist.

Hvorledes bør Striden afgøres?

Eksamens 3die Del.

1) Teoretisk Opgave: At udvikle de vigtigste for Retsforholdet mellem Naboejere efter dansk Ret gældende Regler, derunder Spørgsmaalet om Erstatningsansvar.

2) Almindelig Opgave:

Efter kgl. Anordning af 11. April 1931.

Spørgsmaal 1, 3 og 4 samme Spørgsmaal som i Retspleje ved Eksamens 2den Del efter kgl. Anordning af 13. Juli 1937 (se ovenfor Side 85). De øvrige Spørgsmaal:

2. En Sagsøger, der havde tabt sin Sag for Underretten, betalte umiddelbart for Eksekutionsfristens Udløb de ham paalagte Sagsomkostninger, efter at hans Sagfører havde modtaget et Brev fra Modparten, hvori forespurgttes, om Beløbet vilde blive betalt af Sagføreren, eller om der skulde rettes Henvendelse direkte til Parten.

Har Sagsøgeren ved sin Handlemaade afskaaret sig fra at iværksætte Anke?

5. Hvorvidt bortfalder kontraktsbestemte Panterrettigheder ved Forældelse?
6. En Trælasthandler i København købte af et svensk Savværk en Del Tømmer i bestemte Dimensioner fob Hernösand at betale mod Konnossement. Straks efter Ankomsten til København begyndte Skibet at oplosse Tømmeret paa Kajen, og Køberen, som i anden Anledning var til Stede, saa straks, at Tømmeret havde helt andre Dimensioner end aftalt. Under Henvisning hertil nægtede han at indløse Konnossementet, da det samme Dag blev præsenteret for ham igennem en Bank, og hævdede Købet. Savværket protesterede og lod Tømmeret sælge ved Mægler efter Reglerne i Lov om Køb § 25 og sagsøgte Køberen til Betaling af Prisdifferencen.

Under Sagen hævdede Sælgeren, at Køberen havde været forpligtet til at indløse Konnossementet uden Hensyn til Tømmerets Ukontraktmæssighed, der skyldtes en Fejltagelse, som Sælgeren ikke havde opdaget ved Afsendelsen. Iøvrigt blev det oplyst, at det leverede Tømmer havde lige saa stor Værdi, som en kontraktmæssig Levering vilde have haft.

Hvorledes maa Sagen afgøres?

Vil det gøre nogen Forskel, at Kontrakten ikke havde udtalt, at der skulde betales mod Konnossement?

7. Vekselerer V havde i Oktober 1938 som Kommissionær for E købt en Aktie, der lød paa Ihændehaveren. Samme Dag solgte han i eget Navn Aktien til K, paa hvis Vegne Handelen blev indgaaet af hans Prokurist, der var i god Tro og straks betalte Købesummen. Dagen efter, medens V endnu laa med Aktien, og inden K selv havde faaet Meddelelse om Købet, anmeldte E, der havde opdaget det passerende, at Aktien tilhørte ham. Der ønskes en Betænkning om, hvorvidt Aktien maa tilkendes E eller K.

8. Hvad Betydning har det, at Generalforsamlingen i et Aktieselskab godkender Aarsregnskabet og meddeler Ledelsen Decharge?

Kan Medlemmer af Bestyrelsen deltage i Afstemning angaaende Godkendelse af Regnskabet og Meddelelse af Decharge?

Efter kgl. Anordning af 13. Juli 1937.

Spørgsmaal 1—4 samme Spørgsmaal som i Privatret, 1. Afdeling, ved Eksamens 2den Del efter kgl. Anordning af 11. April 1931 (se ovenfor Side 84). Spørgsmaal 5—8 samme Spørgsmaal som i den almindelige Opgave ved Eksamens 3die Del efter kgl. Anordning af 11. April 1931 (se ovenfor Side 86).

3) Konkret Opgave:

Den 5. November 1926 oprettede de barnløse Ægtefæller, Revisor Viktor Andersen og Hustru, et Testamente, hvorefter den Længstlevende af dem ved den andens Død som uindskrænket Ejer skulde beholde deres hele Fællesbo, der ved den Længstlevendes Død skulde deles lige mellem deres 2 tidligere Plejebørn, Frk. Astrid Lange og Handelsgartner i Næstved Hans Olsen. I den 10. Juli 1927 dateret Kodiciel bestemte Ægtefællerne, at saafremt Hustruen maatte blive den Længstlevende, skulde der ved Mandens Død i Overformynderiet indsættes 10.000 Kr. til livsvarig Rentenydelse for hans Søster, Frk. Valborg Andersen, efter hvis Død Kapitalen, saafremt Hustruen til den Tid maatte leve, skulde forblive i Overformynderiet til Rentenydelse for hende, for ved sidste Rentenyders Død at tilfalde deres 2 nævnte Plejebørn med Halvdelen til hver, idet Testamentet af 5. November 1926 iøvrigt opretholdtes. Revisor Andersen afgik ved Døden den 6. December 1928, og Enken overtog i Henhold til Testamentet Fællesboet, efter at der i Overformynderiet var indsat 10.000 Kr., overensstemmende med Kodicillen af 10. Juli 1927 til Rentenydelse for Frk. Valborg Andersen. Denne døde i Oktober 1930.

I 1932 blev Gartner Olsens Bo ved Næstved Købstads Skifteret taget under Konkursbehandling, der blev sluttet den 20. September 1933 ved en Repartition, der ikke gav Dividende til de uprilegerede Kreditorer. Den 1. Oktober s. A. overgav Olsen til Enkefru Andersen et af ham samme Dag underskrevet Dokument af saalydende Indhold:

»Undertegnede giver herved Afkald paa enhver Ret, der er tillagt mig ved mine Plejeforældres Testamente af 5. November 1926 med tilhørende Kodiciel af 10. Juli 1927, saaledes at min Plejemoder skal have fri Raadighed til ved Testamente at disponere over enhver mig ved samme tillagt Ret og Andel«.

Den 8. Oktober s. A. oprettede Enkefru Andersen et Testamente, hvori hun bestemte, at hendes samlede Efterladenskab ved hendes Død skulde deles ligeligt mellem Frk. Astrid Lange og Gartner Hans Olsens eneste Barn, den 2-aarige Thorvald Olsen, hvem ogsaa Halvdelen af den i Overformynderiet til Rentenydelse for hende indestaaende Kapital skulde tilfalde. Den 15. Oktober s. A. afgik Enkefru Andersen ved Døden, og hendes og tidligere afdøde Mands Fællesbo blev taget under Behandling af Frederiksberg Birks Skifteret, til hvem ogsaa den i Overformynderiet indestaaende Kapital blev afleveret.

I December Maaned s. A. indgav Hans Olsens Svoger, der var Hovedkreditor i hans Konkursbo, en Begæring til Næstved Købstads Skifteret, dels om Genoptagelse af det tidligere Konkursbo, dels om ny Konkurs. Mod denne Begæring protesterede Olsen; men efter indgaaende Procedure blev Begæringen taget til Følge ved Skifterettens Kendelse af 4. Januar 1934, der i sine Præmisser udtaler, at det efter det oplyste maa antages, at der vil tilfalde Boet Arv efter Enkefru Andersen og tidligere afdøde Mand, og denne Afgørelse blev stadfæstet i Henhold til Grundene ved Østre Landsrets Kendelse af 15. Februar s. A.

A.

Under Behandlingen af Revisor Andersens og Hustrus Fællesbo nedlægger Næstved Købstads Skifteret, som behandlende Gartner Olsens Konkursbo, den Paastand, at Enkefru Andersens seneste Testamente af 8. Oktober 1933 og det til Grund herfor liggende Afkald fra Olsen kendes ugyldigt, og at sidstnævnte anerkendes som Arving i Boet efter Testamentet af 1926 med Kodiciel af 1927, samt at den Arv, der saaledes vil tilfalde ham, udlægges til Konkursboet. Der er mellem Parterne Enighed om, at Arvebeholdningen i Boet, afset fra Kapitalen i Overformynderiet, vil andrage Netto ca. 40.000 Kr., og at denne Arv i sin Helhed vil være at anse som falden ved Enkefru Andersens Død. Subsidiært paastaar samme Skifteret, at der til Konkursboet udlægges 5.000 Kr., nemlig Halvdelen af den fra Overformynderiet modtagne Kapital, der maa betragtes som Arv, falden ved Revisor Andersens Død, hvilket sidste der ogsaa mellem Parterne, for at simplificere Proceduren, er opnaaet Enighed om.

Konkursboet har til Støtte for sine Paastande anført følgende:

- a. Sagen maa i sin Helhed anses endelig afgjort i Konkursboets Favør ved Østre Landsrets Kendelse af 15. Februar 1934, der blev afsagt efter en indgaaende Procedure om de samme Spørgsmaal, som nu er Genstand for Disput.
- b. Dokumentet af 1. Oktober 1933 maa være uden Gyldighed af følgende Grunde:
 1. *jordi* Afkaldet, hvilket er in confesso, ikke er indgaaet med begge Testatorerne.
 2. *jordi* Gartner Olsen den 1. Oktober 1933 ikke var kompetent til at disponere over nogen ham tilfaldende Arv, eftersom han ikke havde faaet sit Bo extraderet til fri Raadighed.
 3. *jordi* Dispositionen af 1. Oktober 1933 baade i sig selv og i Forbindelse med Testamentet af 8. s. M. er afkræftelig i Henhold til Konkurslovens Kap. 4, og subsidiært, *jordi* den er omstødelig som havende haft til Formaal at unddrage Konkursboet et dette rettelig tilkommende Aktiv.

Gartner Olsen erkender, at han den 1. Oktober 1933 var og stadig er insolvent, men iøvrigt bestrider han Punkt for Punkt Rigtigheden og Betydningen af de af Konkursboet her opstillede Grunde og Betragtninger og paastaar i Henhold til denne sin Procedure, at de paagældende Dispositioner

kendes gyldige, og at der udlægges fuld Arv til hans Søn i Henhold til Testamentet af 1933. Hvad særlig angaar Konkursboets Paastand ad A litr. b Nr. 2 gør han gældende, at selv om hans Bo ikke havde været sluttet den 1. Oktober 1933, vilde han dog have været kompetent til at disponere, som sket, hvilket Konkursboet bestrider. Subsidiært tiltræder han den af Konkursboet nedlagte subsidiære Paastand.

B.

Frk. Astrid Lange, der er indtraadt som Part i Disputen, paastaar hele Boets Beholdning, altsaa ialt ca. 50.000 Kr., udlagt til sig. Hun gør gældende, at det af Gartner Olsen afgivne Arveafkald, med Hensyn til hvis Gyldighed hun tiltræder Olsens Procedure, maa have til Følge, at hun er blevet eneste Arving til hele Fællesformuen i Henhold til Testamentet af 1926 med Kodiciel af 1927, idet Enkefru Andersen har været uberettiget til senere at indsætte nogen ny Arving i Olsens Sted, og at det i denne Henseende maa være uden Betydning, at den nye Arving er Olsens Søn, da Testamentet af 1926 med Kodiciel ikke omtaler de indsatte Personers Arvinger.

Saa vel Konkursboet som Olsen protesterer imod, at denne Frk. Langes Paastand tages til Følge, idet Olsen særlig anfører, at naar der ikke i Testamentet af 1926 med Kodiciel nævnes noget om de indsatte Arvingers Børn, finder dette sin naturlige Forklaring deri, at Frk. Lange ved dets Oprettelse var ca. 40 Aar og ugift, og at han selv, der var i samme Alder, dengang havde levet 12 Aar i barnløst Ægteskab, og først efter sin dalevende Hustrus Død har han i nyt Ægteskab faaet Sønnen Thorvald. Frk. Lange bestrider ikke Rigtigheden af disse faktiske Oplysninger; men hun hævder, at de er uden Betydning for Testamentets Forstaaelse og for Sagens Afgørelse i det hele.

Der ønskes en Undersøgelse af samtlige i Sagen rejste Spørgsmaal og derunder en af Grunde ledsaget Besvarelse af, hvorledes Disputen vil være at afgøre.

β. Statsvidenskabelig Eksamen.

Vinteren 1938—39: Der indstillede sig 9, 9 fuldendte Eksamen.
Sommeren 1939: — — — 18, 17 — —

Ialt indstillede sig 27, 26 fuldendte Eksamen.

Af disse fik 15 Første Karakter, 11 Anden Karakter.

<i>Vinteren 1938—39.</i>		Christensen, Frode Peder	
Andersen, Paul Frode Nyboe (1932).....	234	Første	Børge (1929)..... 186 Anden
Bredsdorff, Jørgen (1932)...	209	Første	Dahlgaard, Poul (1933)..... 214½ Første
Kaaber, Kaj Georg (1930) ..	187½	Anden	Engberg, Einer (1932)..... 206 Første
Møller, Viggo Georg (1933) ..	192½	Anden	Graaskov, Harald Nielsen (1931)..... 181 Anden
Pedersen, Erling Albert Hjo-			Hansen, Lars Børge (1932) . 186½ Anden
lund (1931).....	197½	Første	Ilsager, Holger (1933)..... 186½ Anden
Præstholm, Vagn (1931)....	186½	Anden	Jacobsen, Anders Martin (1932) 195½ Første
Sindbjerg-Hansen, Karen Jo-			Johansen, Søren Christen
hanne (1932).....	210	Første	(1932)..... 199½ Første
Skjerbæk, Gunnar Martin Vil-			Kongerslev, Carl Georg (1933) 175½ Anden
helm (1933).....	226½	Første	Larsen, Carl Aage (1933) ... 191 Anden
Thorbek, Niels (1930).....	195	Første	Müller, Otto (1933)..... 207 Første
			Normann, Henning (1930) .. 195 Første
			Poulsen, Gert Ulrik (1932) .. 206 Første
<i>Sommeren 1939.</i>			Ramm, Peter Godfred (1931) 200½ Første
Antonsen, Poul Kristian (1932) 190	Anden		Rasmussen, Tove (1931).... 182 Anden
Boserup, William Nicolai (1934) 210½	Første		

Skriftlige Opgaver.*Eksamens 1ste Del.*

Vinteren 1938—39.

1) Nationaløkonomi:

1. Hvilke Skatter egner sig fortrinsvis for henholdsvis Stat og Kommune?
2. De vigtigste Indvendinger mod Købekraftsparitetsteorien.

2) Borgerlig Ret:

1. Hvad gaar Sætningen »pater est quem nuptiæ demonstrant« ud paa, og i hvilket Omfang kommer den til Anvendelse ved Afgørelsen af Børns Ægthed?
2. Hvilke er Hovedbetingelserne for et Erstatningsansvar efter D. L. 3—19—2?
3. I April 1920 indgik Gaardejer A Ægteskab med sin Husholderske. Der oprettedes ingen Ægtepagt. I 1926 blev der i Ægteskabet født et Barn og et halvt Aar efter døde A. Fru A fik Boet udleveret til Hensiddende i uskiftet Bo. Den 14. Maj 1938 kvæstedes saavel Barnet som Fru A ved en Automobilulykke. Barnet døde samme Dag, Fru A 3 Dage senere. Fru A's nærmeste Slægtninge var to Brødre, Gaardejer A's nærmeste Slægtning var en Søster.

Hvorledes bliver den arveretlige Opgørelse?

Sommeren 1939.

1) Nationaløkonomi:

1. Sammenlign Indtægterne af Jord og Kapital.
2. Trust- og Karteldannelsens Virkninger og Statsmagtens Stilling hertil.

2) Borgerlig Ret:

1. Automobilhandler S i Korsør solgte paa Afbetaling med Forbehold af Ejendomsretten en Vogn til den i København bosatte K_1 , der ved Handelens Indgaaelse opgav at være Købmand. K_1 solgte 14 Dage efter Vognen til K_2 , der faa Dage efter videresolgte den til Firmaet X & Y i Silkeborg, som fra Butik og Udstillingslokale drev Handel med Automobiler. Firmaet solgte endelig Automobillet til K_3 . Da K_1 imidlertid havde undladt at betale Afdrag til S, hvilket ifølge Kontrakten bevirkede, at hele Restkøbesummen var forfalden til Betaling, krævede S i Henhold til det af ham tagne Ejendomsforbehold Automobillet udleveret hos K_3 .
Hvilke Synspunkter kan S og K_3 anføre for og imod en Udlevering af Vognen?

2. Paa hvilke Hovedpunkter adskiller en Skilsmisses Virkninger sig fra en Separations?
3. Hvilke Regler gælder der om Frembringelse og Tilvækst?

Eksamens 2den Del.

Vinteren 1938—39.

1) Nationaløkonomiens Teori: Konkurrencens Former og Betydning for Prisdannelsen i Nutiden.

2) Nationaløkonomiens Politik:

1. Ved hvilke finanspolitiske Midler kan det offentlige bekæmpe Konjunkturbevægelser og dermed følgende Arbejdsløshed?
2. Særlige Problemer ved offentlig Priskontrol i Detailhandelen.

3) Statistik: Beregn efter et Par forskellige Metoder et Indekstal til Belysning af Forandringerne i Kapitelstaksterne for Aarene 1921—36 og sammenlign Resultaterne.

4) For Kandidater, der har valgt Formueret: Hvorvidt kan der udenfor Kontraktsforhold indtræde Erstatningsansvar for Skade, som uden nogens Fejl er hidført ved en farlig Handling?

5) For Kandidater, der har valgt Statsforfatningsret, Forvaltningsret, Næringsret og Folkeret: En Gennemgang af de forskellige Grunde, der kan bevirke en Forvaltningsakts Ugyldighed, med Henblik paa Spørgsmaalet om Ugyldigheden har Karakter af Nullitet eller Anfægtelighed.

Sommeren 1939.

1) Nationaløkonomiens Teori: Hvilke Omstændigheder bestemmer Rente-
fodens Bevægelser over længere Tidsrum?

2) Nationaløkonomiens Politik:

1. Hvilke Synspunkter kan anføres vedrørende Opsamling af Reserver indenfor Socialforsikringen?

2. De geografiske Forholds Betydning for Danmarks Trafiksystem.

3) Statistik: Der ønskes en Fremstilling af Landbrugsarealets Anvendelse paa Ejendomme af forskellig Størrelse, dels naar Størrelsen af det landbrugs-
mæssigt benyttede Areal, dels naar Grundværdien tages som Udtryk for Ejendommens Størrelse.

4) For Kandidater, der har valgt Formueret: Reglerne om Skyldover-
tagelse.

5) For Kandidater, der har valgt Statsforfatningsret, Forvaltningsret, Næringsret og Folkeret: Der ønskes en Fortolkning af Grundlovens § 2, 1. og 2. Pkt.

Y. Eksamen i Forsikringsvidenskab og Statistik.

Vinteren 1938—39: Der indstillede sig 1, 1 fuldendte Eksamen.

Sommeren 1939: — — — 5, 5 — —

Ialt indstillede sig 6, 6 fuldendte Eksamen.

Af disse fik 4 Laudabilis, 1 Haud illaudabilis 1mi gr. og 1 Haud illaudabilis 2di gr.

Vinteren 1938—39.

Munk, Knud Valdemar
(1936)..... 237 Laud.

Sommeren 1939.

Gudmundsson, Kristján
Gudmundur (1931)..... 243 Laud.
Hald, Anders Hjorth (1932) 284 Laud.
Laub-Pedersen, Merzy
(1931)..... 206 Haud ill. 2.
Lomholt, Knud Erik (1934) 218 Haud ill. 1.
Prior, Karen (1931)..... 240 Laud.

Skriftlige Opgaver.

Eksamens 1ste Del.

Vinteren 1938—39.

Matematik.

I.

1. Angiv Definitionsomraadet for Funktionen

$$f(x, y) = l \cdot (9 - x^2 - y^2) + \text{Arc tg } (x - y) + x^2y + \frac{1}{2}y^2 + \frac{\pi}{4} - 2l \cdot 2$$

og find ved Anvendelse af Taylors Grænseformel et Polynomium $P(x, y)$ af 2den Grad, der i Punktet $(x, y) = (1, 2)$ har samme Værdi og samme partielle Afledede af 1ste og 2den Orden som Funktionen $f(x, y)$. Vis

dernæst, at Ligningen $z = P(x, y)$ i et retvinklet Koordinatsystem (XYZ) fremstiller en hyperbolsk Paraboloid, og angiv dennes Beliggenhed i Systemet (XYZ).

2. Idet a er et positivt Tal og $f(x, y)$ forudsættes kontinuert i det ved Ulighederne $0 \leq x \leq a$, $0 \leq y \leq x$ bestemte Omraade, skal man vise, at

$$\int_0^a dy \int_y^a f(x, y) dx = \int_0^a dx \int_0^x f(x, y) dy.$$

Vis, at Funktionen $f(x, y)$, der defineres ved

$$f(x, y) = \frac{e^y \sin x}{e^x - 1} \text{ for } x \neq 0 \text{ og } f(0, y) = e^y,$$

er kontinuert i hele XY -Planen, og find dernæst Volumen af det Omraade, der i et retvinklet Koordinatsystem (XYZ) begrænses af Fladen $z = f(x, y)$, XY -Planen og Planerne $y = 0$, $y = x$, $x = \frac{\pi}{2}$.

II.

1. Idet a og b er reelle Tal ($b \neq 0$) og Polynomiet $P(r) = r^2 + 2ar + b$ forudsættes at have de to indbyrdes forskellige reelle Rødder r_1 og r_2 , skal man vise, at det ved Linieelementet $(x, y, y') = (0, 0, 1)$ bestemte Integral $f(x)$ til Differentialligningen

$$\frac{d^2y}{dx^2} + 2a \frac{dy}{dx} + by = 0$$

udtrykkes ved

$$f(x) = \frac{e^{r_1 x}}{P'(r_1)} + \frac{e^{r_2 x}}{P'(r_2)}.$$

Bevis dernæst, idet $g(x)$ er en i Intervallet $-\infty < x < \infty$ kontinuert Funktion af x , at det ved Linieelementet $(x, y, y') = (0, 0, 0)$ bestemte Integral $F(x)$ til Differentialligningen

$$\frac{d^2y}{dx^2} + 2a \frac{dy}{dx} + by = g(x)$$

udtrykkes ved

$$F(x) = \int_0^x f(x-t) g(t) dt.$$

2. Find Fourierrækkerne for hver af de to Funktioner $f_1(x)$ og $f_2(x)$, der i Periodeintervallet $-\pi \leq x \leq \pi$ er givet ved $f_1(x) = x^2$ og $f_2(x) = x^4$; vis, at begge Rækker er absolut og ligelig konvergente i $-\infty < x < \infty$. Bevis dernæst ved Anvendelse af de fundne Rækkeudviklinger de tre Formler:

$$\frac{\pi^4}{90} = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^4}, \quad \frac{\pi^2}{3} - 3 = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^2(n+1)^2} \text{ og } \frac{\pi^2}{12} - \frac{11}{16} = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^2(n+2)^2}.$$

Interpolationsregning og Rentesregning.

1. Et Laan paa $\frac{1}{2}$ Million Kroner skal amortiseres derved, at der hvert Aar anvendes et konstant Beløb til Udtrækning af Obligationer til en Kurs, som er $100 + 4v$, dersom Udtrækningen finder Sted om v Aar. Laanet forrentes ikke.

Find Laanets Varighed og Størrelsen af den årlige Ydelse, naar Køberen af disse Obligationer skal opnaa en Rente af 3 % helaarlig.

2. Vis, at Værdien af Integralet $\int_1^3 x^{-1} e^{-x} dx$ ligger mellem de Værdier,

der faas henholdsvis ved Simpson's Formel og ved den treleddede mekaniske Kvadraturformel af den aabne Type. Beregn Integralets Værdi ved en enkelt Anvendelse af hver af disse Formler (uden nærmere Undersøgelse af Restleddet). Angiv sluttelig Beregningens Resultat som et enkelt Tal med en Fejlgrænse.

3. Find Kapitalværdien af en n -aarig kontinuert Annuitet af Størrelsen 1 aarlig, idet Rentestykken paa Tidspunktet t antages at være

$$\delta_t = \alpha + \beta e^{-\alpha t}.$$

Diskuter den fundne Formel.

Nationaløkonomi: Samme Opgave som ved Statsvidenskabelig Eksamens 1ste Del (se Side 90).

Borgerlig Ret: Samme Opgave som ved Statsvidenskabelig Eksamens 1ste Del (se Side 90).

Sommeren 1939.

Matematik.

I. Samme Opgave som i Matematik II ved Eksamen for Maskin-, Bygnings- og Elektroingeniører Sommeren 1939, se nedenfor Side 322.

II.

1. Idet (XYZ) er et retvinklet Koordinatsystem, skal man finde Volumnen af det over XY -Planen liggende Omraade, der begrænses af XY -Planen, Fladen $z = 1 + x^2 + y^2$ og Cylinderfladen $\frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} = 1$ (a og b positive Tal).

Vi forudsætter nu, at Ellipsen $\frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} = 1$ har Arealet π , og skal da bestemme de Værdier af a og b , for hvilke det fundne Volumen bliver mindst.

2. Bestem, udtrykt ved en Potensrække, et Integral $y = f(x)$ til Differentialligningen

$$x \frac{d^2 y}{dx^2} + 4 \frac{dy}{dx} + xy = 0$$

saaledes, at $f(0) = 1$ og $f'(0) = 0$. Angiv Rækkens Konvergensinterval.

Find derefter Potensrækkerne for de to Funktioner $g(x) = \frac{x^3}{3} f(x)$

og $g'(x)$ og derved Summen $f(x)$ af den oprindelige Række. Vis, at Funktionen $f(x)$ har uendelig mange Nulpunkter.

Interpolationsregning og Rentesregning.

1. Et Laan skal afdrages i 30 Aar med $\frac{1}{60}$ halvaarlig. Laanerenten er i de første 13 Halvaarsterminer $2\frac{1}{2}$ % halvaarlig og derefter 2 % halvaarlig. Udstedelseskursen er 93.

Hvilken halvaarlig Rentefod opnaar Laangiveren? Der ønskes 3 betydende Cifre i Resultatet.

2. I nedenstaaende Tabel

i	$a_{\overline{50} }$
· 050	18 · 25592546
· 055	16 · 93151790
· 060	15 · 76186064
· 065	14 · 72452067
· 070	13 · 80074630
· 075	12 · 97481157

interpoleres ved den bedst egnede Formel til $a_{\overline{50}|}$ til Rentefoden $6\frac{1}{4}$ %, og den opnaaede Nøjagtighed kontrolleres ved Restleddet.

3. Diskuter Operationen $\square^{-1}$ og find paa reel Form det fuldstændige Udtryk for $\square^{-1} x^{[n]}$.

Nationaløkonomi: Samme Opgave som ved Statsvidenskabelig Eksamens 1ste Del (se Side 90).

Borgerlig Ret: Samme Opgave som ved Statsvidenskabelig Eksamens 1ste Del (se Side 90).

Eksamens 2den Del.

Vinteren 1938—39.

Forsikringsmatematik (4 Timer).

1. Hvorledes vil De med Tilnærmelse af første Orden beregne Kapitalværdien

$$\frac{\theta}{m} \left| \begin{matrix} a^{(m)} \\ xn \end{matrix} \right| \quad (0 < \theta < 1),$$

naar der kun haves en Tabel over ophørende kontinuerte Livrenter ved Haanden?

Beregn ved den fundne Formel og ved Danmark's Grundtavler, 4 %, Værdien af en i 2 Maaneder opsat Livrente paa 1200 Kr. aarlig, betalbar halvaarlig, og med Varighed 25 Aar, tegnet af en 30-aarig Mand.

2. En 25-aarig Mand tegner en Livsforsikring med Udbetaling paa 10 000 Kr. med helaaarlig Præmiebetaling i hele Forsikringstiden, som er 35 Aar. Udbetalingen forudsættes at finde Sted ved Udgangen af Forsikringsaaret. Nettopræmien belastes for Anskaffelsesomkostninger med 4 % af Forsikringssummen, for Inkassoomkostninger med 6 % af Bruttopræmien, samt med et aarligt Administrations- og Sikkerhedstillæg paa $2\frac{0}{100}$ af Forsikringssummen.

Beregn det Beløb, der ved Forsikringsens Begyndelse kunde opføres som uafskrevne Anskaffelsesomkostninger:

- a) efter Livsforsikringslovens Regler,
- b) efter $x + 1$ Metoden,
- c) efter Select & Ultimate Metoden,

dersom Grundlaget er de 17 svenske Selskabers Tabeller, 4 %, hele Materialet, af hvilke kun Sluttavlen benyttes i Tilfældene a) og b).

3. Bevis, at

$$\int_0^{\infty} E_x(\mu_{x+t} - \mu_{y+t}) \bar{a}_{y+t} dt = \bar{a}_y - \bar{a}_x.$$

Forsikringsmatematik (8 Timer).

Udled alle de Formler, De kender til Beregning af Kapitalværdien $\bar{A}_1$ og belys Tilnærmelsesformlernes Nøjagtighed ved hensigtsmæssigt valgte numeriske Eksempler i det Omfang, Tiden tilstoder (Undersøgelse af Restled kræves ikke). Grundlag $OM(5)$ $3\frac{1}{2}$ %.

Iagttagelseslære.

1. I en Urne er nedlagt 30, og i en anden Urne 60 numererede Sedler. Der udtrækkes 1 Seddel af hver af Urnerne. Find Sandsynligheden for, at det højeste af de udtrukne Numre er enten 10 eller 25.

2. Man har maalt Koordinaterne til 4 Punkter i Planen, (x_1, y_1) , (x_2, y_2) , (x_3, y_3) og (x_4, y_4) . Den rette Linie, der forbinder de to førstnævnte Punkter, vides at være parallel med den, der forbinder de to sidstnævnte. Find de udjævnede Værdier af Koordinaterne, idet Maaleresultaterne er:

$x_1 =$	6 · 72	Middeltal af 5	Maalinger	
$y_1 =$	9 · 41	—	- 5	—
$x_2 =$	21 · 63	—	- 7	—
$y_2 =$	17 · 50	—	- 7	—
$x_3 =$	12 · 24	—	- 4	—
$y_3 =$	5 · 03	—	- 4	—
$x_4 =$	20 · 08	—	- 6	—
$y_4 =$	9 · 25	—	- 6	—

3. Bestem Middelmomenterne for »Student«-Fisher's Fejllov

$$y = A \left(1 + \frac{x^2}{\lambda} \right)^{-\frac{\lambda}{2}}$$

og vis, hvorledes man i Praksis bestemmer Konstanterne, naar ogsaa Begyndelsespunktets Beliggenhed skal bestemmes ved Erfaringerne.

Angiv Betingelsen for, at Løsningen har en Mening.

Natinaløkonomi: Hvad forstaas ved Skatteovervæltning, og hvorledes stiller det sig med Hensyn til Overvæltning af de vigtigste danske Skatter?

Statistik (6 Timer): Samme Opgave som ved Statsvidenskabelig Eksamens 2den Del (se Side 90).

Obligationsret: Samme Opgave som i Formueret ved Statsvidenskabelig Eksamens 2den Del (se Side 91).

Statistik (8 Timer): Giv en ved Eksempler belyst Redegørelse for Grundene til, at en Overlevelsestavle ikke uden Supplement af passende Forudsætninger lader sig beregne alene paa Grundlag af en Statistik over de Dødes Fordeling efter Alder.

Beregn dernæst en Overlevelsestavle for Mænd over 70 Aar paa Grundlag af den officielle Dødsfaldsstatistik for 1926—30, idet det forudsættes, at denne Befolkningsgruppe i dette Femaar har haft stabil Aldersfordeling, og sammenlign Resultatet med den officielle Dødelighedstavle 1926—30.

Sommeren 1939.

Forsikringsmatematik (4 Timer).

1. Vis, at naar μ_x følger Makeham's Formel, og naar man transformerer ${}_tE_x$ ved at sætte

$$t = \frac{t_1 \log c_1}{\log c}, \quad \delta = (\delta_1 + A_1) \frac{\log c}{\log c_1} - A,$$

$$x = \frac{x_1 \log c_1 + \log B_1 - \log B + \log \gamma - \log \gamma_1}{\log c},$$

hvor de mærkede Bogstaver betegner de ny Konstanter og Variable, gaar ${}_tE_x$ over til ${}_{t_1}E_{x_1}$.

Hvilken Relation bestaar der herefter mellem de ophørende kontinuerte Livrenter i de to Grundlag?

Benyt den fundne Relation til ved Hjælp af $OM^{(5)}$ Tavlen at beregne $\bar{a}_{50}$ til $3\frac{1}{2}\%$, naar Dødelighedstavlen er $D^{M(5)}$. Der forlanges blot lineær Interpolation.

2. En 30-aarig Mand ønsker en Livsforsikring med dobbelt Udbetaling og livsvarig Præmie; Udbetalingen i levende Live skal finde Sted om 15 Aar. Kan Selskabet indgaa herpaa? Hvis ikke, ønskes Deres Mening om, hvilket Tilbud Selskabet kan gøre den forsikringssøgende, naar det skal være saa imødekommende som teknisk forsvarligt.

Grundlag: Danmark's Grundtavler, 4 %. Det er tilstrækkeligt at regne kontinuert.

3. Bevis Uligheden $\bar{A}_x < \frac{1}{1 + \delta e_x}$ og find den tilsvarende Ulighed i det diskontinuerte Tilfælde.

Forsikringsmatematik (8 Timer).

Undersøg ved hensigtsmæssigt valgte numeriske Eksempler, om man i nogen af de til Raadighed staaende Formler kan faa en brugelig Tilnærmelse til Præmien for den ophørende Invaliditetsrente $\bar{P}_{1-xn}^{ai}$ ved at erstatte l_x^a med l_x .

Hvilken Tilnærmelsesformel faar man herefter for $\bar{a}_{1-xn}^{ai}$? Belys dens Brugbarhed ved et Par numeriske Eksempler.

Grundlag DP^M 4 %.

Iagttagelseslære.

1. Lad der være anstillet 4 Gentagelsesforsøg, hvor kun 0 og 1 kan optræde som Resultat, og lad Udfaldet være blevet 2 Nuller og 2 Ettaller, Rækkefølgen ligegyldig. Beregn de 4 første Middelmomenter samt deres

præsumptive Værdier. Er disse sidste brugbare som Tilnærmelser til de sande Værdier?

2. Ved et Spil er der Sandsynligheden v for vundet Spil, som tæller 1 Point, Sandsynligheden r for Remis, som tæller $\frac{1}{2}$ Point, og Sandsynligheden t for tabt Spil, som tæller 0 Point; andre Muligheder findes ikke. Find Sandsynligheden for i 9 Partier at opnaa højst 2 Points.

Hvor stor bliver denne Sandsynlighed, dersom der er samme Sandsynlighed for at vinde og tabe, og Sandsynligheden for Remis er $\frac{1}{2}$?

3. Idet o_1 , o_2 og o_3 er baandfri Iagttagelser med typiske Fejllove og de respektive Vægte 3, 7 og 4, findes alle de lineære Funktioner, som er fri af de to Funktioner

$$\begin{aligned}\Omega_1 &= 27 o_1 + 50 o_2 + 12 o_3 \\ \Omega_2 &= 88 o_1 + 33 o_2 + 28 o_3\end{aligned}$$

og har Middelfejlen 1.

Nationaløkonomi:

1. Efterspørgslens Betydning for Prisdannelsen.
2. Bankkoncentration.

Statistik (6 Timer): Samme Opgave som ved Statsvidenskabelig Eksamens 2den Del (se Side 91).

Obligationsret: Samme Opgave som i Formueret ved Statsvidenskabelig Eksamens 2den Del (se Side 91).

Statistik (8 Timer):

En Befolkning, hvis Størrelse og Sammensætning ikke ændres ved Vandringer, og i hvilken ingen bliver ældre end M Aar, har en stabil Aldersfordeling, der i et Koordinatsystem med Alderen som Abscisse fremstilles ved en ret Linie.

Undersøg, hvorledes Dødeligheden i denne Befolkning afhænger af Alderen, og vis, at der maa findes en ved den maksimale Livslængde M bestemt højere Grænse for den Hastighed, hvormed Folketallet kan vokse, og angiv den Relation, der maa bestaa mellem denne Væksthastighed, M og Middellevetiden e for nyfødte, samt hvor mange Procent af M denne Middellevetid i det højeste kan blive.

Vælg endelig efter danske Erfaringer fra de senere Aar passende Værdier for M og e , og sammenlign derefter Fødselshyppighed, Dødelighed, Tilvækstforhold samt saavel Befolkningens som Dødsfaldenes Fordeling efter Alder i den betragtede Befolkning med de tilsvarende faktiske Tal og Fordelinger efter danske Iagttagelser fra de samme Aar.

7. Lægevidenskabelig Embedseksamen.

Vinteren 1938—39: Der indstillede sig 85, 82 fuldendte Eksamen.

Sommeren 1939: — — — 119, 117 — —

Ialt indstillede sig 204, 199 fuldendte Eksamen.

Af disse fik 4 Laudabilis et quidem egregie, 142 Laudabilis og 53 Haud illaudabilis 1mi gr.

Vinteren 1938—39.

Alstrøm, Otto (1931)... 222 Laud.

Andersen, Bjarne Juul

(1929)... 191 $\frac{1}{3}$ Laud.

Astrup, Svend Aage (1929) 164 Haud ill. 1.

Bahr, Erik Boserup (1930) 154 $\frac{5}{6}$ Haud ill. 1.

Balslev, Anders Kjeld

Løngreen (1929)... 139 $\frac{1}{6}$ Haud ill. 1.

Bichel, Henrik (1929) ..	157 ² / ₃	Haud ill. 1.	Kinch, Karen Marie, f. Hedegaard (1931)....	204 ¹ / ₂	Laud.
Brandt, Sven Mozart (1931).....	231 ¹ / ₂	Laud.	Knipschildt, Hans Erik Ove (1931).....	236	Laud.
Bremholm, Georg (1931)	162 ⁵ / ₆	Haud ill. 1.	Knudsen, Mogens Holst (1931).....	135 ¹ / ₂	Haud ill. 1.
Brincker, Else (1929)...	168 ¹ / ₂	Haud ill. 1.	Knudtzon, Karsten (1930)	220 ¹ / ₆	Laud.
Buch-Olsen, Christian Eigil (1930).....	218 ⁵ / ₆	Laud.	Krabbe, Edith (1931) ..	203 ¹ / ₂	Laud.
Bukh, Holger (1931)....	219 ¹ / ₂	Laud.	Kristensen, Helge Høj- gaard (1930).....	243 ² / ₃	Laud.
Bukh, Niels (1931).....	261 ¹ / ₃	Laud. et quid. egr.	Leudesdorff, Børge Emil (1929).....	175 ⁵ / ₆	Haud ill. 1.
Clasen, Carl Knud Ri- chard (1931).....	222 ¹ / ₃	Laud.	Ludvigsen, Knud Ema- nuel Dilou (1930)....	191 ⁵ / ₆	Laud.
Dahl, Jørgen (1931)....	233 ² / ₃	Laud.	Lund, Otto Lorentzen (1931).....	261	Laud. et quid. egr.
Dahl, Leif (1929).....	148	Haud ill. 1.	Lundsteen, Agnete, f. Bruun (1931).....	239 ¹ / ₂	Laud.
Dreisler, Knud Kristian (1930).....	197 ² / ₃	Laud.	Løw, Carl Bernhard (1930).....	237 ¹ / ₂	Laud.
Dybre, Helmer Adam (1928).....	140 ¹ / ₃	Haud ill. 1.	Maaøe, Ole Urban (1932)	239 ¹ / ₃	Laud.
Dyssel, Vagn Otto Bull (1930).....	171	Haud ill. 1.	von Magnus, Preben Christian Alexander (1931).....	220 ¹ / ₃	Laud.
Engbæk, Hans Christen (1931).....	248	Laud.	Martensen-Larsen, Oluf (1931).....	156 ⁵ / ₆	Haud ill. 1.
Ewertsen, Harald Wind (1931).....	229 ⁵ / ₆	Laud.	Mikaelsen, Søren Emil (1932).....	207 ¹ / ₃	Laud.
Fibiger, Bent (1929)....	159 ⁵ / ₆	Haud ill. 1.	Mortens, Johannes (1931)	246 ² / ₃	Laud.
Fog, Torben Johannes Trier (1930).....	231 ¹ / ₆	Laud.	Nielsen, Axel Astrup (1931).....	232 ¹ / ₆	Laud.
Fogh, Børge Nicolai (1930).....	246 ² / ₃	Laud.	Nielsen, Bent Maegaard (1930).....	204	Laud.
Fonnesbech-Wulff, Kaj (1926).....	183 ⁵ / ₆	Haud. ill. 1.	Nielsen, Gunnar (1931) ..	196 ¹ / ₆	Laud.
Friis, Frode Benjamin (1932).....	218 ² / ₃	Laud.	Nørrelund, Poul (1932).	231	Laud.
Gram-Hansen, Hans Val- demar (1930).....	169 ¹ / ₃	Haud ill. 1.	Petersen, Harald Peter Wilhelm Bogislav (1930).....	213 ¹ / ₃	Laud.
Grunnet, Jørgen (1932).	213 ¹ / ₃	Laud.	Petersen, Werner Gott- lieb (1929).....	151	Haud ill. 1.
Hald, Henning Tøger Teilman (1930).....	244 ¹ / ₃	Laud.	Poulsen, Erik Vagner Tystgaard (1931)....	240 ¹ / ₃	Laud.
Halvorsen, Laurits Olaf Mischa Korsgaard (1931).....	244 ² / ₃	Laud.	Poulsen, Jens Peter Ma- rius Valdemar (1931) ..	226	Laud.
Hansen, Else Marrit (1923).....	124	Haud ill. 1.	Raun-Byberg, Jens (1932)	242	Laud.
Hansen, Ernst Marius Christopher Bolvig (1928).....	170 ⁵ / ₆	Haud ill. 1.	Rømer, Hans Koefoed (1931).....	209 ¹ / ₂	Laud.
Hansen, Frederik Edgar Rankin (1930).....	167 ¹ / ₃	Haud ill. 1.	Rømer, Unni, f. Bastrup (1931).....	196 ¹ / ₆	Laud.
Hansen, Herdis Rye (1931).....	202 ⁵ / ₆	Laud.	Schelde, Ole Christian Wendelboe (1931)....	201 ⁵ / ₆	Laud.
Harving, Fritz Dahls- gaard (1931).....	223 ¹ / ₆	Laud.	Sjorslev, Anna Britta Augusta (1931).....	211 ² / ₃	Laud.
Holm, William Henry Ruud (1929).....	118 ¹ / ₃	Haud ill. 1.	Storm, Palle (1931)....	228 ² / ₃	Laud.
Hoppe, Jens Daniel (1930).....	190	Laud.	Strunge, Tage Karis Nielsen (1931).....	237 ¹ / ₃	Laud.
Horst, Hans Kurt (1931)	218 ¹ / ₆	Laud.	Svendsen, Hans Jørgen (1931).....	223 ⁵ / ₆	Laud.
Hyhn, Jørgen (1930)...	186 ¹ / ₃	Haud ill. 1.	Sørensen, Gregers Knor- borg (1931).....	250 ⁵ / ₆	Laud.
Iversen, Kurt (1931)...	237 ⁵ / ₆	Laud.	Tollund, Børge (1930) ..	185 ² / ₃	Haud ill. 1.
Johansen, Elisabeth Ma- rie (1927).....	142 ⁵ / ₆	Haud ill. 1.	Veje, Frede (1926).....	197 ¹ / ₂	Laud.
Junker, Hans Thomsen (1931).....	214	Laud.	Westhausen, Johannes Carl Bendix (1931)...	186 ¹ / ₃	Haud ill. 1.
Jørgensen, Arne Axel (1931).....	197 ¹ / ₂	Laud.	Wikkelsø, Johannes Lo- thar Harry (1930)...	233 ¹ / ₃	Laud.
Kaldan, Sigrid Agnete, f. Petersen (1923)....	218 ¹ / ₆	Laud.			

Wille, Herluf Knud (1930).....	162 ¹ / ₃	Haud ill. 1.	Hartvig-Møller, Hans Henrik (1931).....	191 ¹ / ₆	Laud.
Worm-Hansen, Hans Henning (1928).....	209 ² / ₃	Laud.	Heerfordt, Jørgen (1931)	182 ¹ / ₃	Haud ill. 1.
<i>Sommeren 1939.</i>			Henriksen, Frode (1932)	222	Laud.
Agner, Knud Erik (1930)	179 ² / ₃	Haud ill. 1.	Hertel, Erik Ejnar (1932)	239 ² / ₃	Laud.
Agner, Sven (1932)....	224 ¹ / ₂	Laud.	Hertz, Helge (1932)....	207 ⁵ / ₆	Laud.
Allesø, Edith Sørensen (1932).....	226 ¹ / ₂	Laud.	Hertz, Mette (1932)....	240 ¹ / ₃	Laud.
Andersen, Arne (1932)	236 ⁵ / ₆	Laud.	Hilden, Karna Kirsten, f. Pedersen (1930)....	196 ¹ / ₂	Laud.
Astrup, Poul Bjørndahl (1933).....	196 ¹ / ₆	Laud.	Hilden, Tage Johannes (1930).....	225 ⁵ / ₆	Laud.
Balslev, Knud (1931)...	182 ¹ / ₃	Haud ill. 1.	Hole, Axel Pedersen (1930)	243	Laud.
Bank, Peter Ibsen (1929)	217	Laud.	Holme, Mads Melchior (1932).....	190 ¹ / ₂	Laud.
Bindslev, Asger (1932)...	253	Laud.	Holm-Jensen, Ib (1928)	183	Haud ill. 1.
Bing, Lisa Ebba (1931)	232	Laud.	Holten-Bechtolsheim, Sten Ulfspærre (1931)	161	Haud ill. 1.
Bisgaard, Hanne Aslaug (1931).....	186 ¹ / ₂	Haud ill. 1.	Hübschmann, Anna Jo- hanne Gjedde, f. Niel- sen (1930).....	185	Haud ill. 1.
Boeskov, Johannes Bene- dict (1931).....	185 ¹ / ₃	Haud ill. 1.	Ingerslev, Johan Vilhelm Christian (1930)....	190 ¹ / ₆	Laud.
Bohse, Torkel Henning (1932).....	217 ¹ / ₃	Laud.	Iversen, Mogens (1932)	228 ² / ₃	Laud.
Bramstrup, Peder Aage (1932).....	238 ¹ / ₃	Laud.	Jensen, Kai Anton (1932)	234 ¹ / ₆	Laud.
Byrn, Johannes Willy (1932).....	222 ¹ / ₃	Laud.	Jensen, Knud Eyvind (1932).....	213 ¹ / ₂	Laud.
Christensen, Niels Chri- stian Vestergaard (1932).....	236 ⁵ / ₆	Laud.	Joensen, Hans Debes (1932).....	239 ¹ / ₃	Laud.
Christiansen, Christian Hansen (1930).....	129 ¹ / ₃	Haud ill. 1.	Johannsen, Poul (1932)	228	Laud.
Christiansen, Otto Chr- stian (1932).....	239 ¹ / ₆	Laud.	Juhl, Svend (1931)....	227 ⁵ / ₆	Laud.
Christiansen, Poul (1932)	238 ² / ₃	Laud.	Jørgensen, Gunnar (1932)	198 ² / ₃	Laud.
Dueholm, Claus Katha- ros Zamenhof (1932)	261 ¹ / ₂	laud. et quid. egr.	Jørgensen, Konrad Seve- rin (1932).....	227 ¹ / ₆	Laud.
Ehlers, Peter Viggo Axel (1932).....	218 ¹ / ₆	Laud.	Kirkegaard, Aage Emil (1932).....	205	Laud.
Eiersted, Erik (1932)...	233 ² / ₃	Laud.	Koch, Jørgen Peter Ole (1931).....	233 ¹ / ₆	Laud.
Engbæk, Annette Elisa- beth Fael, f. Hansen (1932).....	235 ¹ / ₂	Laud.	Kofod, Aase Jenny Ama- lie (1929).....	199 ² / ₃	Laud.
Epstein, Leopold (1932)	265 ¹ / ₂	Laud. et quid. egr.	Kristensen, Harald Kri- stian (1932).....	233 ¹ / ₃	Laud.
Eskenen, Bodil Ane-Kir- stine Emilie (1931)...	211	Laud.	Kristensen, Kristine Marie (1932).....	171 ¹ / ₂	Haud ill. 1.
Fischer, Peter Sørensen (1928).....	171 ² / ₃	Haud ill. 1.	Krogh, Erik Viggo (1931)	193 ¹ / ₃	Laud.
Forman, Otto Andreas Frederik (1932).....	150	Haud ill. 1.	Krusen, Ejnar Emil (1931).....	198	Laud.
Færgeman, Poul Martin (1931).....	255 ² / ₃	Laud.	König, Mogens Henning (1931).....	244 ¹ / ₂	Laud.
Gade, Anna Jensine Ma- rie (1930).....	213 ¹ / ₃	Laud.	Langhoff, Esther Solvejg (1932).....	193 ¹ / ₆	Laud.
Granum-Jensen, Olga (1929).....	200 ¹ / ₆	Laud.	Larsen, Kirsten (1930)...	240 ¹ / ₆	Laud.
Griis, Ove Kopperholdt (1931).....	190	Laud.	Lauest, Ole (1932)....	201 ¹ / ₃	Laud.
Grinsted, Tage (1932)...	249 ¹ / ₆	Laud.	Lorenzen, Erik Hans (1932).....	181 ⁵ / ₆	Haud ill. 1.
Gørtz, Maren Lauritsen, f. Sahlholdt (1931)...	189 ¹ / ₂	Laud.	Madvig, Niels Torben Rovsing (1929).....	166	Haud ill. 1.
Hansen, Carl-Heinrich, (1931).....	205 ² / ₃	Laud.	Mahneke, Harry Poul Hermann (1932)....	179	Haud ill. 1.
Hansen, Torben Svend (1932).....	221 ¹ / ₂	Laud.	Mark, Johannes (1932)	232 ¹ / ₂	Laud.
			Marquard, Mogens Ben- dix Høgsted (1930)...	216	Laud.
			Møller, Jørgen Erik Hen- ning (1932).....	206 ¹ / ₂	Laud.
			Nielsen, Ernst Jessen Reenberg (1931)....	222 ² / ₃	Laud.
			Nielsen, Hakon Ernst (1930).....	225	Laud.

Nielsen, Helge Schmidt (1931).....	195 ¹ / ₃	Laud.	Smith, Arne Otto (1932)	239 ¹ / ₃	Laud.
Nielsen, Jørgen Vagn (1932).....	218 ¹ / ₃	Laud.	Stefansson, Ingibjörg (1932).....	257 ¹ / ₃	Laud.
Nielsen, Svend Aage Høeg (1932).....	211 ¹ / ₆	Laud.	Stibolt, Henrik Vilhelm (1931).....	198 ¹ / ₃	Laud.
Nilausen, Inga Maren (1930).....	180 ⁵ / ₆	Haud ill. 1.	Stokholm, Harry (1932)	216 ¹ / ₃	Laud.
Nørskov, Børge Eskildsen (1931).....	174 ¹ / ₂	Haud. ill. 1.	Stolpe, Erik Glud (1931)	195 ¹ / ₆	Laud.
Olsen, Grete (1931)....	201 ¹ / ₆	Laud.	Storm, Bodil (1932)....	223 ⁵ / ₆	Laud.
Olsen, Steen Erik (1931)	220	Laud.	Sørensen, Else Margrethe (1931).....	206 ² / ₃	Laud.
Oram, Viggo Otto (1931)	141 ¹ / ₂	Haud ill. 1.	Sørensen, Knud Erik (1930).....	171 ¹ / ₆	Haud ill. 1.
Palsgaard, Niels Martin Preben (1930).....	197	Laud.	Taagelund, Magna Elisabeth (1931).....	190	Laud.
Permin, Per Mogens (1932).....	235	Laud.	Thaysen, Preben Eigil Hess (1932).....	234 ¹ / ₆	Laud.
Petersen, Henrik Jørgen Johan (1930).....	124 ² / ₃	Haud ill. 1.	Thomsen, Hans Christian Clement (1931).....	180 ² / ₃	Haud ill. 1.
Pindborg, Sverre (1931).	246 ⁵ / ₆	Laud.	Thorborg, Niels Boeck (1932).....	214 ⁵ / ₆	Laud.
Piper, Jørgen (1932)...	232	Laud.	Toft, Svend (1932)....	189	Laud.
Ravnborg, Søren Karl Kristian (1932).....	259 ² / ₃	Laud.	Trolle, Dyre (1932)....	214 ⁵ / ₆	Laud.
Røjskjær, Christian Erhard (1932).....	255 ² / ₃	Laud.	Tvenge, Niels Viggo Gunnar (1931).....	181	Haud ill. 1.
Rønne, Gerhard Trap- pau (1931).....	223	Laud.	Wernberg-Møller, Knud Julius Helweg (1932).	196 ¹ / ₆	Laud.
Sand, Jens Vilhelm (1928)	194 ¹ / ₃	Laud.	Wiinstedt, Holger Johan August Linderoed (1931).....	194 ¹ / ₆	Laud.
Schlebaum, Arne (1930)	179	Haud ill. 1.	Volkert, Mogens Ditlev Heinrich (1932).....	246	Laud.
Schmidt, Gustav Adolf (1931).....	174 ¹ / ₆	Haud ill. 1.	Øster, Jacob Anius Laur- sen (1931).....	160	Haud ill. 1.
Sejersen, Thøger (1931).	139 ¹ / ₂	Haud ill. 1.	Østergaard, Bent (1931)	234	Laud.
Selsø, Svend Børge (1930)	174 ² / ₃	Haud ill. 1.			
Siemssen, Siems Otto (1931).....	176 ¹ / ₆	Haud ill. 1.			

Skriftlige Opgaver.

Vinteren 1938—39.

1) Medicin: Ved hvilke Sygdomme i det hæmopoiëtiske System forekommer der en svær Anæmi (d. v. s. en Hæmoglobinprocent under 50)? Hvorledes skal den perniciøse Anæmi behandles? 2) Kirurgi: Giv en Fremstilling af Indikation og Principer for kirurgisk Behandling af Lungetuberculose. 3) Almindelig Patologi: Hvad forstås ved Overfølsomhed i Immunologien, og hvilke Former kendes? Hvorledes antages Ætiologi og Patogenese at være? Er det sandsynligt, at der forekommer Overfølsomhedstilstande, der falder udenfor den skildrede Patogenese? 4) Hygiejne: 1. Hvorledes varierer Sygeligheden og Hyppigheden af nogle vigtige Sygdomsgrupper med Alderen? 2. Hvorledes bedømmes Renlighedsgraden og Friskheden af Mælk ved Laboratorieundersøgelse? 3. Hvilke sanitære Ulemper kan der være knyttede til Friluftsbadeanstalter? 4. Hvilke Opgaver har en Tuberculosestation? 5. Hvilke Metoder anvendes til Forebyggelse af Blyforgiftning i industrielle Virksomheder?

Sommeren 1939.

1) Medicin: Ved hvilke medicinske Sygdomme findes Albuminuri? Hvorledes bedømmes Prognosen ved Glomerulonefritis, Nefrose og Nefrosclerose? 2) Kirurgi: Der ønskes en Fremstilling af Aarsagerne til de acute, pyogene Knoglebetændelser samt en Fremstilling af Forløbet og Behandlingen af disse. 3) Almindelig Patologi: Hvad forstås ved Vaccination? Hvorledes har man anvendt Toxiner, resp. modificerede toxiske Produkter til profylaktisk Behandling? Ved hvilke Midler har man opnaaet at modificere Bactier, saa-

ledes at de bliver anvendelige til Vaccination? Belys de ovennævnte Spørgsmaal ved selvvalgte Eksempler. 4) Hygiejne: 1. Hvad forstaas ved Mødrehjælpsinstitutioner, og hvilke Opgaver har Mødrehjælpsinstitutioner her i Landet? 2. Hvad er Aarsagerne til Alkoholismens Aftagen i Danmark? 3. Hvilke Krav maa der stilles til en Pasteuriseringsmetode for Mælk? Hvilke Mælkepasteuriseringsmetoder benyttes i Danmark, og hvorledes undersøges det, om Mælk er pasteuriseret? 4. Hvorledes kan Boligforholdene paavirke Udbredelsen af akute Infektionssygdomme?

8. Embedslægeeksamen.

I Foraaret 1939 afholdtes ingen Embedslægeeksamen.

9. Skoleembedseksamen.

α. Ved det filosofiske Fakultet.

Vinteren 1938—39: Der indstillede sig 100, 66 fuldendte Eksamen.
Sommeren 1939: — — — 7, 2 — —

Ialt indstillede sig 107, 68 fuldendte Eksamen.

Af disse fik 1 Første Karakter med Udmærkelse, 44 Første Karakter og 23 Anden Karakter.

Til Tillægssag indstillede sig Vinteren 1938—39 1, som bestod, og Sommeren 1939 1, som bestod.

Vinteren 1938—39.		Falcon, Ingrid Margrethe (1931)	
Ammundsen, Ingrid Vibeke, f. Simonsen (1932) Hovedfag: Engelsk. Bifag: Sang.....	98 Første	Hovedfag: Fransk. Bifag: Sang.....	66 Anden
Andersen, Aage (1927) Hovedfag: Dansk. Bifag: Tysk....	90 Første	Forchhammer, Jels Tørnøe (1930) Hovedfag: Historie. Bifag: Engelsk.....	88 Første
Blangsted, Bjarne Andreas (1928) Hovedfag: Historie. Bifag: Dansk.....	82 Anden	Hansen, Arnold Thomas Frederik (1931) Hovedfag: Engelsk Bifag: Fransk.....	71 Anden
Boelskov, Sigrid Anker, f. Jensen (1930) Hovedfag: Fransk. Bifag: Dansk.....	84 Anden	Jakobsen, Frøde (1929) Hovedfag: Tysk. Bifag: Dansk....	142 Første med Udm.
Boesen, Anton Gran (1932) Hovedfag: Engelsk. Bifag: Gymnastik.....	107 Første	Jensen, Svend Weckfield (1931) Hovedfag: Engelsk. Bifag: Fransk.....	69 Anden
Christensen, Dagmar (1931) Hovedfag: Tysk. Bifag: Sang....	116 Første	Jessen, Jørgen Holm (1931) Hovedfag: Historie. Bifag: Geografi - Geologi.....	110 Første
Cronquist, Monna Elvira (1931) Hovedfag: Historie. Bifag: Dansk.....	100 Første	Jørgensen, Frede Kristian (1932) Hovedfag: Dansk. Bifag: Latin	96 Første
Dahl, Erikka Margrethe (1931) Hovedfag: Historie. Bifag: Engelsk.....	67 Anden	Jørgensen, Marie (1932) Hovedfag: Engelsk. Bifag: Gymnastik	87 Anden
Davidsen, Anna Elisabeth (1923) Hovedfag: Dansk. Bifag: Kristendomskundskab.....	94 Første	Kabel, Mogens Anker (1932) Hovedfag: Dansk. Bifag: Tysk	87 Anden
Egholm, Poul Hjorth (1930) Hovedfag: Tysk. Bifag: Dansk	103 Første	Knudsen, Rigmor Mengel (1929) Hovedfag: Engelsk. Bifag: Fransk.....	112 Første
Elmelund, Svend (1926) Hovedfag: Historie. Bifag: Engelsk	110 Første	Krørup, Mourits Nicolai (1931) Hovedfag: Historie. Bifag: Kristendomskundskab.....	92 Første
Elwarth, Gudrun Sonja (1926) Hovedfag: Engelsk. Bifag: Fransk.....	81 Anden	Kristensen, Poul Halkjær (1930) Hovedfag: Historie. Bifag: Gymnastik.....	85 Anden

Larsen, Else Inga (1932) Hovedfag: Tysk. Bifag: Fransk....	82	Anden	Rehling, Vagn (1931) Hovedfag: Dansk. Bifag: Sang.....	103	Første
Larsen, Helge (1930) Hovedfag: Historie. Bifag: Engelsk....	99	Første	Schøbel, Karen Agnete (1931) Hovedfag: Dansk. Bifag: Tysk	129	Første
Madsen, Helge Thorhøj (1929) Hovedfag: Tysk. Bifag: Dansk	107	Første	Serritslev, Valter Hugo Gordius (1930) Hovedfag: Græsk. Bifag: Latin.....	93	Første
Melhaven, Else Marie (1931) Hovedfag: Dansk. Bifag: Engelsk.....	95	Første	Skole, Svend Larsen (1926) Hovedfag: Historie. Bifag: Engelsk.....	101	Første
Mensen, Bodil Bergljot (1929) Hovedfag: Historie. Bifag: Dansk.....	79	Anden	Slivsgaard, Edith Louise (1932) Hovedfag: Engelsk. Bifag: Tysk.....	108	Første
Michelsen, William Blicher (1931) Hovedfag: Dansk. Bifag: Latin	115	Første	Smith, Henrik (1932) Hovedfag: Tysk. Bifag: Dansk.....	124	Første
Møller, Jon Monrad (1931) Hovedfag: Dansk. Bifag: Sang.	97	Første	Steffensen, Ernst Edvard Jørgen (1931) Hovedfag: Dansk. Bifag: Sang.....	94	Første
Møller, Signe Louise Fabricius (1932) Hovedfag: Dansk. Bifag: Latin.....	100	Første	Støtt, Anna Margrethe Thomsen (1931) Hovedfag: Tysk. Bifag: Gymnastik.....	106	Første
Møller, Svend Aage Andreas (1932) Hovedfag: Historie. Bifag: Tysk.....	92	Første	Thorup, Kirsten Else (1932) Hovedfag: Tysk. Bifag: Dansk	100	Første
Nielsen, Bjørn West (1932) Hovedfag: Engelsk. Bifag: Dansk	75	Anden	Ulrich, Georg Christian (1932) Hovedfag: Historie. Bifag: Tysk.....	106	Første
Nielsen, Else Rangel (1931) Hovedfag: Fransk. Bifag: Engelsk.....	86	Anden	Ulrich, Ruth, f. Christensen (1932) Hovedfag: Historie. Bifag: Dansk.....	75	Anden
Nielsen, Svend Aage (1931) Hovedfag: Tysk. Bifag: Fransk	74	Anden	Utzon, Anna Margrethe (1929) Hovedfag: Dansk. Bifag: Tysk	120	Første
Nørgaard, Henry Peder Christian (1931) Hovedfag: Fransk. Bifag: Dansk.....	96	Første	Vebæk, Christen Leif Pagh (1933) Hovedfag: Historie. Bifag: Engelsk.....	103	Første
Nørlyng, Henning Aksel (1931) Hovedfag: Tysk. Bifag: Fransk	76	Anden	Vejstrup, Johannes (1931) Hovedfag: Historie. Bifag: Engelsk.....	99	Første
Olesen, Leo Helmer Høgh (1931) Hovedfag: Historie. Bifag: Tysk.....	77	Anden	Wesch, Knud Heribert (1931) Hovedfag: Historie. Bifag: Gymnastik.....	114	Første
Olsen, Vibeke Tove Marken Møller (1929) Hovedfag: Fransk. Bifag: Sang.....	83	Anden	Viderø, Kaj (1923) Hovedfag: Dansk. Bifag: Kristendoms-kundskab.....	113	Første
Paulsen, Henning Asger (1932) Hovedfag: Historie. Bifag: Fransk.....	88	Første	Voss, Hans Peter Henrik Arne Boertmann (1931) Hovedfag: Tysk. Bifag: Dansk.....	73	Anden
Pedersen, Anna Poula Margrethe Vinding (1931) Hovedfag: Fransk. Bifag: Dansk.....	88	Første	Tillægssag:		
Petersen, Ellen, f. Henriksen (1930) Hovedfag: Tysk. Bifag: Gymnastik.....	95	Første	Harsberg, Erling Agner (1929, Cand. mag. Vinteren 1934—35) Fransk.....	29	Bestaaet
Petersen, Ellen Surlykke (1930) Hovedfag: Engelsk. Bifag: Tysk.....	110	Første			
Petersen, Grethe Cornelia Wagner (1928) Hovedfag: Tysk. Bifag: Dansk.....	94	Første	<i>Sommeren 1939.</i>		
Petersen, Lili (1932) Hovedfag: Tysk. Bifag: Engelsk.....	90	Første	Blædel, Erik Dons (1920) Hovedfag: Engelsk. Bifag: Gymnastik.....	76	Anden
Petersen, Nanna Linde (1931) Hovedfag: Historie. Bifag: Kristendoms-kundskab.....	107	Første	Pedersen, Jens Christian Marius (1930) Hovedfag: Tysk. Bifag: Engelsk.....	92	Første
Ramer, Richard Josef André (1928) Hovedfag: Tysk. Bifag: Engelsk.....	73	Anden	Tillægssag:		
Rasmussen, Aage Harry (1930) Hovedfag: Historie. Bifag: Gymnastik.....	82	Anden	Schepeleyn, Henrik Ditlev (1930, Cand. mag Vinteren 1936—37) Engelsk.....	40	Bestaaet

Skriftlige Opgaver.

Vinteren 1938—39.

Dansk.

Som *Hovedfag* efter Anordning af 29. November 1924:

1) Substantiv-Genitivens Udviklingshistorie og dens nuværende Brug i Dansk.

2) Nedenstaaende Tekststykke oversættes. De kursiverede Ord bøjes i alle Kasus (Adjektiverne i alle Køn).

Þat var eitt kveld, at þeir urðu varir við land; köstuðu þeir nú akkerum ok lágu þar um *nóttina*. Um *morguninn* var gott veðr ok sólskin *fagrt*; váru þeir þá komnir á einn *fjorð langan*, ok sjá þeir þar hliðir fagrar ok skóga. Engi maðr var sá innan borðs, at þetta land þekði; ekki sá þeir kvikt, hvárki dýr né *fugla*. Reistu þeir nú tjald á landi ok bjuggusk vel um. At morni mælti Þorsteinn til sinna *manna*: »Ek vil göra yðr kunnigt um ætlan mína; þér skuluð biða mín hér sex nætr, ætla ek mér at kanna land þetta«. Þeim þótti *mikit* fyrir því, ok vilja með honum fara, en Þorsteinn vill þat eigi, »ok ef ek kem eigi aptr, áðr, sjau sólr eru af himni«, segir hann, »þá skulu þér sigla heim ok segja svá Óláfi konungi, at mér mun eigi auðit verða aptr at koma«.

3) Georg Brandes' Forhold til de danske (nordiske) samtidige Forfattere.

Som *Hovedfag* efter Anordning af 14. Juli 1934.

Forprøve.

1) Nedenstaaende Tekststykke oversættes med Ordkommentar til L. 1—4 (við).

Þá er Óláfr konungr sótti ofan af fjallinu með liði sínu, þá var bær sá fyrir þeim, er á Súlu heitir, ok lágu akrar við veginn. Konungr bað menn fara spakliga ok spilla eigi okrum bónda, ok gördu menn þat vel, meðan konungr var við; en þær sveitir, er síðar fóru, þá gáfu ekki þessu gaum, ok hljópu menn svá um akrinn, at hann var allr lagðr at jörðu. Sá búandi, er þar bjó, kærði fyrir konungi skaða sinn ok óspekð konungsmanna, er þeir höfðu niðr troðit akra hans alla. Konungr segir, at þat var illa orðit, er honum var mein gort. Síðan reið konungr umhverfis akrinn ok mælti síðan: »Þess vænti ek, búandi, at guð mun leiðrétta skaða þinn, ok mun akr þessi betri verða á viku fresti«, — ok varð þat enn bezti akr, sem konungr sagði.

2)

1. Det danske Stød i Forhold til de nordiske Ordtoner.

2. Transskription af følgende Tekst:

Køer og Heste og Faar og Græs
 henover brede Agre,
 aabne Lader for fulde Læs,
 Sejl, som stryger om Klint og Næs,
 Byger, som gaar og kommer —
 det er den danske Sommer.

3) For 1 Kandidat: Johs. V. Jensen: »Kongens Fald«. Mikkel Thøgersen.
 For 1 Kandidat: Ibsen: »Gengangere«. Fru Alvings Forhold til Mand og Søn.

For 1 Kandidat: Aarestrup: »Digte 1838«. De erotiske Situationer.

For 1 Kandidat: Hauch: »Vilhelm Zabern«. Dyveke.

For 1 Kandidat: Karl Larsen: »I det gamle Voldkvarter«. Fortællingens Lokalkolorit.

For 1 Kandidat: Holberg: »Peder Paars«. 4. Bog.

For 1 Kandidat: Ibsen: »Samfundets Støtter«. Familien Bernick.

For 1 Kandidat: Holberg: »Stundesløse«. Pernille-Figuren.

For 1 Kandidat: Øhlenschläger: »Helge«. Helges Skyld og Skæbne.
 For 1 Kandidat: Ibsen: »Kongsemnerne«. Bisp Nikolaus.

Som *Bifag* efter Anordning af 29. November 1924.

1)

1. Runerne.

2. Sproglig Tydning af følgende Indskrift:

kurmr kunukr karþi kubl þusi aft þurui kunu sina tanmarkar but.

2) Den danske Romances Emner og Form 1800—1850.

Engelsk.

Som *Hovedfag* efter Anordning af 29. November 1924:

1) For een Kandidat: Nedenstaaende oversættes og de mere ejendommelige Stavemaader forklares sproghistorisk.

The Tragedy of Sir Richard Grinuile.

That time of yeare when the inamored Sunne
 Clad in the richest roabes of liuing fiers,
 Courted ye Virgin signe, great Naturs Nunne,
 Which barrains earth of al what earth desires
 Euen in the month that from *Augustus* wonne,
 His sacred name which vnto heauen aspires,
 And on the last of his ten trebled days,
 VVhen wearie labour new refresh assayes.

Then when the earth out-brau'd ye beautious Morne,
 Boasting his cornie Mantle stird with aire,
 Which like a golden Ocean did adorne,
 His cold drie carcasse, featurelesse, vnfaire,
 Holding the naked shearers scithe in scorne,
 Or ought that might his borrowed pride empaire,
 The soule of vertue seeing earth so ritch,
 VVith his deare presence gilds the sea as mitch.

The sea, which then was heaueie, sad, and still,
 Dull, vnapplyed to sportiue wantonnesse,
 As if her first-borne *Venus* had beene ill,
 Or *Neptune* seene the *Sonne* his loue possesse,
 Or greater cares, that greatest comforts kill,
 Had crowned with grieffe, the worlds wet wildernessse,
 Such was the still-foote *Thetis* silent paine,
 VVhose flowing teares, ebbing fell backe againe.

Thetis, the mother of the pleasant springs,
 Grandam of all the Riuers in the world,
 To whom earths veins their moistning tribut brings,
 Now with a mad disturbed passion hurld,
 About her caue (the worlds great treasure) flings:
 And with wreath'd armes, and long wet hairs vncurld,
 VVithin her selfe laments a losse, vnlost,
 And mones her wrongs, before her ioyes be crost.

For de øvrige Kandidater: Nedenstaaende oversættes til Dansk, og de forekommende Stilejendommeligheder paapeges. Digtet er en Forherligelse af et engelsk Søsag.

To the fayrest.

A Heauenlie fier is crope into my braine,
 A heate diuine and all celestiall,
 A burning furie spreads throgh euery vaine,
 A turret-climbing thought maiesticall,
 All these infuse a spirit-giuing raine,
 Vnto my humble wits great festiuall.
 Whose reede vnpleasing hermonie hath found,
 Thus to transforme her into warlike sound.

Of wonders, miracles, and famous chiualrie,
 Of Honours Image, and of Vertues iarres,
 (Things past beliefe, yet pure in certaintie)
 Of Death dead-slaine by Death, of glorious scarres,
 Of mortall, made immortall Dietie,
 And all containd in Valures stainelesse warres,
 My homelie Muse stretching her oaten string,
 Vnlearn't to thunder, mildlie meanes to sing.

Rest thee dread boy, the nights eternall Lord,
 Faire feathered *Cupid* thy *Licenas* ioy,
 Of thy tryumphant Chariot richlie stord,
 With bleeding hearts that breathing sighes destroy,
 Nor thee, nor of thy kingdome I record,
 Nor louers teares, nor loue, nor loues annoy.
 Nor ought that in the vast world may be found.
 Where tears in sighes, and sighes in tears are drownd.

Fit subiects those for Poets golden quills.
 Such as haue trod the true *Pierian* race,
 Whose sacred braines those numbers tun'd distills,
 Which giues conceit the child of heauen her grace.
 But now this flame that all my bodie fills,
 Is *Englands* weeping ioy, and *Spaynes* disgrace.
 Fearefull alarums, and the wet worlds sacke,
 Swells in my song, the Dirge for glories wracke.

Faire Nymph which neuer lifts thine eyes to heauen,
 But harts of Kings are showred in the same,
 Fairer then Sunne, Moone, Starres, or Planets seauen,
 True brand af Vertue, Honours liuing flame,
 O thou whom hate adors, whose praise is euen
 Matcht with the glories of the greatest name,
 Thou like thy selfe, orbetter much by ods,
 Nere made without a Parliament of Gods.

2) For een Kandidat: Nedenstaaende oversættes til Engelsk:

Dengang Borgen eller Herregaarden Debelsborg paa Furland endnu stod paa det Sted, hvor nu kun svage Jordforhøjninger betegne, at der har været bygget og boet, var der ogsaa i Nærheden af Borgen en lille Sø. Hinsides Søen var Kornmarker, som strakte sig lige til den meget omtalte Smedehøj, der skyder ud som et Forbjerg fra Højlandet og danner Grænsen mellem det dyrkede og det udyrkede eller vilde Land.

Ved Søren gik en Vinterformiddag et ungt Ægtepar, Borgherren og hans Hustru. Det havde kun frosset lidt; selve den lille Sø var uden Is; men de smaa Bølger havde om Natten vædet Græsset paa Søens Rand, og de efterladte Draaber vare blevne til Is, som derpaa var bleven forøget med nye Draaber, saa at hvert Græsstraa paa en lang Strækning nu bar ligesom en Klokke af Is, og naar da den lette Vind foer hen over Søbredden, sloge disse smaa Klokker lempelig imod hinanden og frembragte en besynderlig Musik. Hvergang Vinden kom paany og Græsstraene med deres Klokker svajede og klang, bøjede den unge Borgfrue lyttende Hovedet, og endelig sagde hun: »Det er dog forunderligt!«

»Hvad er forunderligt?« spurgte hendes Ægteherre.

»Den Melodi,« svarede hun.

»Melodi?« sagde han; »hvor er den?«

»Jeg ved ikke; det er ligesom hele Søren sang, og Jorden og Luften med, og Melodien er saa dejlig — saadan —«

Hun gjorde et Forsøg paa at nynne den efter, men holdt straks inde ligesom skamfuld eller misfornøjet med sin egen Stemme, der skjønt smuk, gjorde et saa magtesløst Forsøg paa at gjengive, hvad der klang enten udenfor eller indeni hende.

»Naa, det er Melodien!« sagde hendes Ægtefælle leende og raabte strax efter sin Hund: »Hector: Hallo!«

For hende syntes hans Stemme at gaa ud i Luften mellem Tonerne ligesom en stærk Haand, der kvalte en uendelig Mængde smaa Væsener; men snart var Ægteparret saa langt fjernet fra Søren, at Intet kunde høres, og hun glemte eller bestræbte sig for at glemme den lille, saare lille Begivenhed.

Vinteren kom stærkere og gik igjen og gjorde Plads for det livsalige Foraar og den blide, varme Sommer.

Det var en Juni eller Juli Aften. Borgherren og hans Hustru sad ude i Haven. Der rørte sig i den milde, lyse Aften ikke en Luftning mærkelig for Nogen, undtagen engang imellem for Bladene i Bæveraspn, som stod tæt ved Huset.

For de øvrige Kandidater: Nedenstaaende oversættes til Engelsk:

Kong Christian IX havde før Krigen 1864 i Modsætning til det danske Folks Flertal ønsket at bevare Helstaten*) ved Hjælp af en Udsoning af de danske og tyske Folkeelementer. Han havde forgæves søgt at hindre en Konflikt, hvis katastrofale Udfald han forudsaa. Efter Nederlaget tænkte hverken han eller de skiftende danske Regeringer paa at tilbagevinde de tabte Hertugdømmer Slesvig og Holsten. De blev hurtig klar over, at Danmark ikke kunde vente nogen Støtte hos de venligsindede Stormagter over for det stadig mægtigere Tyskland. Baade Konge og Regering ønskede at bevare Freden og først og fremmest et venskabeligt Forhold til Tyskland, og mente at dette alene kunde betrygge Danmarks Fremtid. Om en politisk Skandinavisme, en Union mellem de nordiske Stater, eller om en militær og økonomisk Alliance blev der efter 1864 aldrig Tale. Kongen og de skiftende Regeringer nærede kun Ønske om en Deling af Slesvig i Samarbejde med Tyskland, saaledes at det langt overvejende dansktalende Nordslesvig kunde blive genforenet med Danmark. Det vilde fjerne det eneste Spørgsmaal, der kunde bringe Danmark i Modsætning til Omverdenen.

I April 1866 fastslog Danmark sin forsonlige Holdning over for Prøjsen ved hemmeligt at tilbyde Bismarck en begrænset militær Samvirken under en Krig med Østrig; Danmark skulde sikre Tysklands Nordgrænse samt de tyske Østersøhavne mod at faa det danske Nordslesvig tilbage. Bismarck afviste Tilbudet, da han følte sig saa stærk, at han ikke havde nogen Interesse i Danmarks Støtte. I Prag-Freden 1866 indsatte Frankrig en Bestemmelse

*) the united Monarchy.

uden Forhandling med den danske Regering, der tilsikrede Befolkningen i de nordlige Distrikter af Slesvig Ret til ved en fri Afstemning at afgøre, om den vilde genforenes med Danmark. I de følgende Aar bestræbte den danske Regering støttet af Kongen sig for at faa denne Bestemmelse udført. Artikel V gav hverken Danmark eller den nordslesvigske Befolkning en juridisk Ret, kun en moralsk. Alt kom til at bero paa Projsen. Man paakaldte ikke de venligsindede Stormagters Hjælp. En fransk Intervention vilde kun ophidse Bismarck, og man forstod, at i Virkeligheden var Napoleon III langt mindre interesseret for Danmark end for at bevare Art. V uopfyldt som »en Torn i Øjet paa Tyskland«.

3) For een Kandidat: Ejendommelighederne ved den oldengelske Dialekt, der betegnes som anglik.

For de øvrige Kandidater: Middelengelsk Orthografi, med særlig Fremhæven af dens Paavirkning fra Fransk.

4) For een Kandidat: The Beginnings of English Romanticism.

For de øvrige Kandidater: Keats (skrives paa Engelsk).

Som *Hovedfag* efter Anordning af 14. Juli 1934:

Forprøve.

1) Nedenstaaende oversættes til Dansk. Der gives en Kommentar om Textens Dialektejendommeligheder og en Redegørelse for den Skæbne, som de i Stykket forekommende a-Lyde har haft paa senere Engelsk.

As hyt ys yknowe hou3 meny maner people buþ in þis ylond, þer buþ also of so meny people longages and tonges. Nopeles Walschmen and Scottes, þat buþ noȝt ymelled wiþ oper nacions, holdeþ wel nyȝ here furste longage and speche, bote ȝef Scottes, þat were som tyme confederat and wonede wiþ þe Pictes, drawe somewhat after here speche. Bote þe Flemmynges þat woneþ in þe west syde of Wales habbeþ yleft here strange speche, and spekeþ Saxonlych ynow. Also Englyschmen, þeyȝ hy hadde fram þe bygynnyng þre maner speche, Souþeron, Norþeron, and Myddel speche in þe myddel of þe lond, as hy come of þre maner people of Germania, nopeles by com-myxstion and mellyng, furst wiþ Danes and afterward wiþ Normans, in meny þe contray longage ys aþeyred, and som vseþ strange wlaþfing, chyter-yng, harryng, and garryng grisbittyng. Þis aþeyryng of þe burþtonge ys bycause of twey þinges.

2) Nedenstaaende oversættes til Engelsk. De første 100 Ord af Oversættelsen transkriberes fonetisk.

Historien begynder en Novembraften i Kroen »Den grønne Drage« i Landsbyen Bindon. Foruden Fotheringay og hans Ven Beamish var der Værten, Mr. Cox, og Miss Maybridge, Kroens overmaade respektable, men noget korpulente Barpige. Fortheringay og Beamish var midt i en Diskussion om Mirakler, og Beamish modsagde alt hvad Fotheringay sagde, paa en Maade der irriterede ham i højeste Grad. Miss Maybridge stod med Ryggen til dem og vadskede Glas.

»Et Mirakel«, sagde Fotheringay, »det er noget der er imod Naturens Orden; noget som man faar til at ske bare ved sin Vilje. Lad os tage et Eksempel. Se paa Lampen her. Hvis jeg kunde faa den til at brænde, skønt den stod paa Hovedet, saa vilde det være et Mirakel. Lad os tænke os, at her staar jeg, og der staar Lampen; og saa siger jeg: staa paa Hovedet og bliv ved med at brænde«.

I samme Øjeblik som Fotheringay sagde disse Ord løftede Lampen sig to Fod over Bordet, drejede sig rundt, og hang der i Luften og brændte

med Flammen pegende nedefter. Det varede et Minut; saa faldt Lampen pludselig ned paa Gulvet med et Brag.

Den der var mest forbavset over hvad der var hændt var Fotheringay selv. Han havde ingen Anelse om hvordan det var gaaet til.

3) The English Universities.

Som *Bifag* efter Anordning af 29. November 1924:

1) Nedenstaaende oversættes til Dansk. Der skrives paa Engelsk en Kommentar om „the older electoral system (before the first Reform Act)” „the different schools of political thought alluded to in the text”.

A Day at Itchincope.

An election in Bevisham was always an exciting period at Itchincope, the large and influential old estate of the Lespels, which at one time, with but a ceremonious drive through the town, sent you two good Whig men to Parliament to sit at Reform banquets; two unswerving party men, blest subscribers to the right Review, and personally proud of its trenchancy. Mr. Grancey Lespel was the survivor of them, and well could he remember the happier day of his grandfather, his father, and his own hot youth. He could be carried so far by affectionate regrets as to think of the Tories of that day benignly :—when his champion Review of the orange and blue livery¹⁾ waved a wondrous sharp knife, and stuck and bled them, proving to his party, by trenchancy alone, that the Whig was the cause of Providence. Then politics presented you a table whereat two parties feasted, with no fear of the intrusion of a third, and your backs were turned on the noisy lower world, your ears were deaf to it.

Mr. Grancey Lespel would still have been sitting for Bevisham (or politely at this elective moment bowing to resume the seat) had not those Manchester jugglers caught up his cry, appropriated his colours, displaced and impersonated him, acting beneficent Whig on a scale approaching treason to the Constitution; leaning on the people in earnest, instead of taking the popular shoulder for a temporary lift, all in high party policy, for the clever manœuvre, to oust the Tory and sway the realm. See the consequences. For power, for no other consideration, those manufacturing rascals have raised Radicalism from its primæval mire—from its petty backslum bookseller's shop and public-house back-parlour effluvia of oratory—to issue dictates in England, and we, England, formerly the oak, are topsy-turvy, like onions, our heels in the air!

The language of party is eloquent, and famous for being grand at illustration; but it is equally well known that much of it gives us humble ideas of the speaker, probably because of the naughty temper party is prone to; which, while endowing it with eloquence, lessens the stout circumferential view that should be taken, at least historically.

¹⁾ Omslaget på The Edinburg Review havde de nævnte Farver.

2) Nedenstaaende oversættes til Engelsk:

Stanley Baldwin er født 1867 i Bewdley i Worcestershire. Hans Fader, som var en velhavende Fabrikant, døde 1908. Baldwin senior var kommet kørende hjem efter et Bestyrelsesmøde, følte sig syg og sank om i Entreen. Hans sidste Ord til Tjeneren var:

— Glem ikke at betale Kusken.

Sammen med en Formue arvede Stanley Baldwin Familievalgkresen Bewdley. Et Par Aar i Forvejen havde han ladet sig opstille i Kidderminster-kresen med det Resultat, at denne Kres for første og eneste Gang i sin Historie

valgte en Liberal. Siden holdt han sig til Bewdley, som endnu aldrig havde svigtet nogen Baldwin.

I Parlamentet holdt han sig i Baggrunden. I Løbet af de første ni Aar holdt han fem Taler, som ingen lagde Mærke til. Men hans Kolleger kunde godt lide ham. Han var en elskværdig Mand med en hel Del Charme. I 1916 blev han, paa en Vens Anbefaling, Sekretær hos Finansminister Bonar Law. Han blev et halvt Hundrede Aar, uden at være naaet videre, end et Parti-medlem kunde vente at naa.

Naar man skal fortælle om Baldwin, kommer man ikke uden om hans Brev til »Times« i 1919, i hvilket han meddelte, at han skænkede Staten 120,000 Pd. Strl., en Femtedel af sin Formue, som et Bidrag til Betalingen af Krigsgælden — i det Haab, at andre vilde følge hans Eksempel. Det var der faa, der gjorde. Sønnen Oliver har senere fortalt, at Beløbet svarer til, hvad Baldwin mente, Baldwin Ltd. havde tjent paa Krigen. Brevet vakte Opsigt, men først mange Aar senere fik man at vide, hvem den anonyme Giver var. Der var dog ellers i Brevet mange for Baldwin særdeles karakteristiske Sætninger: »Jeg har overvejet denne Sag i to Aar, *men min Hjerne arbejder langsomt.*« Men hvem tænkte paa Baldwin den Gang!

Baldwins Efterfølger som Fører for det konservative Parti er Neville Chamberlain. Han er Søn af den berømte Joseph Chamberlain, der begyndte som radikal Politiker, men forlod det liberale Parti fordi han var Modstander af Gladstones irske Politik. Joseph Chamberlain var den første, der for Alvor vendte sig imod den Frihandelspolitik, der havde været fremherskende siden Peels Tid, men det lykkedes ham aldrig at gennemføre sin Toldreform.

Tysk.

Som *Hovedjag* efter Anordning af 29. November 1924:

- 1) A. G. A. Bürger: Der Bauer an seinen Durchlauchtigen Tyrannen. 1775.

Wer bist du, Fürst, dasz ohne Scheu
Zerrollen mich dein Wagenrad,
Zerschlagen darf dein Rosz?

Wer bist du, Fürst, dasz in mein Fleisch
Dein Freund, dein Jagdhund, ungebleut
Darf Klau' und Rachen hau'n?

Wer bist du, dasz, durch Saat und Forst,
Das Hurra deiner Jagd mich treibt,
Entatmet, wie das Wild? —

Die Saat, so deine Jagd zertritt,
Was Rosz, und Hund, und du verschlingst,
Das Brot, du Fürst, ist mein.

Du Fürst hast nicht, bei Egg' und Pflug,
Hast nicht den Erntetag durchschwitzt:
Mein, mein ist Fleisz und Brot! —

Ha! du wärest Obrigkeit von Gott?
Gott spendet Segen ans; du raubst!
Du nicht von Gott, Tyrann!

B. Goethe: Die Majestät.

(Af: Vorspiel zur Eröffnung des Weimarischen Theaters 1807.)

Sicher tret' ich auf und glanzumgeben;
 Jedes Auge freut sich meines Kommens,
 Jedes Herz erhebt sich gleich zur Hoffnung,
 Jeder Geist, schon schwelget er in Wünschen.
 Denn die Weisheit, wandelt sie bescheiden
 Unter Menschen, lehrend, ratend, scheltend,
 Wenig achtet sie der Haufe, leider öfters
 Wird sie wohl verachtet und verstoszen.
 Aber wenn sie sich zur Macht gesellet,
 Neiget gleich sich die erstaunte Menge
 Freudig, ehrfurchtsvoll und hoffend nieder;
 Und wie vor Gewalt sich Furcht geflüchtet,
 So entgegnet nun der Macht Vertrauen.

Hat Natur, nach ihrem dunklen Walten,
 Hier sich Bergreihn hingezogen, droben
 Felsen aufgezackt und gleich daneben
 Über Talgestein und Höhn und Höhlen
 Heilig ruhend alten Wald gepflegt,
 Dasz den unwirtbaren Labyrinthen
 Sich der Wanderer grausend gern entzöge —
 Sieh! da dringt heran des edlen Menschen
 Meisterhand; sie darf es unternehmen,
 Darf zerstören tausendjäh'ge Schöpfung.
 Schallet nun das Beil im tiefsten Walde,
 Klingt das Eisen an dem schroffen Felsen,
 Und in Stämmen, Splittern, Massen, Trümmern
 Liegt zu unbegreiflich neuem Schaffen
 Ein Zerstörtes gräszlich durcheinander.
 Aber bald dem Winkelmasz, der Schnur nach
 Reihen sich die Steine, wachsen höher;
 Neue Form entspringt an ihnen, herrlich
 Bildet mit der Ordnung sich die Zierde,
 Und der alte Stamm, gekantet, fügt sich,
 Ruhend bald und bald emporgerichtet,
 Einer in den andern. Hohen Giebels
 Neuer Kunstwald hebt sich in die Lüfte.
 Sieh! des Meisters Kränze wehen droben.
 Jubel schallt ihm, und den Weltbaumeister
 Hört man wohl dem irdischen vergleichen.

So vermag's ein jeder. Nicht der König
 Hat das Vorrecht; allen ist's verliehen.
 Wer das Rechte kann, der soll es wollen;
 Wer das Rechte will, der sollt' es können,
 Und ein jeder kann's, der sich bescheidet,
 Schöpfer seines Glücks zu sein im Kleinen.

Der du an dem Weberstuhle sitztest,
 Unterrichtet, mit behenden Gliedern
 Fäden durch die Fäden schlingest, alle
 Durch den Taktschlag aneinander drängest,
 Du bist Schöpfer, dasz die Gottheit lächeln

Deiner Arbeit musz und deinem Fleisze.
 Du beginnest weislich und vollendest
 Emsig, und aus deiner Hand empfänget
 Jeglicher zufrieden das Gewandstück;
 Einen Festtag schaffst du jedem Haushalt.

So im Kleinen ewig wie im Groszen
 Wirkt Natur, wirkt Menscheng Geist, und beide
 Sind ein Abglanz jenes Urlichts droben,
 Das unsichtbar alle Welt erleuchtet.
 Und so grüße jedes Land den Fürsten,
 Jede Stadt den Ältesten, der Haushalt
 Grüsse seinen Herrn und Vater jauchzend,
 Wenn sie wiederkehren als die Meister,
 Zu erbauen oder herzustellen.

Fromm erflehet Segen euch von oben,
 Aber Hilfe schafft euch tätig wirkend
 Selber, und vertilget alle Spuren
 Meines Fusztes, der gewaltig auftrat.
 Und der Weise, der Verständ'ge nehme
 Teil an meiner Macht und meinem Glück hin!

Der ønskes:

- 1) Oversættelse af B, Vers 14—28.
- 2) Ganske kort Bestemmelse af Versemaalet i B.
- 3) Analyse af Indhold og Ide i A og B.
- 4) Aandshistorisk Belysning af A og B.

2) *Et Skib gik ned.*

En Journalist faar ofte noget betroet, som han endelig ikke maa skrive og det er en uskreven Lov, at et Løfte herom ikke maa brydes.

Jeg vil i Dag overtræde denne Lov, fordi jeg synes, at en Udtalelse af Maskinmester H. fra den forliste Damper »L.« skal kendes videre ud, og fordi det ikke kan skade nogen.

— Hvad tænkte De og de øvrige Officerer, da de blev ombord, efter at Redningsbaaden var gaaet ind? spurgte jeg H.

— Vi tænkte saamænd ikke noget særligt. Det var jo kun naturligt, at vi blev ombord. Saa længe et Skib er helt, er der en Mulighed for at redde det, og Ansaret for Skib og Ladning hvilede paa os. I vor Underbevidsthed folte vi sikkert alle, at det vilde være at svigte, dersom vi ikke blev paa vor Post. Skib og Ladning er jo en stor Værdi — maaske et Par Hundrede Tusinde Kroner.

Det var ikke Rhederiets Interesser alene, vi skulde staa til Ansvar for, for Rhederiet har assureret, men Assurandørerne er ogsaa Mennesker, hvis Værdier vi skal vogte; og jeg folte, og det gjorde de andre vist ogsaa, at dersom »L.« blev Vrag, uden at vi havde gjort, hvad der stod i menneskelig Magt for at hindre det, vilde det falde tilbage paa os, at nogle Mennesker var gjort fattigere, og at Danmark ikke alene havde mistet et Skib, men ogsaa havde lidt et moralsk Tab.

Saadan omtrent sagde Maskinmester H. Hans Ord falder sammen med en Udtalelse til mig af en Kaptajn i Det forenede Dampskibsselskab for nogle Aar siden, da vi drøftede Danmarks Konkurrence-Muligheder paa Verdenshavene.

— Der er ikke Tvivl om, at rige Lande kan købe eller bygge fuldt saa

gode Skibe som de danske, sagde han, men de kan ikke købe en Besætning som min. Det tager Aarhundreder at opdrage en Søfartsnation, og kun de Lande, der har Aarhundrederne bag sig i Søfart, er farlige Konkurrenter.

- 3) Verners Lov paa Højtysk.
- 4) Die deutsche Romantik. (Deutsch zu schreiben).

Som Hovedfag efter Anordning af 14. Juli 1934:

Forprøve.

- 1) Læst Tekst.

Kuning uuas ervirrit,	Thaz rîchi al girrit,
Uuas erbolgan Krist:	Leidhôr, thes ingald iz.
Thoh erbarmêdes got,	Uuissar alla thia nô:
Hiez her Hluduigan	Tharôt sâr rîtan:
‘Hluduig, kuning mân,	Hilph mânan liutin!
Heigun sa Northman	Harto biduuungan’.
Thanne sprah Hluduig:	‘Hêro, sô duon ih,
Dôt ni rette mir iz,	Al thaz thû gibiudist’.
Thô nam her godes urlub,	Huob her gundfanon ûf,
Reit her thara in Vrankôn	Ingagan Northmannon
Gode thancôdun	Thê sin beidôdun,
Quâdhun al ‘frô mân,	Sô lango beidôn uuir thîn’.

Ovenstaaende Tekst (Ludwigslied 19—30) oversættes, Versemaalet forklares. Indholdet kommenteres.

2) Ulæst Tekst: Af Nibelungenlied Strofe 815—818 (begge inclusive) oversættes de to første Strofer. Beskriv og forklar den middelhøjtyske Bøjning af de i Teksten forekommende Pronominer.

3) Goethes Faust, Zueignung, 1ste Strofe skrives med Lydskrift. Hvilke Konsonanter er stemte paa Tysk?

Som *Bifag* efter Anordning af 29. November 1924:

- 1) For een Kandidat:

Der udleveres: Th. Fontane, Luren-Konzert (Gesammelte Werke, 2. Serie, Side 69).

Der forlanges:

- a) Oversættelse fra: »Ein tret ich«
- b) Ganske kort Beskrivelse af Metret.
- c) Redegørelse for Indholdet, herunder kritisk Betragtning af Skildringen af Lurer og Lurblesning.
- d) Litteraturhistorisk Belysning.

For de øvrige Kandidater:

- A. Schiller: *Der Abend* (1776).

Die Sonne zeigt, vollendend gleich dem Helden,
Dem tiefen Tal ihr Abendangesicht
(Für andre, ach! glücksel’gre Welten
Ist das ein Morgenangesicht),
Sie sinkt herab vom blauen Himmel,
Ruft die Geschäftigkeit zur Ruh,
Ihr Abschied stillt das Weltgetümmel
Und winkt dem Tag sein Ende zu.

Jetzt schwillt des Dichters Geist zu göttlichen Gesängen,
 Lasz strömen sie, o Herr, aus höherem Gefühl,
 Lasz die Begeisterung die kühnen Flügel schwingen,
 Zu dir, zu dir, des hohen Fluges Ziel,
 Mich über Sphären himmeln gehoben,
 Getragen sein vom herrlichen Gefühl,
 Den Abend und des Abends Schöpfer loben,
 Durchströmt vom paradiesischen Gefühl.
 Für Könige, für Grosze ist's geringe,
 Die Niederen besucht es nur —
 O Gott, du gabest mir Natur,
 Teil' Welten unter sie — nur, Vater, mir Gesänge.

(De følgende Vers 21—84 indeholder en Lovprisning af Naturen
 og Skildring af dennes Lovsang til Guddommen.)

Und willst du, Herr, so steht des Blutes Lauf,
 So sinkt dem Adler sein Gefieder,
 So weht kein West mehr Blätter nieder,
 So hört des Stromes Eilen auf,
 Schweigt das Gebraus empörter Meere,
 Krümmt sich kein Wurm und wirbelt keine Sphäre —
 O Dichter, schweig: zum Lob der kleinen Myriaden,
 Die sich in diesen Meeren baden,
 Und deren Sein noch keines Aug' durchdrang,
 Ist totes Nichts dein feurigster Gesang.

Doch bald wirst du zum Thron die Purpurflügel schwingen,
 Dein kühner Blick noch tiefer, tiefer dringen,
 Und heller noch die Engelharfe klingen;
 Dort ist nicht Abend mehr, nicht Dunkelheit,
 Der Herr ist dort und Ewigkeit!

B. *Schiller: Die Teilung der Erde* (1795).

Nehmt hin die Welt! rief Zeus von seinen Höhen
 Den Menschen zu. Nehmt, sie soll euer sein!
 Euch schenk' ich sie zum Erb' und ew'gen Lehen —
 Doch teilt euch brüderlich darein!

(De følgende to Strofer indeholder en Skildring af, hvordan
 alle Stænder fra Bonde til Kongen tilegner sig hver sin Del af
 Livets Goder.)

Ganz spät, nachdem die Teilung längst geschehen,
 Naht der Poet, er kam aus weiter Fern' —
 Ach! da war überall nichts mehr zu sehen,
 Und alles hatte seinen Herrn!

Weh mir! so soll denn ich allein von allen
 Vergessen sein, ich, dein getreuster Sohn?
 So liesz er laut der Klage Ruf erschallen
 Und warf sich hin vor Jovis Thron.

Wenn du im Land der Träume dich verweilet,
 Versetzt der Gott, so hadre nicht mit mir.
 Wo warst du denn, als man die Welt geteilet?
 Ich war, sprach der Poet, bei dir.

Mein Auge hing an deinem Angesichte,
 An deines Himmels Harmonie mein Ohr —
 Verzeih dem Geiste, der, von deinem Lichte
 Berauscht, das Irdische verlor!

Was tun? spricht Zeus; die Welt ist weggegeben,
 Der Herbst, die Jagd, der Markt ist nicht mehr mein.
 Willst du in meinem Himmel mit mir leben —
 So oft du kommst, er soll dir offen sein.

Der ønskes:

1. Oversættelse af A, Vers 9—20 med Forklaring af den syntaktiske Sammenhæng Vers 13—18.
2. Redegørelse for Tankegangen og Synspunktet i A og B.
3. Litteraturhistorisk og biografisk Belysning.

2) For een Kandidat:

I første Række skylder Byerne ved Rhinen Samfærdselen deres Udvikling. Derpaa tyder ogsaa deres Beliggenhed, idet de ligger borte fra Floden (som først i nyere Tid er blevet en meget vigtig Vandvej), i de fleste Tilfælde ved Randen af Lavningen, som Hovedvejene følger, og mest der, hvor en Dalvej fører ind i Bjergene, eller hvor en bredere Sænkning muliggør Samfærdsel mod Vest eller Øst.

Mod Syd samler Trafiken sig i den schweiziske Handelsby *Basel*; til venstre for Rhinen er *Mülhausen* i *Elsass* blevet et vigtigt Trafikpunkt ved sin Beliggenhed umiddelbart ved den burgundiske Port og tillige som Midtpunkt i en industririg Egn. Langt den største By i det vestrhinske Omraade er *Strassburg*, der efter *Versaillesfreden* atter blev fransk.

Paa den højre Side af Rhinen er den første mere betydelige By *Freiburg* i *Breisgau*, der ligger malerisk der, hvor *Dreisam* løber ud fra *Schwarzwald*. Byen har en smuk Domkirke og et Universitet og er i stadig Vækst ved sin Handel og Industri.

I den nedre Del af Sletten bliver Rhinen mere og mere benyttet som Færdselsvej. Bebyggelsen flytter nærmere til den; men Landevejene ved Foden af Randbjergene beholder alligevel deres Betydning.

Ved Lavslettens Nordende forenes Samfærdselsvejene i *Mainz* og *Frankfurt*. *Mainz*, *Romernes Moguntiacum*, der formodes at være en gammel keltisk Broby, blomstrede i Middelalderen som Bispesæde og en Tid ogsaa som den tyske Kejsers Opholdssted og er i vore Dage en anelig By med en livlig Handel og stor Industri; den har tidligere været en stærk Fæstning, der beskyttede Overgangen over Rhinen. I Størrelse overgaas den nu langt af det nærliggende *Frankfurt*, den betydeligste Handelsby i Sydvesttyskland. *Frankfurt* er ligesom *Mainz* en gammel Broby, men i endnu højere Grad et Samlingspunkt for Trafiken fra hele Lavsletten og fra de mellemtyrskke Bjerge. Paa Grund af sin Børs er den for Tiden et af Rigets vigtigste Pengemarkeder; den er endvidere en fornem By med smukke Pladser og Anlæg og mange prægtige Bygninger, Museer og et for nylig grundlagt Universitet. Da *Taunus* hæver sig i umiddelbar Nærhed af Byen, udmærker *Frankfurt* sig ogsaa ved sine smukke landskabelige Omgivelser.

For de øvrige Kandidater:

Da *Hans Egede* kom til *Grønland*, blev det ham snart klart, at *Grønlænderne* boede ved Havet, fordi der her var de bedste Muligheder for Jagt og Fiskeri, og at han, hvis hans Missionsvirksomhed skulde have Udsigt til

Held, maatte bo i deres Nærhed. Men han begik den Fejltagelse at tro, at det var nødvendigt at bo helt ude ved det aabne Hav, og da han havde ladet sine medbragte Haandværkere og Soldater bygge Hus til sig paa en af de yderste Øer, som han kaldte Haabets Ø, varede det ikke længe, før han ind-saa, at Klimaet var for barsk; han maatte derfor lade sine Folk rive Husene ned og opføre dem igen paa det mere beskyttede Sted, hvor nu Kolonien Godthaab ligger. Haabets Ø kalder Grønlænderne »det Sted, som de tog Husene bort fra«. Mens dette foregik, stjal Grønlændere fra en nærliggende Boplads nogle af hans Ting paa Haabets Ø. Da dette blev meddelt Hans Egede, sendte han Soldater til Bopladsen for at hente Tingene tilbage og straffe Tyvene. Men Grønlændernes Trolldmand gik op paa Klippen bag Bopladsen og satte sig paa en stor sort Sten, hvor han gjorde sig usynlig og sang Trommesang. Nu nærmede Baadene med Soldaterne sig, men da den første sprang i Land, fik han saa stærkt Næseblod, at han ikke kunde gaa videre. Den næste gik det ligedan, og den tredje, fjerde, ja, dem alle sammen. Saa maatte de opgive deres Forehavende og ro med uforrettet Sag tilbage til Godthaab til den vrede Hans Egede. Stenen hedder nu »det, Danskerne ikke kan se«, Egnens Grønlændere fortæller stadig Historien, og en af dem har for nogle Aar siden malet et Billede af Trolldmanden paa den sorte Sten og Soldaterne med Næseblod.

Fransk.

Som *Hovedfag* efter Anordning af 29. November 1924:

- 1) La bataille est merveilluse e *pesant*:
 Mult ben i *fiert* Oliver et Rollant;
 Li arcevesques plus de mil colps i rent,
 Li .xii. per ne s'en targent nient,
 Et li *Franceis* i fierent cumunement.
 Moerent païen a millers et a cent:
 Ki ne s'en fuit de mort n'i ad guarent:
 Voillet o nun, tut i laisset sun tens.
 Franceis i perdent lor meillors guarnemenz,
 Ne reVERRUNT lor peres ne lor parenz
 Ne Carlemagne ki as porz les atent. —
 En France en ad mult merveillus turment:
 Orez i ad de tuneire et de vent,
 Pluies et gresilz desmesurement,
Chident i fuildres et menu et suvent,
 Et terremoete ço i ad veirement.
 De Seint Michel del Peril josqu'as Senz,
 Des Besençun tresqu'al port de Guitsand
 Nen ad recét dunt *del mur* ne cravent.
 Cuntre midi tenebres i ad granz,
 N'i ad clartét, se li ciels *nen* i fent;
Hume ne .l. veit ki mult ne s'espaent.
 Dient plusor: «Co est li definement,
 «La fin del secle ki nus est en present!»
 Il ne le sevent, ne dient veir nient:
 Co est li granz dulors por la mort de Rollant!

Oversættes og kommenteres sprogligt og metrisk. For de fremhævede ords vedkommende ønskes fyldigere oplysninger.

2) Gør rede for oprindelsen til formerne af verbet *être* og for dette verbums brug som hjælpeverbum i moderne fransk.

3) Les principaux personnages des Femmes savantes.

Som *Hovedfag* efter Anordning af 14. Juli 1934:

Forprøve.

1) Or *oiez* une des plus granz merveilles et des *greignors* aventures que vos onques oïssiez. A cel tanz *ot* und emperëor en Constantinoble, qui avoit a nom Sursac, si avoit un frere qui avoit a nom Alexis, qu'il avoit rachaté de prison de Turs, icil Alexis si prist son frere l'emperëor, si li *traist* les *iaulz* de la teste, et se fist emperëor par tel traison *com* vos avez oï. ensi le tint longuement em prison et *un suen fil*, qui avoit nom Alexis. icil filx si eschapa de la prison et si s'enfuï en un vassel trosque a une cité sor mer, qui a nom Ancone. ensi s'en ala al roi Phelippe d'Alemaigne qui avoit sa *seror a fame*. Si vint a Verone en Lombardie et *herberja* en la vile et trova *des pelerins assez* qui s'en aloient en l'ost. Et cil qui li avoient aidie a eschaper et qui estoient avec lui, li distrent 'sire, vez ci un ost en Venise pres de nos de la meillor gent et des meillors chevaliers del monde, qui vont oltre mer; *quar* lor criez merci, que il aient merci de toi et de ton pere, qui a tel tort iestes desheritez.' et il dist que il le fera mult volontiers et que cist conseils est bons.

Oversættes og kommenteres. For de fremhævede ords vedkommende ønskes fyldigere oplysninger.

2)

Borgerne i Calais.

I begyndelsen af Hundredaarskrigen belejrede Englænderne byen Calais. Efter nogle maaneders forløb tvang hungersnød indbyggerne til at overgive sig. Kong Edvard den tredje af England stillede følgende betingelse: »De seks rigeste borgere i Calais skal bringe mig byens nøgler barhovede, barfodede, i (bar) skjorte og med et reb om halsen. Dem skal jeg kunne gøre ved, hvad jeg vil. Først derefter vil jeg tilgive de øvrige.«

Den første borger, som meldte sig, var Eustache de Saint-Pierre. Han havde erhvervet (sig) store rigdomme ved handel. »Græd ikke«, sagde han til sine børn, »hvis jeg skal dø, dør jeg for at frelse jer alle.« Snart fulgte fem andre købmænd hans eksempel.

Barhovede, barfodede, i bar skjorte og med et reb om halsen, som kongen havde befalet det, forlod de seks borgere byen. Man førte dem for kongen. Edvard den tredje betragtede dem med voldsom vrede og sagde: »Jeg befaler, at hovedet skal hugges af dem paa stedet!«

Ved disse ord kastede den ædle dronning af England sig paa knæ for sin ægtefælle og sagde til ham: »Siden jeg er kommet herhen over havet, har jeg ikke bedt jer om noget. I dette øjeblik bønfalder jeg jer og andrager som en personlig gunst om naade for disse seks mænd!«

Kongen saa paa sin hustru, som laa hulkende ved hans fødder, og svarede: »Hvorledes skulde jeg kunne modstaa en saa indtrængende bøn. Nu vel, jeg giver jer disse mænd!«

Dronningen gav dem derpaa klæder og sendte dem bort, ud af den kongelige lejr.

Som *Bifag* og *Tillægsfag* efter Anordning af 29. November 1924:

1) Sigognac gav sin Hest af Sporen for at naa sin Gaard, før det blev mørkt. Solen var ved at gaa ned; man saa endnu kun en lille Del af dens Skive over Horizonten; det røde Skær i Gaardens Ruder var slukket, og Gaarden selv var nu kun en graa Plet, der næsten blev borte i Mørket. Men Sigognac kendte godt Vejen, da han var paa sin egen Grund, og snart red han ind paa den tidligere saa befærdede, men nu næsten øde Vej, der førte til Gaarden. En svag og fjern Hundegøen hørtes i Tusmørkets dybe Stilhed. Sigognac standsede sin Hest for at høre bedre, da han mente at kende sin egen Hund Mirauts hæse Stemme. Og ganske rigtigt, Miraut havde vejret sin Herre, og

kom nu løbende med al den Fart, som dens gamle Ben tillod. Baronen fløjtede ad den paa en bestemt Maade, og faa Minutter efter kom den brave Hund farende ud (paa Vejen) gennem en Aabning i Hækken langs Vejen, og gav de mest overstrømmende Beviser paa Hundeglæde, som nogensinde et Dyr af dens Art har været i Stand til. Selv Argos, der paa sin Mødding genkendte Odysseus, var ikke saa glad som Miraut. Sigognac bøjede sig ned og klappede den paa Hovedet for at berolige dens venskabelige Voldsomhed.

Tilfreds med denne Modtagelse for Hunden som en Pil tilbage for at bringe Gaardens Beboere den gode Nyhed og gav sig til at gå foran den gamle Tjener, der sad i Køkkenet, paa en saadan Maade, at denne straks forstod, at der var noget ganske usædvanligt paa Færde.

»Mon det skulde være den unge Herre, der vender hjem?« sagde Pierre til sig selv, idet han rejste sig og gik ud med Miraut i Hælene. Da det nu var blevet helt mørkt, havde han tændt en Fakkell, og i dens rødlige Skær opdagede han straks Rytteren, der holdt stille midt paa Vejen, en Snes Meter fra Indgangsdøren.

»Er det virkelig Dem, Hr. Baron?« udbød Pierre glad ved Synet af sin Herre. »Miraut havde allerede fortalt mig det i sit Hundesprog; thi vi er saa ensomme her, at Dyr og Mennesker, da de kun taler med hinanden, tilsidst forstaar hinanden. Men da jeg ikke var blevet underrettet om Deres Tilbagekomst, var jeg bange for at have taget fejl«.

2) Il alluma sa pipe à l'allumoir du bureau de tabac au coin de la rue des Abbesses. Devant lui, le bar Faulvet rutilait de lumière et d'allégresse. Le piano mécanique déchainé jouait à grand renfort de timbres et de clochettes la *Sidi-Brahim*. Rabe s'approcha des vitres qui donnaient sur la rue des Abbesses et regarda à l'intérieur. Il n'aperçut aucun visage connu. Dans un coin, un vieux peintre, qui était son ennemi le plus acharné, bourrait sa pipe devant un verre de café. Ses jambes courtes ne touchaient pas le sol, bien qu'il fût assis sur le bord de la banquette. Il regardait l'orgue mécanique et il ressemblait à un imbécile solitaire.

Jean Rabe fit une grimace en apercevant ce sous-produit des arts. Il se rappelait, et le sang lui monta aux joues, les avanies humiliantes que ce bonhomme lui avait fait subir dans ce quartier. Dès que Jean Rabe entra chez quelqu'un on fermait discrètement les portes des armoires.

Jean Rabe contemplait le vieux qui s'épanouissait sous un globe électrique en suçotant le tuyau de sa pipe en terre. Il vit qu'il commandait un demi de bière brune. Ce spectacle acheva de l'écœurer et il continua à monter, tête baissée dans la neige, la rue Ravignan. Il rythmait en frottant ses dents l'une contre l'autre une marche militaire qui résonnait dans sa tête comme dans un microphone. Au coin de la rue Norvins et de la rue des Saules, une voix le héla à travers la neige.

C'était P'tit Louis, un jeune garçon du quartier que Jean Rabe avait connu quand il portait encore des culottes.

— Bonjour, m'sieur Rabe.

— Ah bonjour, répondit Rabe.

Tout de suite il pensa à emprunter quelques sous à ce jeune homme. Il se retint bêtement, son éducation fit le reste et il sentit très bien, en dégringolant la pente mal pavée de la rue des Saules, qu'il avait raté la chance. Cette nuit s'achèverait mal, dans le froid et la misère, plus immonde que le vol.

Derrière sa petite barrière de bois léger le »Lapin Agile«, volets et portes clos, laissait, cependant, transparaître une lueur jaune, d'un beau jaune d'or propre étalé sur la neige blanche.

Teksten oversættes og der gøres rede for anvendelsen af de i teksten forekommende fortidsformer.

Latin.

Som *Bifag* efter Anordning af 29. November 1924.

1) *Latinsk Stil.*

I Aar 56 f. Chr. opholdt A. Gabinus sig som Proconsul i Syrien, og han udplyndrede denne Provins saa voldsomt, at han af alle Indbyggerne blev betragtet som en endnu værre Svøbe end Røverne, der dog netop paa den Tid var meget mægtige. Men selv dette var ikke nok for Gabinus: han satte nu som sit Maal at foretage et Togt til Parthien for der at søge at skaffe sig yderligere Rigdom. Men medens han var ved at forberede dette Togt, modtog han Besøg af den ægyptiske Konge Ptolemæus, der var blevet tvunget bort fra Ægypten, hvor Kongemagten var blevet overgivet til Dronning Berenike. Ptolemæus udbetalte store Summer baade til Gabinus og til hans Hær og lovede at betale endnu større Beløb, hvis Gabinus med sin Hær vilde gendinsætte ham i hans Kongeværdighed. Gabinus lovede sin Assistance, skønt det ved Lov var bestemt, dels at ingen Provinsstatholder maatte overskride sin Provins' Grænser, dels at ingen paa egen Haand maatte indlade sig paa Krig. Men disse Forbud fik blot Gabinus til at sælge sin Hjælp saa meget desto dyrere. Han efterlod sin ganske unge Søn i Syrien tillige med nogle faa Soldater og drog selv med en ret stor Hær til Ægypten. Der mødte han Modstand, organiseret af Dronning Berenike og under Archelaos' Kommando. Det lykkedes imidlertid Gabinus at faa fanget Archelaos, og hvis blot han havde dræbt denne Mand, der var den eneste dygtige Feltherre i Ægypten, kunde han have indtaget Ægypten næsten uden Sværds slag. Men da han var bange for, at det skulde se ud, som om han intet havde udrettet, og han derfor skulde faa et mindre Beløb af Ptolemæus end aftalt, løslod han Archelaos, idet han lod som om han var flygtet bort. Kort derefter kæmpede han i aabent Slag med Aleksandrinerne tæt ved Pelusium og vandt Sejrr. Han erobrede hurtigt hele Landet og overgav det til Ptolemæus.

2) Nedenstaaende Tekst oversættes:

C. Plinius Macrino Suo S.

Heri a senatu Vestricio Spurinnae principe auctore triumphalis statua decreta est, non ita ut multis qui numquam in acie steterunt, numquam castra viderunt, numquam denique tubarum sonum nisi in spectaculis audierunt, verum ut illis qui decus istud sudore et sanguine et factis adsequantur. Nam Spurinna Bructerorum regem vi et armis induxit in regnum ostentatoque bello ferocissimam gentem, quod est pulcherrimum victoriae genus, terrore perdomuit. Et hoc quidem virtutis praemium, illud solacium doloris accepit, quod filio eius Cottio, quem amisit absens, habitus est honor statuae. Rarum id in iuvene: sed pater hoc quoque merebatur, cuius gravissimo vulnere magno aliquo fomento medendum fuit. Praeterea Cottius ipse tam clarum specimen indolis dederat ut vita eius brevis et augusta debuerit hac velut immortalitate proferri. Nam tanta ei sanctitas, gravitas, auctoritas etiam, ut posset senes illos provocare virtute, quibus nunc honore adaequatus est. Quo quidem honore, quantum ego interpretor, non modo defuncti memoriae, dolori patris, verum etiam exemplo prospectum est. Acuent ad bonas artes inventutem adolescentibus quoque, digni sint modo, tanta praemia constituta, acuent principes viros ad liberos suscipiendos et gaudia ex superstitibus et ex amissis tam gloriosa solacia. His ex causis statua Cotti publice laetor, nec privatim minus. Amavi consummatissimum iuvenem tam ardentem, quam nunc inpatienter requiro. Erit ergo pergratum mihi hanc effigiem eius subinde intueri, subinde respicere, sub hac consistere, praeter hanc commear. Etenim si defunctorum imagines domi positae dolorem nostrum levant, quanto magis hae quibus in celeberrimo loco non modo species et vultus illorum sed honor etiam et gloria refertur? Vale.

Græsk.

Som *Hovedfag* efter Anordning af 29. November 1924:

1) Græsk Stil:

I en af Ciceros Dialoger findes der en lang Diskussion om det latterlige, og om hvorvidt Talerne bør gøre Brug deraf i Retstaler og i Taler for Senat eller Folkeforsamling. Der er mellem de Tilstedeværende ganske Enighed om, at det latterlige er et virkningsfuldt Vaaben for den Taler, der kan faa sit Publikum til at le, men at han bør gøre en forsigtig Brug deraf, hvis han vil undgaa at faa Ord for at være en Gøgler. Derefter diskuteres, om der eksisterer en Videnskab om det latterlige. En af Deltagerne i Diskussionen, C. Julius Cæsar Strabo, udtaler herunder, at han har læst mange græske Bøger om dette Emne, i det Haab deraf at kunne lære noget nyttigt, baade i theoretisk og i praktisk Henseende. Men — siger han — jeg har ganske vist i disse Bøger fundet mange morsomme Historier og mange Vittigheder, for paa dette Omraade er Grækerne, og ganske særlig Athenæerne, meget fremragende, men de, der har forsøgt at skrive Lærebøger om det latterlige, har vist en saadan Taabelighed, at den er det eneste latterlige i deres Bøger. I det følgende viser det sig dog tydeligt, at Cæsar har lært meget af de Lærebøger, som han udtaler sig saa overlegent om. Af disse har han saaledes lært at skelne mellem Morsomheder i Ord, der er af en saadan Art, at det morsomme gaar tabt, hvis man forandrer paa Ordene, og Morsomheder i Indhold, der bliver ved at være morsomme, selvom Ordene forandres. Det vigtigste ved den sidste Slags Morsomheder er, om Taleren ikke blot ved sin Fortælling og ved sin Skuespilkunst kan faa Tilhørerne til at le, men ogsaa kan gøre det paa en saadan Maade, at han efterligner Modpartens Udseende og Manerer og derigennem fremhæver hans Laster og Mangler. Ved Anvendelsen af Ord-Vittighederne bør Taleren først og fremmest passe paa, at han kun bruger dem i visse Dele af sin Tale, og at han kun bruger saadanne, der passer i Situationen og ikke rammer Dommerne saavel som Modparten.

2) Opgave i Realdisciplinerne: Den græske Lyriks Former og dens Historie i achaisk og klassisk Tid.

3) 10 Timers Opgave:

For 1 Kandidat: Aristofanes' Acharnerne V. 395 (Παῖ παῖ . . .)—V. 434 (. . . ταῦτ' ἁβέ) oversættes og kommenteres.

For 1 Kandidat: Homers Iliade XII V. 1—37 (. . . βαλλόμεν') oversættes og kommenteres.

For 1 Kandidat: Thukydide VI Kap. 16 oversættes og kommenteres.

Historie.

Som *Hovedfag* efter Anordning af 29. November 1924:

1) De baltiske Lande og Polen 1525—1720.

2) En Skildring af politiske Institutioner, Centralregering og Lokalstyre i Danmark i Tiden 1467—1497.

3) Monopoler og Monopolrente.

4) Hvorledes er vi naaet til vor nuværende Tidsregning og Aartælling?

Som *Hovedfag* efter Anordning af 14. Juli 1934:

For prøve.

1) Kejser Karl den Femte og hans Stilling til de reformatoriske Bevægelser.

2) De fire første danske Ærkebisper.

3) Den liberale Økonomis Idéindhold.

Kristendomskundskab.

Som *Hovedfag* efter Anordning af 14. Juli 1934:

Forprøve.

- 1) Nye Testamente: Johs. 4, 43—54 (incl.).
- 2) Gamle Testamente: Profeten Jesaja (Buhls Oversættelse af Gamle Testamente maa benyttes).

Som *Bifag* efter Anordning af 29. November 1924:

- 1) Nye Testamente: Mt. 24, 4—20 (incl.).
- 2) Kirkehistorie: Religiøse Samfund i de Forenede Stater i det 19. Aarhundrede.
- 3) Religionshistorie: Rester af gammel Kult i de nordiske Gildeskraaer (De fremlagte Tekstudgaver maa benyttes).

Sang.

Som *Bifag* efter Anordning af 29. November 1924:

- 1) Giv en Fremstilling af Aandedrætsorganerne og deres Virksomhed under Tale og Sang.

2) Hold I:

1. Der ønskes en Harmonisering i streng Kirkestil af Koralen »Lobt Jesum, der zu dieser Zeit« (Das Weihnachtslied, Nr. 34).
2. Der ønskes en tostemmig Udsættelse af Weyses »Drengen fandt en Rose staa«.

Hold II:

1. Der ønskes en Harmonisering i streng Kirkestil af Koralen »So treten wir vor Gottes Thron« (Das Abendlied, Nr. 8).
2. Der ønskes en tostemmig Udsættelse af Weyses »Morgenstund har Guld i Mund«.

Hold III:

1. Der ønskes en Harmonisering i streng Kirkestil af Koralen »Die Sonn' hat sich mit ihrem Glanz« (Das Abendlied, Nr. 26).
2. Der ønskes en tostemmig Udsættelse af Weyses »Storken sidder paa Bondens Tag«.

Musik.

Som *Bifag* efter Anordning af 14. Juli 1934:

- 1) Der ønskes en Harmonisering af Koralen »Hvor salig er den lille Flok« (Wöldikes Koralbog, Nr. 45).
- 2) Musikdiktat.

9

Sommeren 1938.

Dansk.

Som *Hovedfag* efter Anordning af 29. November 1924:

- 1) Participleriernes Former og Brug i Dansk, med særligt Henblik paa nuværende Rigssprog og Dialekter.

2) Nedenstaaende Tekst (læst) oversættes og tolkes:

Gerðr kvað:

»Hvat er þat hlym hlymja, er ek heyri nú til
 ossom rønnom í?
 jörð bifaz, en allir fyrir
 skjálfa garðar Gymis!«

Ambótt kvað:

»Maðr er hér úti stiginn af mars baki,
 jó lætr til jarðar taka«

Gerðr kvað:

»Inn biððu hann ganga í okkarn sal
 ok drekka inn mæra mjöð!
 þó ek hitt óomk, at hér úti sé
 minn bróðurbani.

Hvat er þat álfa, né ása sona,
 né víska vana?
 hví þú einn um komt eikinn fúr yfir
 ór salkynni at sjá?«

»Emkat ek álfa, né ása sona,
 né víska vana;
 þó ek einn um komk eikinn fúr yfir
 yðor salkynni at sjá.

Epli ellifo hér hefi ek, algullin,
 þau mun ek þér, Gerðr, gefa,
 frið at kaupa, at þú þér Frey kveðir
 óleiðastan lifa«.

3) 1860'erne i dansk Litteratur.

Som *Hovedfag* efter Anordning af 14. Juli 1934:

1) Samme Opgave som Opgave 1 ved Hovedfag efter Anordning af 29. November 1924 (se Side 120).

2) J. L. Heibergs Betydning for Sam- og Eftertid.

Forprøve.

1) Nedenstaaende Tekststykke (ulæst) oversættes. De i Stykket forekommende Verber grupperes og anføres i flg. Former: Infinitiv, Præsens 1. Pers. Sing., Præteritum 1. Pers. Sing. og Plur., Præt. Partic.

Þórir hundr gekk þar til, er var lík Óláfs konungs, ok veitti þar um-búnað, lagði niðr líkit ok rétti, ok breiddi klæði yfir; ok er hann þerði blóð af andlitinu, þá sagði hann svá síðan, at andlit konungsins var svá fagrt, at roði var í kinnum, svá sem hann svæfi, ok miklu bjartara en áðr var, meðan hann lifði. Þá kom blóð konungsins á hönd Þóri, þar er hann hafði áðr sár fengit, ok þurfti um þat sár eigi umband þaðan í frá; svá gróri þat skjótt. Váttaði Þórir sjálfr þenna atburð, þá er helgi Óláfs konungs kom upp. Varð Þórir hundr fyrstr til þess at halda upp helgi konungsins, þeira ríkismanna, er verit höfðu í mótstöðuflokki hans.

2) Stemmelaerberne og deres Virksomhed.

Transskription:

Der staar han paa det svimlende Bræt
 og spejder fra Dueslaget,
 en vindtør Fyr med en gammel Kaskjet,
 og fløjter og svinger med Flaget.
 Om han driver en borgerlig Næringsvej?
 om han møder til Ildløs med Sprojten?
 — Hvad veed jeg derom — jeg kjender ham ej,
 jeg besøgte ham aldrig i Højden.

3) For 2 Kandidater: 2. Akt af Holbergs »Den Stundesløse«.

For 1 Kandidat: En Fortolkning af Johannes V. Jensens »Interferens«.
 (Johannes V. Jensen's »Digte«, 1906, udleveres).

For 1 Kandidat: Brorsons »Svanesang«. Redegørelse for Samlingens Helhed samt Analyse af et selvvalgt Digt derfra. (Arlaud's Brorson-Udgave, 1867, udleveres).

For 1 Kandidat: Christian i Schacks »Phantasterne«.

Som *Bifag* efter Anordning af 29. November 1924 og Anordning af 14. Juli 1934:

1) Nedenstaaende Tekst (læst) oversættes. De enkelte Former indtil vera (l. 4) bestemmes grammatisk.

Þat sumar fóru þeir bræðr til Uppsala í Svíaríki ok gengu inn í höllina fyrir konung, ok segir Angantýr honum heitstrenging sína ok þat með, at hann vill fá dóttur hans; allir hlýddu er inni váru. Angantýr bað konung segja, hvert þeira erindi skyldi vera. Í því sté fram yfir borðit Hjálmar enn hugumstóri ok mælti til konungs: »minnizk, herra! hversu mikla sœmd ek hefi þér unnit, síðan ek kom í yðvart ríki, ok í mörpum lífsháska fyrir yðr verit; ok fyrir mína þjónustu bið ek, at þér giptið mér dóttur yðra; þykkjumk ek ok mæligri mína böen at þiggja en berserkir þessir, er hverjum manni gera ilt«.

2) For 1 Kandidat (efter Anordning af 29. November 1924): Bonde-skildringer i dansk Litteratur fra o. 1860 til o. 1910.

For de øvrige Kandidater: Dansk Novelledigtning i det 19. Aarhundredes sidste Tredjedel.

Engelsk.

Som *Hovedfag* efter Anordning af 29. November 1924:

1) Translate into Danish. Determine the type of poetry to which the passage belongs.

Edinburgh.

When dark December glooms the day,
 And takes our autumn joys away;
 When short and scant the sunbeam throws,
 Upon the weary waste of snows,
 A cold and profitless regard,
 Like patron on a needy bard;
 When silvan occupation's done,
 And o'er the chimney rests the gun,
 And hang, in idle trophy, near,
 The game-pouch, fishing-rod, and spear;

When wiry terrier, rough and grim,
 And greyhound, with his length of limb,
 And pointer, now employ'd no more,
 Cumber our parlour's narrow floor;
 When in his stall the impatient steed
 Is long condemn'd to rest and feed;
 When from our snow-encircled home,
 Scarce cares the hardiest step to roam,
 Since path is none, save that to bring
 The needful water from the spring;
 When wrinkled news-page, thrice conn'd o'er,
 Beguiles the dreary hour no more,
 And darkling politician, cross'd,
 Inveighs against the lingering post,
 And answering housewife sore complains
 Of carriers' snow-imposed wains;—
 When such the country cheer, I come,
 Well pleased, to seek our city home;
 For converse, and for books, to change
 The Forest's melancholy range,
 And welcome, with renew'd delight,
 The busy day and social night.

Not here need my desponding rhyme
 Lament the ravages of time,
 As erst by Newark's riven towers,
 And Ettrick stripp'd of forest bowers.
 True,—Caledonia's Queen is changed,
 Since on her dusky summit ranged,
 Within its steepy limits pent,
 By bulwark, line, and battlement,
 And flanking towers, and laky flood,
 Guarded and garrison'd she stood,
 Denying entrance or resort,
 Save at each tall embattled port;
 Above whose arch, suspended, hung
 Portcullis spiked with iron prong.
 That long is gone,—but not so long,
 Since, early closed, and opening late,
 Jealous revolved the studded gate,
 Whose task, from eve to morning tide,
 A wicket churlishly supplied.
 Stern then, and steel-girt was thy brow,
 Dun-Edin! O, how alter'd now,
 When safe amid thy mountain court
 Thou sit'st, like Empress at her sport,
 And liberal, unconfined, and free,
 Flinging thy white arms to the sea,
 For thy dark cloud, with umber'd lower,
 That hung o'er cliff, and lake, and tower,
 Thou gleam'st against the western ray
 Ten thousand lines of brighter day.
 Not she, the Championess of old,
 In Spenser's magic tale enroll'd,—
 She for the charmed spear renown'd,
 Which forced each knight to kiss the ground,—

Not she more changed, when, placed at rest,
 What time she was Malbecco's guest,
 She gave to flow her maiden vest;
 When from the corslet's grasp relieved,
 Free to the sight her bosom heaved.

2) Nedenstaaende oversættes til Engelsk.

Vi var tidligt oppe den næste Dag. Endnu inden Solen var staaet op, var vi i Luften og fortsatte Flyvningen mod Syd, stadig langs Nilen, der dog nu holdt sig inden for sit Leje, og vi oplevede den smukkeste Solopgang, der tænkes kan. Vejret var stadig straalende. En svag nordlig Vind hjalp os godt fremad, og allerede tidligt paa Dagen fløj vi hen over den imponerende Dæmning ved Assuan, ved Nilens første Katarakt.

At flyve langs Nilen paa denne Strækning vilde være for stor en Omvej. Vi foretrak derfor at flyve den nærmere Vej igennem den nubiske Ørken. Det var en Ørkenstrækning paa ca. 350 km, vi derved kom til at flyve over. Der var kun Sand og lave, nøgne Bjerge, saa langt Øjet rakte. Vi fløj saa nær som muligt Jernbanen, der er det eneste synlige Tegn paa, at her kommer Mennesker nu og da. Den eneste Chance for Frelse i Tilfælde af en Nødlanding vilde derfor være at standse et af de Tog, der ikke alt for ofte færdes paa Linien. Lige uden for Wadi Halfa passerede vi et Tog, men paa hele den lange Strækning saa vi ikke flere. Luften var frygtelig varm og tør, men Sigbarheden var god, og omsider fik vi atter Nilen i Sigte — en sand Hvile for Øjet efter at vi i Timevis kun havde set Ørken. Fra Abu Hamed over Atbara til Khartoum fløj vi igen langs Nilen og over et Landskab, der ikke afveg fra det, vi havde set i Ægypten: opdyrket Land langs Floden og den umaadelige Ørken paa begge Sider.

Allerede længe inden vi naaede Khartoum, kunde vi se Stedet, hvor den blaa og den hvide Nil forener sig, og hvor Khartoum ligger. Paa venstre Flodbred lige inden Sammenløbet laa de Indfødtes store By og paa den sydlige Bred af den blaa Nil Europæerbyen Khartoum med brede, luftige Gader og nye statelige Bygninger.

Klokken var kun lidt over to, da vi landede, men da vi stadig manglede Kort over den sidste Strækning fra Ækvator og sydefter, besluttede vi os til at overnatte her og gøre et Forsøg paa at fremskaffe de manglende Kort.

Der var frygteligt varmt i Khartoum. Endnu Klokken fire om Eftermiddagen viste Termometeret 40 Grader Celcius i Skyggen, Heldigvis var der et udmærket Hotel, hvor vi kunde finde Lindring for Varmens Ubehageligheder, men hvad vi derimod ikke kunde opdrive, var et Kort. Vi maatte slaa os til Taals med, at vi saa sikkert kunde faa et i Juba, den sidste Flyveplads i Sudan.

3) Brugen af de oldengelske Kasus.

4) The Leading Poets of the Victorian Age.

Som *Hovedfag* efter Anordning af 14. Juli 1934:

Forprøve:

1) Nedenstaaende oversættes til Dansk.

Der gives en Fremstilling af Neutrum-Substantivernes Bøjningsmaader, samt af de ikke-vestsaxiske Correspondancer til de i Stykket forekommende lange Vokaler.

Ælfred kyning hāteð grētan Wærferð bisceþ his wordum luflice ond frēondlice. Ond ðe cȳðan hāte, þæt mē cōm swīde oft on gemynd hwelce wiotan iū wæron geond Angelcynn ægðerge godcundra hāda ge woruld-cundra; ond hū gesæliglica tīda þā wæron geond Angelcynn; ond hū þā kyningas þe ðone anwald hæfdon ðæs folces Gode ond his ærendwrecum hirsumedon; ond hū hī ægðerge hiora sibbe ge hiora sido ge hiora anwald innanbordes gehioldon, ond eac ut hiora ēdel rȳmdon; ond hū him ðā spēow ægðerge mid wīge ge mid wīsdome; ond eac ðā godcundan hādas, hū georne hīe wæron ægðerge ymb lāre ge ymb leornunga, ge ymb ealle þā ðeowut-dōmas þe hīe Gode dōn sceoldon.

2) Nedenstaaende oversættes til Engelsk.

Der skrives en Note paa Dansk om de spørgende og relative Pronominers Brug.

En Aprilaften 1820 ankom Pastor Brontë og hans Familie til Haworth. De sad i et gammelt Køretøj, som langsomt kørte op gennem den snævre og stejle Landsbygade. Det var ved at blive mørkt, men Lamperne var endnu ikke tændt i de lave, graa Huse i Gaden. Uden for Dørene stod Grupper af Mænd og Kvinder, der stirrede paa deres nye Præst.

Endelig naaede Vognen Toppen af den lange Bakke. Den drejede skarpt til venstre, og nu saa de paa nært Hold Kirken, hvis Taarn de havde kunnet se, allerede mens de kørte gennem Dalen nedenfor. Et lille Stykke fra Kirken laa det Hus, de skulde bo i. Det var en lang, lav Bygning af graa Sten. Foran det laa der en smal Have. Bagved laa Landsbyens Kirkegaard, fuld af Gravstene, der naaede næsten helt hen til Husets Vinduer.

Patrick Brontë, den nye Sognepræst, var Søn af en irsk Landmand. Han var en ærgærrig Mand, som ikke var tilfreds med sin Faders sociale Stilling. I en Alder af kun 16 Aar havde han lært saa meget, at han fik en Stilling som Lærer ved en Landsbyskole. Senere fik en Præst Interesse for ham og hjalp ham til at studere i Cambridge. Det meste af sit Liv tilbragte han i den afsidesliggende Landsby Haworth i Yorkshire. Alle Patrick Brontës Børn var begavede, og med Undtagelse af Charlotte døde de alle unge. De tre Døtre blev alle Forfatterinder, og Sønnen Branwell vilde være Maler.

3) The conduct of an English Murder Case.

Som *Bifag* efter Anordning af 29. November 1924:

1) Nedenstaaende oversættes til Dansk, og de første 8 Linier transkriberes fonetisk.

The other feud of this period forms a singular chapter in the secret of books. Dr. White had preached, for one year, the Bampton Lectures. They were much admired. But all at once a discovery was made that a part of these lectures had been written by a Mr. Badcock, a dissenting clergyman, recently dead, who latterly had ceased to be a dissenter, having conformed to the Church of England. This discovery, so painful and discreditable to the professor, was made through a bond for £ 500 given by Dr. White to Mr. Badcock, which B.'s sister endeavoured to recover, and which the professor was weak enough to resist. The ground which he took was plausible—that the bond had been given, not for work done, but for work *to be* done. At the very time when this affair broke out, Dr. Parr arrived at Oxford. White was his intimate friend. But it is difficult to imagine a sort of conduct less reconcilable with the obligations of friendship than that which Parr adopted. Without delay, without consulting White, he avowed his peremptory disbelief in Badcock's claim, but on the ground that he was himself the contributor of a very considerable share of these lectures. Never did man do a more

critical injury to a friend; and, were it not that the irritations of jealous vanity, with constitutional incontinency of secrets, seem to have overpowered and surprised his better resolutions, I should pronounce it perfidy. Whatsoever help of this nature one literary man gives to another carries with it an implied obligation to secrecy; otherwise, what else results than that, under the mask of giving a partial assistance to a friend's literary fame, the writer has, in fact, been furnishing himself with the means of crushing it entirely. He has given perhaps a trifle that he might take away the whole; for, after such an exposure, the man has credit for nothing at all as *certainly* his own. And this injury was, as I have said, critically timed. Coming at the moment of Mr. Badcock's claim, about which much doubt prevailed, and was likely to prevail, from the death of the only person who could effectually meet the denial of White, Parr's claim at one and the same time authenticated itself and Badcock's; that is, it doubly shattered White.

Meantime, Parr's claim was a true one. Mr. Kett (so well known in Oxford by the name of Horse Kett, from his equine physiognomy) thus states at once the extent of Parr's contributions and their value: „Whether I consider the solidity of the argument, the comprehension of thought, or the splendour of style, I think them the most able and elegant parts of the lectures.“

2) Nedenstaaende oversættes til Engelsk.

Senere kom jeg til at kende Fru Hartington udmærket, før hendes Søn, David, blev min Ven. David var ved sin Fars Død omkring tredive Aar gammel, en lang, tynd, genert Mand, som var tilbøjelig til at skjule sine Følelser. Vort virkelige Venskab begyndte nogle faa Uger efter Faderens Død, da vi var sammen et Sted, og han trak mig til Side for at tale med mig. »Jeg vil gerne spørge Dem til Raads,« begyndte han genert.

»Gerne,« svarede jeg, »hvis der er noget, jeg kan gøre.«

»De véd nok, min Far døde for nylig,« vedblev han. »Han efterlod min Mor alt, hvad han ejede. Han gjorde sit Testamente paa sin Bryllupsdag og ændrede det aldrig.«

Han tøvede lidt og fortalte mig saa det, han havde paa Hjerte. Jeg opdagede til min Overraskelse, at han elskede sin Fars Kunstskatte lidenskabeligt og havde elsket dem, lige fra han var Barn. Han var ikke Samler, forklarede han mig, og ønskede ikke at erhverve flere Ting. Han brød sig ikke om disse Ting paa Grund af deres Pengeværdi eller deres Sjældenhed, men simpelthen for deres egen Skyld. Han havde været omgivet af dem, siden han var lille, og han var kommet til at holde af dem; de var kommet til at betyde saa meget for ham, at han ikke ønskede andre Venner — han troede ikke, han kunde finde Venner, der var halvt saa gode. Han fortalte mig det nervøst og ventede tydeligt nok at blive anset for et rædsomt Fjols.

Saa begyndte han at forklare om sin Mor. Dette var vanskeligt for ham, fordi han gerne vilde være loyal, følte megen Hengivenhed for hende og forstod hendes Synspunkt maaske endnu bedre end hun selv.

Sagen var, at hun aldrig havde brudt sig om sin Mands Kunstskatte; ikke alene brød hun sig ikke om dem, men hun havde til Stadighed været irriteret af dem. Fru Hartington maa have været en smuk, ung Pige engang, og jeg forestiller mig, at Hartington har indlemmet hende i sin Samling med en vis æstetisk Nydelse. Men Fru Hartington var naturligvis blevet bredere og tykkere og haardere med Aarene, og der var efterhaanden intet tilbage, som svarede til Hartingtons Ideal.

Som *Bifag* og *Tillægsfag* efter Anordning af 14. Juli 1934:

1) Nedenstaaende oversættes til Dansk, og de første 8 Linier transkriberes fonetisk, og der gives paa Engelsk en kort Oversigt over det engelske Essays Udvikling i det 18. og 19. Aarhundrede.

Aspasia to Cleone.

Pericles, who is acknowledged to have a finer ear than any of our poets or rhetoricians, is of opinion that the versification in all the books, of both Iliad and Odyssey, was modulated by the same master key. Sophocles too, certainly less jolted than you would suppose, by the deep ruts, angular turns, and incessant jerks of the iambic, tells me that he finds no other heroic verses at all resembling it in the rhythm, and that, to his apprehension, it is not dissimilar in the two poems.

But I must continue, while I remember them perfectly, the words of Pericles.

„The Ulysses of the Iliad and Odyssey is not the same, but the Homer is. Might not the poet have collected, in his earlier voyages, many wonderful tales about the chieftain of Ithaca; about his wanderings and return; about his wife and her suitors? Might not afterward the son or grandson have solicited his guest and friend to place the sagacious, the courageous, the enduring man, among the others whom he was celebrating in detached poems, ad leaders against Troy? He describes with precision everything in Ithaca: it is evident he must have been upon the spot. Of all other countries, of Sicily, of Italy, of Phrygia, he quite as evidently writes from tradition and representation. Phrygia was subject to the Assyrian kings at the time when he commences his siege. The Greeks, according to him, had been ravaging the country many years, and had swept away many cities. What were the Assyrian kings doing? Did the Grecians lose no men by war, by climate, by disease, by time, in the whole ten years? Their horses must have been strong and long-lived; an excellent breed! to keep their teeth and mettle for five-and-twenty. I should have imagined that some of them must have got lamed, some few perhaps foundered; surely here and there a chariot can have had but one remaining, and he, in all probability, not in the very best condition. I cannot but think that Homer took from Sesostrius the shield that he has given to Achilles. The Greeks never worked gold so skilfully as in this shield, until our own Phidias taught them; and even he possesses not the art of giving all the various colours to the metal which are represented as designating the fruitage, and other things included in this stupendous work, and which the Egyptians in his time, and long earlier, understood. How happened it that the Trojans had Greek names, and the leader of the Greeks an Egyptian one? When I was at Byzantion, I had the curiosity to visit the imaginary scene of their battles, I saw many sepulchral monuments of the most durable kind, conical elevations of earth, on which there were sheep and goats at pasture. There were ruins beyond, but neither of a great city nor of an ancient one.

2) Nedenstaaende oversættes til Engelsk:

I de sidste Dage har Stillingen i det fjerne Østen taget en alvorlig Vending. Det japanske Ministerium traf i Fredags Beslutninger af vidtrækkende Betydning, og i Gaar har japanske Kystbatterier og Flyvere begyndt Angreb mod neutrale Krigsskibe paa Yangtsekiang mellem Nanking og Wuhu. Først blev to engelske Kanonbaade angrebet, en Matros dræbtes, og Kaptajnen saaredes. Og hvad der er endnu alvorligere: Den amerikanske Kanonbaad *Panay* og tre *Standard Oil* tilhørende Petroleumsdampere er sænket. Om Bord paa *Panay*, der var kendt »som den svømmende Ambassade«, befandt sig flere Medlemmer af den amerikanske Legation. 19 Mennesker skal være dræbt.

Denne uhorste Udfordring mod London og Washington staar utvivlsomt i Forbindelse med de Beslutninger, som det japanske Kabinet tog i Fredags. Ved Ministrenes Møde sejrede Hæren over de civile Ministre og gennemførte det Standpunkt, at selv naar Nanking er erobret — Angrebet paa Hoved-

staden koster øjensynligt langt mere end tænkt — er Tiden til Fred ikke inde, med mindre Chiang-Kai-shek trækker sig tilbage, og Kina betingelsesløst overgiver sig.

Om Chiang-Kai-shek, som i ti Aar har undgaaet Krigen med Japan, og som af den Grund af nationalistiske Studenter blev kaldt Forræder, om ham siges nu i en officiel Meddelelse fra Tokio: »Da Marskal Chiang-Kai-shek maa anses for at være den, der alene har Ansvaret for den nuværende Situation, anerkendes han ikke mere af Japan.«

Samtidig med at Kabinettet i Tokio fattede den ovennævnte Beslutning, indeholdt det officielle Blad *Asahi* en Artikel, der baade advarede og truede London.

Bladet skrev:

»Forstandige Folk ved, at det britiske Riges Rettigheder og Interesser i det fjerne Østen ikke opretholdes ved Storbritanniens Styrke, men ved historiske Kræfter, og det er forstaaeligt, at Englænderne blev bange, da Japans militære Operationer udstraktes til Egne, hvor det engelske Herredømme hidtil har været ubestridt.«

Tysk.

Som *Hovedjag* efter Anordning af 29. November 1924:

1) A. E. M. Arndt: An die deutschen Fürsten. 1842.

Ihr schaut den deutschen Michel an?
Er trägt nicht mehr den Stamm der Tannen,
Doch ist er noch der wilde Mann,
Der nicht viel dannen fragt noch wannen,
Das Riesenkind im alten Traum,
Vor dessen Faust die Welt muss strauchen;
Und nimmt er sich den Weberbaum,
Er weiss wie weiland ihn zu brauchen.

Ihr schaut den deutschen Michel an?
O meinet nicht mit ihm zu scherzen!
Er ist noch heut der wilde Mann,
Der viel im Arm hat, mehr im Herzen.
Traut nicht zuviel auf seinen Traum,
Er träumet hart am Morgentore,
Ein solcher Traum wird nimmer Schaum,
Er hat die volle Lichtaurore.

...
Ja, schaut euch nur den Michel an,
Die Faust, das Herz, das Speereschiessen,
Der schwere Schlaf gottlob! wird dann
Auch euch wie ihm im Licht zerfliessen —
Kommt, schaut den Traum, des Träumers Spiel,
Und traut nicht, dass er nur will spielen:
Weil er mit Geistern spielt zum Ziel,
So wird er desto schärfer zielen.

...
Ja, schaut den deutschen Michel an,
Was soll ich Fürsten Wahrheit fälschen?
Zieht an den vollen deutschen Mann,
Werft weg den bunten Rock der Welschen,
Werft weg den welschen Lügenschein,
All eure welschen Feinereien —
Dann tritt der deutsche Held herein,
Der erste Freie unter Freien.

Ja, schaut den deutschen Michel an —
 O wärt ihr ganz aus seinem Holze!
 Gleich stünde da der ganze Mann,
 Der Stille, Tapfre, Freie, Stolze,
 Der winkte durch die Welt hinaus:
 »Still, Moskowiter! Still, Franzose!
 Wir stehen fertig jedem Strauss
 Und schütteln kühn die roten Lose.«
 ...

B. Freiligrath: Hamlet. (Af: Ein Glaubensbekenntnis. 1844.)

Deutschland ist Hamlet! Ernst und stumm
 In seinen Toren jede Nacht
 Geht die begrabne Freiheit um
 Und winkt den Männern auf der Wacht.
 Dasteht die Hohe, blank bewehrt,
 Und sagt dem Zaudrer, der noch zweifelt:
 »Sei mir ein Rächer, zieh dein Schwert!
 Man hat mir Gift ins Ohr geträufelt!«

Er horcht mit zitterndem Gebein,
 Bis ihm die Wahrheit schrecklich tagt;
 Von Stund' an will er Rächer sein —
 Ob er es wirklich endlich wagt?
 Er sinnt und träumt und weiss nicht Rat;
 Kein Mittel, das die Brust ihm stähle!
 Zu einer frischen, mut'gen Tat
 Fehlt ihm die frische, mut'ge Seele!

Das macht, er hat zu viel gehockt;
 Er lag und las zu viel im Bett.
 Er wurde, weil das Blut ihm stockt,
 Zu kurz von Atem und zu fett.
 Er spann zu viel gelehrten Werg,
 Sein bestes Tun ist eben Denken;
 Er stak zu lang in Wittenberg,
 Im Hörsaal oder in den Schenken.

...
 So trägt er träumerisch sein Weh,
 Verhöhnt sich selber insgeheim,
 Lässt sich verschicken über See,
 Und kehrt mit Stichelreden heim;
 Verschießt ein Arsenal von Spott,
 Spricht von geflickten Lumpenkön'gen —
 Doch eine Tat! Behüte Gott!
 Nie hatt' er eine zu beschön'gen!

Bis endlich er die Klinge packt,
 Ernst zu erfüllen seinen Schwur;
 Doch ach — das ist im letzten Akt
 Und streckt ihn selbst zu Boden nur!
 Bei den Erschlagen, die sein Hass
 Preisgab der Schmach und dem Verderben,
 Liegt er entseelt, und Fortinbras
 Rückt klirrend ein, das Reich zu erben. —

Gottlob! noch sind wir nicht so weit!
 Vier Akte sahn wir spielen erst!
 Hab' acht, Held, dass die Ähnlichkeit
 Nicht auch im fünften du bewährst!
 Wir hoffen früh, wir hoffen spät:
 O, raff' dich auf und komm zu Streiche,
 Und hilf entschlossen, weil es geht,
 Zu ihrem Recht der flehnden Leiche!

...
 Nur ein Entschluss! Aufsteht die Bahn —
 Tritt in die Schranken kühn und dreist!
 Denk' an den Schwur, den du getan,
 Und räche deines Vaters Geist!
 Wozu dies Grübeln für und für?
 Doch — darf ich schelten, alter Träumer?
 Bin ich ja selbst ein Stück von dir,
 Du ew'ger Zauderer und Säumer!

- Der ønskes: 1) Oversættelse af første og sidste Strofe af b.
 2) Kort Beskrivelse af Versemaalet i a og b.
 3) Realkommentar til de Steder i b, der kræver en saadan;
 tillige Bemærkninger om Hamlet-Motivets Historie i
 Tyskland til og med dette Digt.
 4) Forklaring af Tendensen i a og b paa litteraturhistorisk
 og historisk Baggrund.

2) Oversættelse fra Dansk til Tysk:

Kunstforfalskning og Kunstforvanskning er en stor Næringsvej nu til Dags. Paa bildende Kunsts Omraade omfatter denne Branche som bekendt alle Kulturperioder og samtlige Fag. Indenfor Litteraturen har den egentlige *Kunstforfalskning* (her i Danmark repræsenteret ved de af Carit Etlars Romaner, som hans Hustru skrev) et langt snevrere Omraade, saa meget større er til Gengæld den litterære *Kunstforvanskning* gennem Filmen, der i snart tallose Tilfælde og overfor et Publikum af utalte Millioner har taget store Afdøde eller Nulevende op til Behandling, meget sjældent med relativt Held, oftest ved mere eller mindre obskure Filmsregissørers Forgrovning og Forsimpling af »den høje evige Poesi«, som en moderne, dansk Digter nylig saa smukt har udtrykt sig.

En saadan pietetsløs Film — dramatisk Talefilm — har vi haft Lejlighed til at se i Folketeatrets »Marie Grubbe«. Forfatternavnet er ligegyldigt; et Forlydende har villet vide, at ogsaa den officielle Signatur paa Stykket i en vis Forstand stod under Kunstforfalskningens Tegn, dækkede over et fordulgt Samarbejde; det kan i og for sig være ganske det samme, *Sagen* alene kommer det an paa, og den ligger som følger.

I. P. Jacobsens »store og skønne Roman«, som det frimodigt hedder i Folketeatrets Program, er, i Følge samme Kilde, gjort til Genstand for en indgaaende Behandling. »Af Bogens mangfoldige Episoder«, udtaler samme Vejleder, »har det kun været muligt at faa et lille Antal med ind i Skuespillet, og de fleste af disse har endda maattet *omskrives og sammentrænges*. Maalet har fremfor alt været at faa Hovedfiguren, selve Marie Grubbe, saa *fyldigt belyst*, som det kan lade sig gøre indenfor en Teateraftens snævre Rammer, saaledes at denne *enkle* Kvindeskæbne bliver det Baand, der binder hele Skuespillet sammen til en Helhed«.

3) Den højtytske Lydforskydning.

4) Faust in Geschichte, Sage und Dichtung. Eine Übersicht. (Deutsch zu schreiben).

Som *Hovedfag* efter Anordning af 14. Juli 1934:

Forprøve:

1) Nedenstaaende oldhøjtyske Tekst oversættes til Dansk. Der gives, med Benyttelse af Tekstens Eksempler, en Fremstilling af de i Stamstavelser forekommende lange Vokaler paa Oldhøjtysk.

L. 15, 11. Ait autem: homo quidam habuit duos filios. 12. Et dixit adolescentior ex illis patri: pater, da mihi portionem substantiae quae me contingit. Et divisit illis substantiam. 13. Et non post multos dies congregatis omnibus adolescentior filius peregre profectus est in regionem longinquam et ibi dissipavit substantiam suam (155) vivendo luxuriose.

14. Et postquam omnia consummasset, facta est fames valida in regione illa, et ipse coepit egere. 15. Et abiit et adhaesit uni civium regionis illius, et misit illum in villam suam, ut pasceret porcos. 16. Et cupiebat implere ventrem suum de siliquis quas porci manducabant, et nemo illi dabat.

97, 1. Quad thô: sum man habâta zuuêne suni. Quad thô der iungoro fon thên themo fater: fater, gib mir teil thero êhti thiur mir gibure. Her thô teilta thia êht. Nalles after manegên tagon gisamonôtên allên ther iungoro sun elilentes fuor in uerra lantscaf inti dâr ziuarf sîna êht (155) lebênto uirnlustigo.

2. Inti after thiur her iz al forlôs, uuard hungar strengi in thero lantscefi, her bigonda thô armên. Inti gieng inti zuoclebêta einemo thero burgliuto thero lantscefi, inti santa inan in sîn thorf, thaz her fuotriti suuîn. Inti girdinôta gifullen sîna uuamba fon siliquis theo thiur suuîn âzzun, inti nioman imo nî gab.

uirnlustigo 'i syndig Lyst'; (lat. *siliqua* betyder 'Bælg').

2) Der udleveres Tekst til Nibelungenlied Strofe 1961—62, som oversættes til Dansk. Giv en Skildring af Hagen i Nibelungenlied.

3) Oversættelse fra Dansk til Tysk.

Brev fra Dostojevski til Broderen Mikhail.

Omsk 22. Febr. 1854.

Endelig tror jeg at kunne tale lidt mere udførligt og fortroligt med dig. Men før jeg skriver en Linie, maa jeg spørge dig om en Ting: Sig mig for Guds Skyld — hvorfor har du i al denne Tid ikke skrevet et eneste Ord til mig? Kunde jeg have ventet det? Vil du tro mig — jeg blev i min Ensomhed ofte grebet af dyb Fortvivlelse ved Tanken om, at du ikke levede mere. Saa laa jeg om Nætterne og grublede over, hvad der skulde blive af dine Børn, og jeg forbandede min Skæbne, fordi jeg var ude af Stand til at hjælpe dem. Dog, naar jeg saa med Sikkerhed erfarede, at du var i Live, kogte jeg af Harme, og jeg gjorde dig de bitreste Bebrejdelser. Men det gik over igen. Jeg tilgav dig, fandt Undskyldninger for dig, beroligede mig, og aldrig mistede jeg Troen paa dig. Jeg ved jo, at du bevarer mig i dit Hjerte og tænker paa mig med Kærlighed. Engang skrev jeg til dig gennem vor Regimentsforvaltning; dette Brev maa absolut være kommet dig i Hænde; jeg ventede Svar fra dig, men fik intet. Er det tænkeligt, at man kan have forbudt dig at skrive til mig? I Almindelighed er dette ikke Tilfældet; alle de politiske Fanger her faar Breve nogle Gange om Aaret. Duof for Eksempel har stadig faaet Breve, og paa mine gentagne Forespørgsler hos Myndighederne har jeg hver Gang faaet den Besked, at Brevveksel er tilladt.

Som *Bifag* efter Anordning af 14. Juli 1934:

- A. Hoffmann von Fallersleben: Wie ist doch die Zeitung interessant. (Af: Unpolitische Lieder. 1841.)

Wie ist doch die Zeitung interessant
Für unser liebes Vaterland!
Was haben wir heute nicht alles vernommen!
Die Fürstin ist gestern niedergekommen,
Und morgen wird der Herzog kommen,
Hier ist der König heimgekommen,
Dort ist der Kaiser durchgekommen,
Bald werden sie alle zusammenkommen —
Wie interessant! wie interessant!
Gott segne das liebe Vaterland!

Wie ist doch die Zeitung interessant
Für unser liebes Vaterland!
Was ist uns nicht alles berichtet worden!
Ein Portepeefähnrich ist Leutnant geworden,
Ein Oberhofprediger erhielt einen Orden,
Die Lakaïen erhielten silberne Borten,
Die höchsten Herrschaften gehen nach Norden
Und zeitig ist es Frühling geworden —
Wie interessant! wie interessant!
Gott segne das liebe Vaterland!

- B. Freiligrath: Freie Presse. (Af: Ça ira. 1846.)

Festen Tons zu seinen Leuten spricht der Herr der Druckerei:
»Morgen, wisst ihr, soll es losgehn, und zum Schiessen braucht man Blei!
Wohl, wir haben unsre Schriften: — morgen in die Reihn getreten!
Heute Munition gegossen aus metallnen Alphabeten!

Hier die Formen, hier die Tiegel! auch die Kohlen facht' ich an!
Und die Pforten sind verrammelt, dass uns niemand stören kann!
An die Arbeit denn, ihr Herren! Alle, die ihr setzt und presst!
Helft mir auf die Beine bringen dieses Freiheitsmanifest!«

Spricht's, und wirft die ersten Lettern in den Tiegel frischer Hand.
...

Wohlverpackt in grauen Beuteln liegt der Vorrat an der Erde,
Fertig, dass er mit der Frühe brühwarm ausgegeben werde!
Eine dreiste Morgenzeitung! Wahrlich, gleich beherzt und kühn
Sah man keine noch entschwirren dieser alten Offizin!

Und der Meister sieht es düster, legt die Rechte auf sein Herz:
»Das es also musste kommen, mir und vielen macht es Schmerz!
Doch — welch Mittel noch ist übrig, und wie kann es anders sein? —
Nur als Kugel mag die Type dieser Tage sich befrein!

Wohl soll der Gedanke siegen — nicht des Stoffes rohe Kraft!
 Doch man band ihn, man zertrat ihn, doch man warf ihn schnöd in Haft!
 Sei es denn! In die Muskete mit dem Ladstock lasst euch rammen!
 Auch in solchem Winkelhaken* steht als Kämpfer treu beisammen!

Auch aus ihm bis an die Hofburg fliegt und schwingt euch, trotz'ge
 Schriften!

Jauchzt ein rauhes Lied der Freiheit, jauchzt und pfeist es hoch in Lüften!
 Schlagt die Knechte, schlägt die Söldner, schlägt den allerhöchsten Toren,
 Der sich diese freie Presse selber auf den Hals beschworen!

...

Jetzt ein Schuss! — Und wieder einer! — Die Signale sind's, Gesellen!
 Hallender Schritt erfüllt die Gassen, Hufe dröhnen, Hörner gellen!
 Hier die Kugeln! hier die Büchsen! Rasch hinab! — Da sind wir schon!
 Und die erste Salve prasselt! — Das ist Revolution!

Der ønskes: 1) Oversættelse af b Strophe 6—7 (Wohl soll etc.).

2) Kort Beskrivelse af Versemaalet i b.

3) Belysning af a og b paa litteraturhistorisk og historisk
 Baggrund.

* Et Bogtrykkerinstrument, hvori Skrifttyperne sættes sammen.

2) Der ønskes: 1) Oversættelse til Tysk af nedenstaaende Tekst.

Den 2. August 1914, Dagen efter Krigens Begyndelse, blev der afsluttet en formelig Forbundstraktat mellem Tyrkiet og Tyskland. Denne Traktat blev i Begyndelsen holdt hemmelig, saa at Ententemagternes Ambassadører i Konstantinopel kunde anvende flere Maaneder paa at forsøge at holde Tyrkiet fast ved Neutraliteten, og først i Slutningen af Oktober brød denne Magt frem til et Angreb paa nogle russiske Havne i Sortehavet. Den 11. November lod derpaa den tyrkiske Sultan i sin Egenskab af Kalif, religiøst Overhoved for samtlige to Hundrede og tredive Millioner Muhammedanere Verden over, forkynde, at den »hellige Krig« var brudt ud, at alle Rettroende nu var forpligtede til at hjælpe Sultanen imod hans Fjender.

Af to Grunde blev denne »hellige Krig« en fuldstændig Skuffelse. De orientalske Folkeslag var paa det Tidspunkt endnu ikke vaagnet til national Bevidsthed, saa at de af politiske Grunde skulde beslutte sig til en Rejsning, og for den, der betragtede Sagen fra et religiøst Synspunkt, faldt det straks i Øjnene, at den tyrkiske Sultans Proklamation var bestilt Arbejde fra Berlin; det var Tysklands og ikke Islams Interesser, som skulde værnes; hvis det havde været disse sidste, det kom an paa, hvorfor vendte man sig saa ikke fjendtligt mod Italien, som for nylig ved det uberettigede Angreb paa Tripolis, Kalifens sidste Besiddelse i Afrika, saa groveligt havde krænket Islam.

2) Redegørelse for Dannelsen af de tyske Verbers Præteritum Konjunktiv.

Fransk.

Som *Hovedfag* efter Anordning af 14. Juli 1934:

Forprøve:

1) Oversættes paa Dansk og kommenteres sproghistorisk.

Envers le rei s'est Guenes aproismet,
 Si li ad dit: «A tort vos curuciez,
 Quar ço vos mandet Carles, ki France tient,
 Que recevez la lei de chrestiens;
 Demi Espagne vus durat il en fiet.
 L'altre meitet avrat Rollant, sis niés:

Mult orguillos *parçuner* i avrez!
 Si ceste acorde ne volez otrier,
 En Sarraguce vus vendrat aseger.
 Par poestet serez pris e liez;
 Menet serez dreit ad Ais le *siet*.
 Vus n'i avrez palefreid ne destrer,
 Ne mul ne mule que puissez chevalcher;
 Getet serez sur un malvais sumer.
 Par jugement iloeec perdrez le chef.
 Nostre emperere vus enviet cest bref.»
 El destre poign al païen l'ad livret.

parçuner co-seigneur *siet* siège (de l'empire)

2) Tror De virkelig, at man kan være stor i een Videnskab og en Taabe i alle andre og i hele Livet? Gennemlæs de store Mænds Biografier; De vil ingensteds finde Beviser for denne Mening. Hvis Eksempler kunde overbevise Dem, skulde jeg anføre en Mængde; i Dag kan et eneste være nok.

Paa en Rejse til Glasgow betroede Moderen til den berømte James Watt sin unge Søn til en af sine Veninder. Faa Uger efter kom hun tilbage for at se til ham, visselig uden at ane den besynderlige Modtagelse, som ventede hende. »Frue,« sagde denne Veninde til hende, saa snart hun saa hende, »De maa skynde Dem at føre James tilbage til Greenock. Jeg kan ikke mere udholde den Tilstand, hvori han sætter mig; jeg er udmattet af Mangel paa Søvn. Hver Aften, naar min Families sædvanlige Sengetid nærmer sig, forstaar Deres Søn behændigt at *rejse* en Diskussion, hvori han finder Lejlighed til at indføre en eller anden Fortælling; denne afføder en anden, en tredje o. s. v. Disse Fortællinger har saa stor Interesse, min hele Familie hører dem med saa stor Opmærksomhed, at man vilde kunne høre en Flue flyve. Timerne gaar saaledes efter hverandre, uden at vi mærker det. Men den næste Dag er jeg nær ved at falde om af Træthed. Frue, tag Deres Søn hjem.«

rejse: soulever.

Som *Bifag* efter Anordning af 29. November 1924:

1) Valget i Gaar kaster et alvorligt Lys over Situationen i et venligsin-det Naboland. Reaktionen til Fordel for Nationens Enhed er klar og kategorisk. I den bedste nationale Aand har det store Flertal i Landet gjort sin Mening gældende, og Opgaven for den Regering, som i den nærmeste Fremtid vil blive dannet i Bryssel, vil derved blive betydelig lettet. Man maa nemlig bemærke, at selv indenfor den katolske Blok er det de konservative Elementer der vinder Overhaand, og det er vel bekendt, at disse, ganske som de Liberale, er Tilhængere af en loyal og fast organiseret Uafhængigheds- og national Forsvarspolitik. Paa den anden Side vil Doctor Martens' Demission som Medlem af det flamske medicinske Akademi, der blev meddelt allerede før *Afstemnings*resultaternes Offentliggørelse, gøre mange Ting simplere, eftersom den vil tillade de Liberale at genoptage deres Samarbejde med Katolikerne og Socialisterne indenfor en *Samlings*regering. Hvis denne Demission havde fundet Sted nogle Uger tidligere, som Fornuften bød det, vilde Belgien være blevet sparet for en farlig politisk Krise og for en Opløsning af Parlamentet, som under de givne Omstændigheder medførte alvorlig Risiko. Terrænet er nu *ryddet* for Dannelsen af en ny Regering, som vil faa en stor Opgave at udføre. Da Katoliker og Liberale tilsammen kun raader over et ringe Flertal i Parlamentet, er det ret sandsynligt, at *Systemet* med en *trede* Regering vil blive opretholdt for at sikre en meget omfattende Støtte for et Kabinet, som vil faa Problemer af allerstørste Betydning paa det finansielle og økonomiske Omraade at løse. Men da Katolikerne som det

største Parti har Ret til at kræve Posten som Førsteminister, og da Kato-
liker og Liberale paa den anden Side tilsammen har Flertallet, vil Socialister-
nes Indflydelse derved nødvendigvis indskrænkes indenfor den kommende
Regering. Dagen i Gaar har saaledes *betydet* en betydningsfuld Udvikling for
belgisk Politik som Helhed.

Afstemning scrutin. *Samling* union. *rydde* débayer. *Systemet* med la
formule de. *tredelt* tripartite. *betyde* marquer.

2) Oversættes, og der redegøres for de forekommende Anvendelser af
Præpositionen *de*.

M. J.-V. Lalanne, le folkloriste béarnais, en présentant aux amateurs de littérature populaire un second recueil de contes et historiettes, avait demandé à un ami d'en écrire une préface. Celui-ci caractérise ces de la manière suivante:

Voici d'abord les animaux et en tête Maître Renard. On le dote de malice, d'astuce et La Fontaine a célébré le Renard gascon. Eh bien! j'y ai regret, mais le Goupil Béarnais me semble être arrivé tard, le jour de la création, à la distribution des dons de l'intelligence. Dans *Le Renard dans la vigne*, il prend la fuite devant ces raisins dorés à souhait et le coup de cette queue, dans la chasse, il porte au nez des chiens pour les détourner de la piste, lui sert à lui-même d'épouvantail. Dans *Le Chat et le Renard*, le félin doucereux le met dedans fort poliment. Renard se venge, c'est entendu, mais il a été d'abord pris au piège. Il lui vient envie de connaître l'espace, comme un homme-oiseau, et l'aigle le laisse choir sur le sol (*l'Aigle et le Renard*). Décidément c'est bien la faillite de sa réputation et comme le Bonhomme le connaissait mal! Heureusement qu'il prend sa revanche avec Maître Ysengrin dans les *Trois chevrettes* béarnaises, proches parentes de celles dont Rabelais a conté l'histoire. Il faut effrayer le Loup qui a jeté son dévolu sur les trois bêtantes bêtes et leur a donné une journée pour se mettre bien en point. Une ruse de guerre renouvelée des vieux Gaulois aura plein succès. Des boules seront mises au haut de quatre cornes: deux cornes en resteront privées et le dialogue s'engage. — Chevrettes, qu'avez-vous au bout des cornes? — Des yeux de loups. — Et pourquoi l'une de vous n'en a-t-elle pas? — Pour y mettre les tiens, Loup. — D'ici on voit la fuite d'Ysengrin. — *Le Propos des trois Bêtes* est significatif. Une pluie torrentielle a entraîné vers la Bidouze enflée par les eaux une meule de paille portant le chat, le coq et la bonne vieille poule. Les deux mâles sont peu courageux: ils miaulent et cocoricotent plaintivement, tandis que la dame de la basse-cour les console, en raillant j'imagine, et en poursuivant son office de picoreuse. Elle avait raison. Un cri sauveteur les amène à la rive et tandis que ses compagnons se tirent des grègues, la bonne bête va tranquillement déposer son œuf où il faut.

Et ce défilé des gens avisés, terme poliment atténué dont je qualifie ceux que caractérise une absence totale de sens moral. Le borgne raille le bossu qui de bonne heure promène son paquet et celui-ci de riposter: Quelle heure il est, je ne sais; mais de bonne heure, je pense, puisque chez toi une seule fenêtre est ouverte (*Le Borgne et le Bossu*).

Goupil: Mikkel Ræv. *le Bonhomme* Betegnelse for La Fontaine. *se tirent des grègues*: smører Haser.

Latin.

Som *Bifag* efter Anordning af 14. Juli 1934:

1) Latinsk Stil:

Kong Deiotarus i Galatien og Armenien, som med stor Troskab havde sluttet sig til Romerne og derfor af Senatet var bleven betegnet som Romer-

folkets Ven, havde, da Borgerkrigen mellem Cn. Pompejus og C. Cæsar udbrød, sluttet sig til Pompejus' Parti og derved vakt Cæsars heftige Vrede imod sig. Da den Alexandrinske Krig var endt, drog Cæsar til Asien, og han fratog Kong Deiotarus en Del af hans Lande men lod ham dog beholde Kongetitlen. Ikke længe efter blev Deiotarus anklaget i Rom af sin Dattersøn Castor, der beskyldte ham for at have stræbt Cæsar efter Livet ved Gift, og som Vidne optræder Deiotarus' Læge, som var bleven sendt til Rom for at udtale sig om Beskyldningernes Urigtighed, men derefter var bleven bestukket af Castor. Deiotarus' øvrige Udsendinge henvendte sig nu til M. Tullius Cicero, paa den Tid Roms berømteste og mest fremragende Taler, og bad ham om at føre Forsvaret for den anklagede Konge. Da Cæsar var Roms Eneherre, var Opgaven ikke let og heller ikke ufarlig, og Cicero havde intet andet at gøre end at forsikre Dictatoren om sin egen Ærefrygt for ham og hans Bedrifter og sin Afsky for alle, som havde ondt i Sinde mod ham. Om Kong Deiotarus fortalte han meget udførligt, at han altid ikke blot havde været Romerfolkets Ven men ogsaa været en varm Beundrer af Cæsar, hvem han var meget taknemmelig, fordi hans Land ikke var bleven ham berøvet, skønt han havde sluttet sig til Pompejus' Parti, fordi han i tidligere Tid havde modtaget mange Velgerninger ogsaa af denne Feltherre, da han gjorde Felttog i Asien. Cicero tilbageviser Beskyldningen mod Deiotarus om, at han nogensinde har stræbt Cæsar efter Livet, og dadler stærkt de Mennesker, som har rejst denne Anklage, der kun kan kaldes en skændig Forbrydelse. Om Cæsaros fortræffelige Tale har gjort det tilsigtede Indtryk paa Dictatoren, kan vi ikke sige, da vi intet ved om Sagens Udfald; det er sandsynligt, at der ikke er faldet nogen Afgørelse, da Cæsar kort Tid efter blev dræbt ved Senatets Møde den 15. Marts Aar 44, og ingen naturligvis derefter havde nogen Interesse for den asiatiske Konge.

2) Latinsk Version:

Atque in primis meditemur illud, ut haec patientia dolorum, quam saepe iam animi intentione dixi esse firmandam, in omni genere se aequabilem praebeat. saepe enim multi qui, aut propter uictoriae cupiditatem aut propter gloriae, aut etiam ut ius suum et libertatem tenerent, uulnera exceperunt fortiter et tulerunt, idem omissa contentione dolorem morbi ferre non possunt; neque enim illum, quem facile tulerant, ratione aut sapientia tulerant, sed studio potius et gloria. itaque barbari quidam et inmanes ferro decertare acerrime possunt, aegrotare uiriliter non queunt, Graeci autem homines, non satis animosi, prudentes, ut est captus hominum, satis, hostem aspicere non possunt, eidem morbos toleranter atque humane ferunt. at Cimbri et Celtiberi in proeliis exsultant, lamentantur in morbo. nihil enim potest esse aequabile quod non a certa ratione proficiscatur. sed cum uideas eos, qui aut studio aut opinione ducantur, in eo persequendo atque adipiscendo dolore non frangi, debeas existimare aut non esse malum dolorem aut, etiam si, quidquid asperum alienumque natura sit, id appellari placeat malum, tantulum tamen esse, ut a uirtute ita obruatur, ut nusquam appareat. quae meditare, quaeso, dies et noctes. latius enim manabit haec ratio et aliquanto maiorem locum quam de uno dolore occupabit. nam si omnia fugiendae turpitudinis adipiscendaeque honestatis causa faciemus, non modo stimulos doloris, sed etiam fulmina fortunae contemnamus licebit, praesertim cum paratum sit illud ex hesternis disputationibus perfugium. ut enim, si cui nauiganti, praedones si insequantur, deus qui dixerit: 'Eice te nauis; praesto est, qui excipiat, uel delphinus, ut Arionem Methymnaeum, uel equi Pelopis illi Neptunii, qui per undas currus suspensos rapuisse dicentur, excipient te et, quo uelis, perferent,' omnem omittat timorem, sic urgentibus asperis et odiosis doloribus, si tanti sint ut ferendi non sint, quo sit confugiendum tu uides.

Historie.

Som *Hovedfag* efter Anordning af 29. November 1924:

- 1) Frankrigs Forfatningsudvikling fra ca. 1000 til ca. 1500.
- 2) Den svenske Kongemagts og Adels indbyrdes Forhold 1520 til 1626.
- 3) Det private Bankvæsen i Danmark efter 1857.
- 4) Racer og Folk.

Som *Hovedfag* efter Anordning af 14. Juli 1934:

Forprøve:

- 1) Nederlandenes politiske Historie 1572—1713.
- 2) Gotland til 1523.
- 3) Fysiokratismen og dens historiske Forudsætninger.

Kristendomskundskab.

Som *Hovedfag* efter Anordning af 14. Juli 1934:

- 1) Religionshistorie (med græsk Filosofi): Gud og Menneske i antik Religion.
- 2) Nye Testamente: 1. Kor. 11,20—34 (incl.).
- 3) Kirkehistorie: Brødremenigheden, dens Egenart og Historie, med særligt Henblik paa dens Indflydelse i Danmark.
- 4) Dogmatik, Etik eller Religionsfilosofi: Læren om Kristi Person.

Forprøve:

- 1) Nytestamentlig Græsk: Rom. 14,13—15,3 (incl.).
- 2) Gamle Testamente: Genesis 18,1—19,29 (incl.) eller — hvis dette Afsnit ikke opgives som læst — Genesis 2,1—3,24 (incl.).

Musik.

Som *Bifag* efter Anordning af 14. Juli 1934:

Forprøve:

- 1) Der ønskes en Harmonisering (firstemmig) af Melodien »Dorten wird ein reines Herz« (Choralbuch der evangelischen Brüdergemeinen, Nr. 129).
- 2) Musikkdiktat.

β. Ved det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet.

Vinteren 1938—39: Der indstillede sig 17, 11 fuldendte Eksamen.

Sommeren 1939: — — — 22, 19 — —

Ialt indstillede sig 39, 30 fuldendte Eksamen.

Af disse fik 5 Første Karakter med Udmærkelse, 22 Første Karakter og 3 Anden Karakter.

Hovedfag: Matematik.

Vinteren 1938—39.

Gelting, Inger, Kirstine Caroline Mathilde Delcomyn, f. Møller (1932)..... 7,36 Første
Johnsen, Søren Marinus (1934) 7,55 Første
med Udm.

Sommeren 1939.

Bang, Thøger Sophus Vilhelm (1934)..... 7,59 Første
med Udm.
Graversen, Helge Berg (1933). 6,97 Første
Pedersen, Johannes Franck (1934)..... 7,01 Første
Pedersen, Valther (1933)..... 6,02 Første
Vange, Just (1935)..... 7,68 Første
med Udm.

Hovedfag: Fysik. Vinteren 1938—39.			Hovedfag: Naturhistorie og Geografi. Vinteren 1938—39.		
Eriksen, Bodil Marie Eimose	(1933).....	7,32 Første	Hansen, Karen Marie Kirstine	(1932).....	7,03 Første
Sommeren 1939.			Sommeren 1939.		
Carlsen, Tage Guido (1931)...	7,76 Første	med Udm.	Lehgard-Hansen, Grete (1931)...	7,03 Første	
Christensen, Vagn Hylling (1932)	6,86 Første		Andersen, Frode Sogaard (1930)	7,30 Første	
Eriksen, Esman Rasmus (1933)	6,50 Første		Kofod, Frands Christian (1931)	6,00 Første	
Laursen, Knud (1934).....	6,32 Første		Munch, Regin (1928).....	5,00 Anden	
Ostermann, Hermann Heinrich	(1929).....	5,76 Anden	Rævsbjerg, Hans Valdemar	(1930).....	6,48 Første
Hovedfag: Teoretisk Fysik og			Thierry, Jean Hugo Christian		
Astrofysik.			August Armand (1932).....		
Vinteren 1938—39.			Thorláksson, Gudmundur (1932)		
Rudkjøbing, Mogens Hegelund	(1933).....	7,59 Første	Hovedfag: Gymnastik.		
		med Udm.	Vinteren 1938—39.		
Hovedfag: Astronomi.			Benniche, Carl Henrik (1932)...		
Vinteren 1938—39.			Lilholt, Volmer Hansen (1930)		
Frolund, Poul Weiss (1932) ..	6,32 Første		Pedersen, Valdemar (1930) ...		
Hovedfag: Kemi.			Sommeren 1939.		
Vinteren 1938—39.			Larsen, Niels Peter (1931) ...		
Wehemeyer, Poul (1934).....	6,55 Første		Knudsen, Gunnar Rikard (1932)		
Sommeren 1939.			Sommeren 1939.		
Zerahn, Karl Gustav Wilhelm	(1931).....	6,33 Første	Larsen, Niels Peter (1931) ...		
			Knudsen, Gunnar Rikard (1932)		

Skriftlige Opgaver.

Naturhistorie og Geografi.

Eksamens 1ste og 2den Del.

Vinteren 1938—39.

Eksamens 2den Del efter Anordning af 20. Februar 1928:

Geografi: En erhvervsgeografisk Oversigt over det egentlige Kina.

Geologi: Hvilke Midler benytter man til at lære Danmarks dybere Undergrund at kende?

Fysiologi: 1) I hvilken Form absorberes Kulhydraterne fra Tarmen?

2) Hvilken Betydning har Blodpladerne?

3) Hvad er det vigtigste Symptom efter Ekstirpation af Parathyreoidea?

4) Hvad forstaar man ved Standardstofskiftet, og hvor stort er det hos Mennesker?

5) Hvor mange Kalorier skal man omtrentlig tilføre for at dække et Arbejde paa 100 000 kgm?

6) Hvorledes er Hæmoglobinet Forhold overfor Ilt og Kulilte?

(En noget udførligere Fremstilling ønskes).

Eksamens 1ste Del efter Anordning af 5. April 1935:

Zoologi: De to foreliggende Kranier (Krokodil og Tandhval) bestemmes til Gruppe og sammenlignes, saaledes at det paavises hvilke Ligheder, der skyldes ensartet Levevis, og hvilke Uligheder, der skyldes forskellig systematisk Stilling.

Botanik: Giv en Fremstilling af de vigtigste, florale Forskelle mellem de frikronede og de helkronede Frøplanter samt foretag en Gennemgang af de vigtigste, helkronede Ordener med Hensyn til Blomstens Antal af Bladkranse, Symmetriforhold og Sædighed.

Geografi: Hvilken Betydning har Tiden paa Døgnet, Aarstiden og Luftens Bevægelsestilstand for Temperaturens Aftagen med Højden i de lavere Luftlag?

Geologi: Vindens aflejrende Virksomhed.

Sommeren 1939.

Eksamens 2den Del efter Anordning af 20. Februar 1928:

Geografi: Isen i Havene og Fjordene omkring Grønland og dens Betydning for Kystens Tilgængelighed og Erhverv.

Geologi: Elementerne i det sjællandske Landskab og deres Dannelse.

Fysiologi: 1) Hvilken Forskel er der paa den nervøse Mekanisme ved Spiserørets og Tarmens Peristaltik?

2) Hvilken Betydning har Bakterierne i Drøvtyggenes Vom for Værten?

3) Hvorledes bestemmer man en Blodprøves Hæmoglobininhold?

4) Hvorledes er Pulsens afhængig af Træning?

5) Hvilken Betydning har den sympatiske Innervation af Muskelceller?

6) Hvordan foregaar Overledningen af en Nerveimpuls i det autonome Nervesystem fra Nervetraaden til den paavirkede Celle?

(En noget udførligere Besvarelse ønskes).

Eksamens 1ste Del efter Anordning af 5. April 1935:

Zoologi: De foreliggende 3 Præparater (Flustra, Madrapora, Millepora) beskrives, sammenlignes og henføres til systematisk Gruppe. Derpaa gives en kort Fremstilling af Forplantnings- og Udviklingsforhold hos de 3 Grupper.

Botanik: Giv en af Diagrammer illustreret Beskrivelse af Blomsten hos de udleverede Arter (Crucifer, Corydalis lutea og Disentra sp.). Gør paa Grundlag deraf Rede for de vigtigste Ligheder og Forskelle i Blomsternes Bygning samt angiv Arternes systematiske Stilling.

Geografi: I hvilke Egne af Europa er den aarlige Nedbør større end 100 cm, og i hvilke Egne er den mindre end 25 cm, og hvad er Aarsagen til disse Forhold.

Til hver Eksaminand medfølger 5 Klimakort.

Geologi: Sedimenternes Omdannelse ved Hærdningsprocesser gennem Tiderne.

Gymnastikteori.

Vinteren 1938—39.

1) I hvilke Ledtyper indskrænkes Bevægelsesfriheden som Følge af Ligamenternes særlige Anordning, og hvori bestaar disse Indskrænkninger? Hvilke af Legemets Led maa henregnes under de paagældende Typer?

2) Hvad forstaar man ved Egenreflekser, og hvilke karakteristiske Egen-skaber er disse Reflekser i Besiddelse af?

3) Hvorledes kan man bestemme de i Organismen omsatte Protein-, Fedt- og Kulhydratmængder?

4) Hvilke Enzymer findes i Pancreassaften, og hvilke er deres Virkninger under Fordøjelsen.

Sommeren 1939.

1) Hvilke Led indgaar i Torsionsartikulationen, og hvilke Bevægelser tilskrives denne Bevægelsesmekanisme?

2) Hvad forstaar man ved Axonreflekser? Nævn nogle Eksempler paa saadanne Reflekser.

3) Hvorledes kan man afgøre, om der i en Organisme, der er i Kvalstof-ligevægt paa ren Proteindiæt, sker en Retention af det indtagne Proteins Kulstof?

4) Hvorledes forklarer man Virkningen af det saakaldte Sukkerstik?

5) Hvad forstaar man ved den alveolære Ventilation, og hvorledes bestemmes den?

Matematik.

Vinteren 1938—39.

Forprøven.

I. 1. En plan Kurve er i et retvinklet xz -Koordinatsystem givet ved Parameterfremstillingen

$$x = \frac{2}{3} at^3, \quad z = at^2,$$

hvor a er en positiv Konstant, og Parametren t gennemløber alle reelle Værdier.

Vis, at Kurven har en Spids i Begyndelsespunktet og af dette Punkt deles i 2 konvekse Buer. For den Bue, der ligger i 1. Kvadrant, skal man dernæst finde:

- 1) Buelængden fra Spidsen til Punktet med Parameterværdien t ;
- 2) den naturlige Ligning, regnet ud fra Spidsen;
- 3) en Parameterfremstilling af en vilkaarlig af dens Afviklere samt vise, at en af disse er en Parabelbue.

2. Den ovenfor angivne Kurve drejes om z -Aksen, der antages lodret og positiv opad, og den herved beskrevne Omdrejningsflade forudsættes glat. En tung Partikel er bundet til Fladen og har i et givet Øjeblik z -Koordinaten a og en vandret Hastighed, hvis Størrelse betegnes v_0 . Hvilken Værdi maa v_0 have,

- 1) naar Partiklen skal beskrive en vandret Cirkel paa Fladen, og hvor stor bliver i saa Fald Fladens Reaktion?
- 2) naar Bevægelsen skal foregaa inden for et Bælte paa Fladen, hvis Begrænsning nedadtil er en Cirkel i Højden $z = \frac{a}{2}$?

II. 1. Idet a og b er reelle Tal ($b \neq 0$) og Polynomiet $P(r) = r^2 + 2ar + b$ forudsættes at have de to indbyrdes forskellige reelle Rødder r_1 og r_2 , skal man vise, at det ved Linieelementet $(x, y, y') = (0, 0, 1)$ bestemte Integral $f(x)$ til Differentialligningen

$$\frac{d^2y}{dx^2} + 2a \frac{dy}{dx} + by = 0$$

udtrykkes ved

$$f(x) = \frac{e^{r_1 x}}{P'(r_1)} + \frac{e^{r_2 x}}{P'(r_2)}.$$

Bevis dernæst, idet $g(x)$ er en i Intervallet $-\infty < x < \infty$ kontinuert Funktion af x , at det ved Linieelementet $(x, y, y') = (0, 0, 0)$ bestemte Integral $F(x)$ til Differentialligningen

$$\frac{d^2y}{dx^2} + 2a \frac{dy}{dx} + by = g(x)$$

udtrykkes ved

$$F(x) = \int_0^x f(x-t) g(t) dt.$$

2. Find Fourierrækkerne for hver af de to Funktioner $f_1(x)$ og $f_2(x)$, der i Periodeintervallet $-\pi \leq x \leq \pi$ er givet ved $f_1(x) = x^2$ og $f_2(x) = x^4$; vis, at begge Rækker er absolut og ligelig konvergente i $-\infty < x < \infty$. Bevis dernæst ved Anvendelse af de fundne Rækkeudviklinger de tre Formler:

$$\frac{\pi^4}{90} = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^4}, \quad \frac{\pi^2}{3} - 3 = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^2(n+1)^2} \quad \text{og} \quad \frac{\pi^2}{12} - \frac{11}{16} = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^2(n+2)^2}.$$

Fagprøven.

For 2 Kandidater:

1. Vis, at det komplekse Integral

$$\int_{1-i\infty}^{1+i\infty} \frac{e^{kz}}{z^2(z+1)(z+2)} dz \quad (z = x + iy)$$

taget langs den lodrette Linie $x = 1$ har Værdien 0 for $-\infty < k \leq 0$, og bestem dets Værdi for $k > 0$.

2. Bevis, at hvis Kongruensen

$$y^2 + m z^2 \equiv 0 \pmod{n},$$

hvor m og $n > 0$ betegner hele Tal, har en Løsning (y, z) , hvori y og z er indbyrdes primiske, da har Kongruensen

$$x^2 + m \equiv 0 \pmod{n}$$

en Løsning.

Vis dernæst, at intet Primtal af Formen $28q + 5$ gaar op i et Tal af Formen $a^2 - 7b^2$, hvor a og b er hele, indbyrdes primiske Tal. Gælder det samme om Primtal af Formen $28q + 13$ eller om Primtal af Formen $28q + 1$?

For 1 Kandidat:

1. I retvinklede Koordinater x, y, z er forelagt en Omdrejningsparaboloide med Ligningen

$$x^2 + y^2 = 2az.$$

Der ønskes bestemt en konform Afbildning af denne Flade paa en Plan.

2. I det projektive tredimensionale Rum er forelagt 4 Punkter a, b, c, d . Angiv en analytisk Fremstilling af det Bundt af Keglesnitsflader, som indeholder de 4 rette Linier ab, bc, cd, da .

Find derefter Stedet for Polerne for en vilkaarlig fast Plan u med Hensyn til disse Flader.

Sommeren 1939.

Forprøven.

1. 1. Tre homogene Stænger, der hver har Længden a og Massen m , er sat sammen til en ligesidet Trekant. Denne er bundet til en lodret Plan og paavirkes af Tyngden, hvis Akceleration er g .

1) Trekanten tænkes ophængt i en Vinkelspids og begynder en svingende Bevægelse ud fra en Hvilestilling, hvor Tyngdepunktet ligger i Højde

med Ophængningspunktet. Bestem Vinkelhastigheden som Funktion af den Vinkel, Linien fra Ophængningspunktet til Tyngdepunktet danner med Lodlinien. Find endvidere Ophængningspunktets Reaktion, dels i Udgangsojeblikket, dels i det Øjeblik, hvor Ligevægtsstillingen passerer.

- 2) Vis, at Trekanten (for smaa Svingninger) faar samme Svingningstid, hvadenten den ophænges i en Vinkelspids eller i Midtpunktet af en Side.
- 3) I hvilket Punkt af en Side skal Trekanten ophænges, for at Svingningstiden (for smaa Svingninger) skal blive saa lille som muligt? Hvor lille bliver den i saa Fald?

2. En ligesidet Trekant ABC med Siden a bevæger sig i en Plan, saa A og B glider paa to faste, paa hinanden vinkelrette Linier. Find Akserne i den Ellipse, som Vinkelspidsen C beskriver.

II. 1. Vis, at Funktionen

$$f(x) = e^{\text{Arc sin } x}, \quad -1 < x < 1,$$

er Integral til Differentialligningen

$$(1-x^2) \frac{d^2y}{dx^2} - x \frac{dy}{dx} - y = 0,$$

og find derved Potensrækken for $f(x)$. Bestem Rækkens Konvergenstal. Find sluttelig det fuldstændige Integral til Differentialligningen i Intervallet $-1 < x < 1$.

2. Vis, at

$$\left(\frac{-2x}{2-x^2-2y^2} + \frac{-x}{\sqrt{2-x^2-2y^2}} \right) dx + \left(\frac{-4y}{2-x^2-2y^2} + \frac{-2y}{\sqrt{2-x^2-2y^2}} \right) dy$$

er et totalt Differential i Omraadet ω , der bestemmes ved $x^2 + 2y^2 < 2$, og find den Funktion $z = f(x, y)$, som har Udtrykket til totalt Differential inden for ω og som i Punktet $(1, 0)$ antager Værdien 0; bevis, at Funktionen har en Størsteværdi og bestem denne Værdi z_0 .

Idet (XYZ) er et retvinklet Koordinatsystem, skal man vise, at Skæringskurven mellem Fladen $z = f(x, y)$ og en med XY -Planen parallel Plan $z = k$ ($k < z_0$) er en Ellipse, hvis Projektion paa XY -Planen fremstilles ved $x^2 + 2y^2 = u$ (u konstant). Find Volumen af det over XY -Planen beliggende Omraade, der begrænses af Fladen og XY -Planen.

Fagprøven.

For 1 Kandidat:

1. En algebraisk Kurve af 3. Orden har et Dobbelt punkt i Punktet $(0, 0, 1)$ med Tangenter $x_1 = 0$, $x_2 = 0$. Endvidere har den et Vendepunkt i Punktet $(1, 1, 0)$ med Tangent $x_3 = 0$. Endelig gaar Kurven gennem Punktet $(1, -1, 1)$. Find Kurvens Ligning og bestem samtlige Vendepunkter paa Kurven.

2. Der er forelagt en Kuglering (Torus), hvis Meridiancirkel har Radius a , og hvis største Parallelcirkel C har Radius $4a$. Det ønskes for det første eftervist, at denne Parallelcirkel er en geodætisk Kurve paa Fladen. Dernæst angives de øvrige geodætiske Kurvers omtrentlige Forløb paa den konvekse Del af Fladen. Tilsidst undersøges Beliggenheden af C 's Skæringspunkter med de konsekutive geodætiske Kurver paa Fladen, der gaar gennem et givet Punkt af C .

For de øvrige Kandidater:

1. 1°. Vis, at en Punktmængde paa en ret Linie, som ikke er tom, og som baade er aaben og lukket, maa bestaa af alle Liniens Punkter.
- 2°. Lad $w = u + iv = f(z)$ være en Funktion, som er meromorf i et Omraade, der indeholder Mængden $4 \leq |z - 1| + |z + 1| \leq 8$, og som er regulær paa begge Randene $|z - 1| + |z + 1| = 4$ og $|z - 1| + |z + 1| = 8$ samt i alle Punkter af den førstnævnte Rand har sin imaginære Del v positiv, medens den i alle Punkter af den sidstnævnte Rand har negativ imaginær Del. Bevis (f. Eks. ved Benyttelse af 1°), at Funktionen i Omraadet

$$(1) \quad 4 < |z + 1| + |z - 1| < 8$$

antager samtlige Værdier paa den reelle Akse $v = 0$.

- 3°. Angiv en brudten lineær Funktion

$$w = f(z) = \frac{az + b}{cz + d},$$

som opfylder Randbetingelserne i 2°.

- 4°. Bevis, at der ikke findes nogen i Omraadet (1) regulær Funktion, som opfylder Betingelserne i 2°.

2. Lad

$$(1) \quad f_1(x), f_2(x), f_3(x), \dots, f_n(x), \dots$$

betegne en Følge af reelle Funktioner alle definerede paa en Mængde μ . Følgen antages konvergent paa μ ; dens Grænsefunktion betegnes $f(x)$.

- 1°. Vis, at hvis enhver af Funktionerne $f_n(x)$ er begrænset, og Følgen (1) konvergerer ligeligt paa μ , da er Funktionsmængden $\{f_n(x)\}$ ensartet begrænset og $f(x)$ begrænset paa μ .
- 2°. Vis, at hvis 1) Definitionsomraadet μ for Funktionerne $f_n(x)$ er et lukket Interval, 2) Følgen (1) er monoton ikke aftagende: $f_1(x) \leq f_2(x) \leq \dots$, og 3) enhver af Funktionerne $f_n(x)$ samt Grænsefunktionen $f(x)$ er kontinuert paa μ , da konvergerer (1) ligeligt paa μ .
- 3°. Vis, at Paastanden i 2° ogsaa er rigtig, naar μ er en vilkaarlig lukket, begrænset Mængde.

Astronomi.

Vinteren 1938—39.

Forprøven.

En Stjernes Koordinater er

$$\alpha = 11^h 30^m 8^s.5$$

$$\delta = +16^\circ 25'.13$$

Man har observeret en Højde for denne Stjerne:

$$h = +49^\circ 32'.18 \quad (\text{korrigeret for Refraktion})$$

Klokken $20^h 58^m 42^s.6$ mellemeuropæisk Tid

paa et Sted, hvis *ostlige* Længde fra Greenwich er: $0^h 52^m 12^s.5$. I Greenwich var ved nærmest foregaaende Middelmidnat Stjernetiden $(\theta_0) = 16^h 2^m 41^s.8$.

Polhøjden ønskes beregnet.

De sfærisk-trigonometriske Grundformler vedlægges.

Hjælpemidler:

- a) 5-cifret Logaritmetabel.
- b) Tabeller til Forvandling af Tider.

Fagprøven.

Spektroskopiske Dobbeltstjerner, særlig med Hensyn til Banebestemmelsesproblemet.

Prøve for de naturhistoriske Studerende.

1. Angiv Ugedagen for den 15. August 1764.
2. Hvilke Stjerner kulminerer i øvre Kulmination i København Kl. 22^h 0^m mellemeuropæisk Tid den 15. Februar. Tilnærmet Regning!
3. Beskriv Forandringen i en Stjernes Azimut og Højde under Himmels daglige Omdrejning.
4. Hvilke er Betingelserne for, at Venus samme Dag skal kunne ses baade som Morgen- og Aftenstjerne?
5. Hvad er Grunden til, at Tiden for Solens Opgang til dens Nedgang ved Jævndøgn ikke er nøjagtig 12^h 0^m, men adskillige Minutter længere?
6. Angiv Højden i nedre Kulmination for en Stjerne med Deklinationen $+72^{\circ} 18'$, naar Polhøjden er $+55^{\circ} 41'$.
Ingen Hjælpemidler.

Sommeren 1939.

Forprøven.

Vi har for en Asteroide:

$$\log a = 0.37780$$

$$\log e = 9.09105.$$

Til Tidspunktet $t_0 = 1858$ Jan. 1.0 er $M_0 = 8^{\circ} 50'.02$. Beregn Middelbevægelsen (μ), Middelanomalien (M), den ekscentriske Anomali (E), den sande Anomali (v) og Radiusvektor (r) til Tiden $t = 1858$ Jan. 16.5.

Hjælpemiddel: 5-cifret Logaritmetabel.

Teoretisk Fysik og Astrofysik.

Vinteren 1938—39.

Fagprøven.

Vis under Benyttelsen af Tensorregningen, at de Maxwellske Ligninger er invariante overfor Lorentztransformationer.

Fysik.

Vinteren 1938—39.

Forprøven.

I. 1) En ligearmet Skaalvægt bestaar af en Vægtbjælke med Armlængderne l cm, der drejer sig om en vandret Akse (Kniv) parallel med og i Plan med Knivene for de to Skaale. Hver af Skaalene har Vægten M Gram; Vægtbjælkens Vægt er V Gram, dens Tyngdepunkt ligger a cm under Drejningsaksen, og dens Inertimoment med Hensyn til denne er I gcm².

Hvor stor er Vægtens potentielle Energi E_u ved Udslagsvinklen α fra Ligevægtsstillingen?

Naar Vægten i ubelastet Tilstand befinder sig i Hvile, lader man et Lod paa m Gram falde lodret ned fra en Højde h cm over Midten af den ene Skaal og l cm i vandret Afstand fra Drejningsaksen. Hvad er Loddets Bevægelsesmængdemoment D med Hensyn til Drejningsaksen umiddelbart før Stødet? Idet Stødet mod Skaalen antages fuldstændig uelastisk, spørges der om hele Systemets ($\therefore$ Vægten plus Loddet) Bevægelsesmængdemoment D' og kinetiske Energi E_k umiddelbart efter Stødet.

2) Angiv det analytiske Udtryk for Vandoverfladens Højde, y , ved en fremadskridende (Tyngde-) Bølge af Bølgelængden λ cm og (den lille) Amplitude a cm, idet man tænker sig en vandret x -Aksis lagt i Bølgens Bevægelsesretning.

Ved Interferens med en modgaaende Bølge af samme Bølgelængde og Amplitude opstaar en staaende Bølge. Angiv det analytiske Udtryk for dennes Overflade. Hvor stor bliver den maximale potentielle Energi E_p og hvor stor den samlede Energi E_s pr λ cm² Overflade (λ cm i x -Aksens Retning, 1 cm vinkelret derpaa) af den staaende Bølge?

3) En i begge Ender lukket Cylinder er ved et udefra forskydeligt Stempel delt i to Rum, der hver indeholder et Grammolekyl af samme ideale Luftart med Molekularvarmen $C_p = 7^{cal}/Grad \cdot Mol$. I Begyndelsesstillingen staar Stemplet midt i Cylinderen, saaledes at de to Luftmasser begge har samme Rumfang v_0 . Begge har desuden Temperaturen $0^\circ C$. Følgende to Processer foretages nu med Luftmasserne: Først skydes Stemplet adiabatisk og reversibelt til den ene Side, indtil Rumfangene bliver henholdsvis $\frac{v_0}{2}$ og $\frac{3}{2}v_0$. Idet

Cylinder og Stempel forudsættes uigennemtrængelige for Varme, spørges der om de Temperaturer, T_1 og T_2 , som Luftmasserne derved har faaet, samt om hvor stort et Arbejde, A *kgm*, Stemplet har udført. Derefter aabnes en Ventil i Stemplet, hvorved de to Luftmasser blandes med hinanden, saaledes at Sluttilstanden bliver ens Temperatur og Tryk i hele Cylinderen. Find Energertilvæksten ΔU og Entropitilvæksten ΔS ved den sidste Proces.

Talregningerne fordres ikke gennemført, men Tallene maa være tydeligt indsat i Udtrykkene.

II. Der ønskes en Redegørelse for de elektriske Induktionslove.

Lærerprøven.

- 1) Giv en elementær Fremstilling af Indledningen til den mekaniske Fysik (Newtons Love).
- 2) Den magnetiske Spændingsmaalers Konstruktion og Anvendelse.

Fagprøven.

For 1 Kandidat:

Hvorledes bestemmes Elektronens Ladning og Masse?

For 1 Kandidat:

Der ønskes en Fremstilling af Æquivalensen mellem Energi og Masse i den specielle Relativitetsteori.

Sommeren 1939.

Forprøven.

Samme Opgaver som Opgaver Fysik I og Fysik II ved 1ste Del af Civilingeniøreksamen Sommeren 1939, se nedenfor Side 326 og 327.

Fagprøven.

Om Bestemmelsen af kritiske Potentialer (Joniserings- og Anslagspotentialer) og disses Betydning for Atomets Spektrum.

Kemi.

Vinteren 1938—39.

Forprøven.

1) Anfør Ligningerne for de Reaktioner, der anvendes til Fremstilling af følgende Brintforbindelser:

a) HCl , b) HJ , c) H_2S , d) NH_3 , e) PH_3 og f) CH_4 .

Hvorledes reagerer de vandige Opløsninger af disse Forbindelser (surt, neutralt, basisk)? Angiv Aarsagen til en fra neutral afvigende Reaktion.

Hvilke af de nævnte Brintforbindelser er brændbare?

Hvorledes kan man for de ikke brændbare Forbindelsers Vedkommende gennemføre en Iltning?

Anfør Reaktionsligningerne for alle Tilfælde.

2) Giv en kvalitativ Forklaring paa den Sammenhæng, der er mellem en Opløsnings osmotiske Tryk og den Kogepunktsforhøjelse og Frysepunkts-sænkning (i Forhold til det rene Opløsningsmiddel), som samme Opløsning viser.

Hvor stort omtrentlig maa det osmotiske Tryk være i 0,01 molære vandige Opløsninger af henholdsvis Kalciumklorid og Merkuriklorid?

3) Anfør Reaktionsligningerne for Fremstilling af Metylorange ud fra Anilin gennem følgende Mellemed:

a) Anilin omdannes til Sulfanilsyre,

b) Sulfanilsyren diazoteres,

c) den dannede Diazoforbindelse kobles med Dimetylanilin, og

d) Reaktionsproduktet omdannes til Metylorange.

Hvortil anvendes Metylorange?

Lærerprøven.

Giv en Beskrivelse af de Metoder, der anvendes til Molekylvægtsbestemmelse saavel for Luftarter som for opløste Stoffer og gør dernæst Rede for, hvordan man kan bestemme et Grundstofs Atomvægt.

Ingen Hjælpemidler maa benyttes.

Fagprøven.

Kvælstofatomets og Svovlatomets stereokemiske Forhold.

Sommeren 1939.

Forprøven.

1. Hvad forstaar man ved Metallernes Spændingsrække?

Hvilke Maalinger skal man udføre for at bestemme et Metals Plads i Spændingsrækken?

2. Hvorledes adskiller man Jern, Aluminium, Zink og Mangan i den kvalitative Analyse?

Anfør Reaktionsligningerne.

3. Hvad forstaar man a) ved et Grundstofs Valens, b) ved et Grundstofs Iltningstrin?

Angiv saavel Valens som Iltningstrin for Fosforatomet i: Fosforbrinte, Fosforundersyring, Pyrofosforsyre og Fosforoxyklorid, samt for Blyet i: Blylte, Mønnie og Blyoverilte.

4. Hvad dannes der ved Ophedning af følgende Salte: a) Natriumformiat, b) Kalciumoxalat, c) Sølvoxalat, d) Kalciumacetat og e) Ammoniumacetat.

Anfør Reaktionsligningerne.

Lærerprøven.

Der ønskes en Fremstilling af Teorien for Salthydrolyse samt en Redegørelse for de Forhold, der ved en Syre-Base-titrering er bestemmende for Valget af Indikator.

Fremstillingen belyses ved Eksempler.

Ingen Hjælpemidler maa benyttes.

Fagprøven.

1) Giv en kort Fremstilling af vore Anskuelser om Komplexforbindelsernes Bygning og de vigtigste experimentelle Kendsgerninger, hvorved man begrundet disse Anskuelser. Der anføres til Illustration enkelte konkrete Eksempler paa Komplexforbindelser med forskellige Koordinationstal.

2) Giv en Oversigt over de egentlige Alkalimetallers Kemi. Udprægede Ligheder og Forskelle indenfor Gruppen fremhæves særligt.

3) Karakteriser Grundstoffet Thallium ved dets vigtigste Forbindelser. Hvor hører det hen i det periodiske System?

10. Magisterkonferenser.

α. Ved det filosofiske Fakultet.

Ialt har 10 Studerende i Aaret 1938—39 taget Magisterkonferens.

²¹/₉ 1938. *Christian Emil Westergaard-Nielsen* (1929). Bestaaet.

Fag: Nordisk Filologi.

Eksaminatorer og Censorer: Professorerne, Dr. phil. Johs. Brøndum-Nielsen, Dr. phil. Jón Helgason og Ejnar Thomsen.

Opgaver til skriftlig Besvarelse under Tilsyn: 1) Dansk Sprog i det 18. Aarhundrede (dets praktiske Brug og teoretiske Behandling) (⁸/₆ 1938), 2) Skjaldedigtningens Overlevering (¹⁰/₆ 1938), 3) Der gives en kort litteraturhistorisk Redegørelse for Bellman og en Karakteristik af ham og hans Kunst i Tilknytning til en Analyse af et eller flere af hans Digte. Derefter udarbejdes en Oversigt over hans Betydning for dansk Aandsliv, eventuelt med en lidt nøjere Undersøgelse af enkelte typiske Eksempler (¹²/₆ 1938).

Kandidaten havde det filosofiske Fakultets Tilladelse til at lade sin med Universitetets Guldmedalje belønnede Besvarelse af Universitetets Prisspørgsmaal i Nordisk Filologi for Aaret 1936 træde i Stedet for den store skriftlige Opgave.

Forelæsning (²¹/₉ 1938): Den islandske rima i 19. og 20. Aarhundrede.

²⁰/₁ 1939. *Mogens Haugsted* (1930). Bestaaet.

Fag: Almindelig og sammenlignende Litteraturhistorie.

Eksaminatorer og Censorer: Professorerne, Dr. phil. Hans Brix og Dr. phil. Paul V. Rubow.

Opgaver til skriftlig Besvarelse under Tilsyn: 1) Shakespeares Tragedier efter 1600 (³/₅ 1938), 2) H. C. Andersens Eventyr (⁵/₅ 1938),

3) I hvilket Omfang og paa hvilken Maade har de filosofiske Systemer paavirket Danmarks Nationallitteratur 1700—1900? ($\frac{8}{5}$ 1938).

Opgave til skriftlig Besvarelse hjemme ($\frac{22}{10}$ — $\frac{3}{12}$ 1938): Pessimismen hos Palludan-Müller.

Forelæsning ($\frac{20}{1}$ 1939): Om Opfattelsen af Begrebet Katharsis i Æstetiken til og med Lessing.

$\frac{20}{1}$ 1939. *Alice Inge Agnete Holtet* (1931). Bestaaet.

Fag: Almindelig og sammenlignende Litteraturhistorie.

Eksaminatorer og Censorer: Professorerne, Dr. phil. Hans Brix og Dr. phil. Paul V. Rubow.

Opgaver til skriftlig Besvarelse under Tilsyn: Samme Opgaver som for Mogens Haugsted (se ovenfor).

Opgave til skriftlig Besvarelse hjemme ($\frac{18}{10}$ — $\frac{29}{11}$ 1938): En Sammenligning mellem Karaktertegningen i Pierre Corneilles senere og Jean Racines tidligere Tragedier.

Forelæsning ($\frac{20}{1}$ 1939): Taines Milieuteori og dens Forgængere.

$\frac{13}{2}$ 1939. *Svend Erik Egelund Christiansen* (1929). Bestaaet.

Fag: Historie.

Eksaminatorer og Censorer: Professorerne, Dr. phil. Erik Arup, Dr. phil. Knud Fabricius og Dr. phil. Albert Olsen.

Opgaver til skriftlig Besvarelse under Tilsyn: 1) Medicierne ($\frac{30}{4}$ 1938), 2) Stavnbaandsløsningens Forudsætninger og Virkninger ($\frac{3}{5}$ 1938), 3) Førstekamres Sammensætning og politiske Bemyndigelser i det 20. Aarhundrede ($\frac{5}{5}$ 1938), 4) (10-Timers Opgave) Kleine Texte für Vorlesungen und Übungen. Herausgegeben von Hans Lietzmann 50/51: Urkunden zur Geschichte des Bauernkrieges und der Wiedertäufer. Herausgegeben von Heinrich Böhmer. De Paragraffer af »de 12 Artikler«, som omhandler personlige Byrder for Bønderne (d. v. s. §§ 3, 6, 7, 8, 9 og 11), oversættes, og de deri omhandlede Forhold forklares. Der redegøres for de forskellige Anskuelser om Forfatterskabet til »de 12 Artikler«, som er fremsatte i moderne Tid, ligesom for den historiske Situation, hvorunder de er opstaaede.

Opgave til skriftlig Besvarelse hjemme ($\frac{2}{11}$ — $\frac{19}{12}$ 1938): Der ønskes en Skildring af de danske Købstæders Styre, derunder Jord- og Socialpolitiken, i det 17. Aarhundrede.

Forelæsning ($\frac{13}{2}$ 1939): Hvilke Faktorer var af afgørende Betydning for Japans Opstigning til Stormagt, for Kinas statslige Forfald efter Europæernes Fremtrængen i Østen i det 19. Aarhundrede?

$\frac{13}{2}$ 1939. *Albert Fabritius* (1933). Bestaaet.

Fag: Historie.

Eksaminatorer og Censorer: Professorerne, Dr. phil. Erik Arup, Dr. phil. Knud Fabricius og Dr. phil. Albert Olsen.

Opgaver til skriftlig Besvarelse under Tilsyn: 1) Czekerne og deres Historie ($3/_{10}$ 1938), 2) Kong Frederik 6.s Regering efter 1814 ($5/_{10}$ 1938), 3) Børsernes Virksomhed i Nutiden ($7/_{10}$ 1938), 4) Oversæt og giv diplomatarisk og historisk Kommentar til Kejser Friedrich 2.s Forordning af 1231. April 11. Acta imperii Nr. 773 I og II ($9/_{10}$ 1938).

Opgave til skriftlig Besvarelse hjemme ($2/_{11}$ — $19/_{12}$ 1938): Grundlaget for den nye danske Adels Stilling i sidste Halvdel af det 17. Aarhundrede.

Forelæsning ($13/2$ 1939): Malborough.

$11/3$ 1939. *Carl Johan Becker* (1933). Bestaaet.

Fag: Forhistorisk Arkæologi.

Eksaminatorer og Censorer: Professor, Dr. phil. K. Friis Johansen og Lektor, Dr. phil. Johannes Brøndsted.

Opgaver til skriftlig Besvarelse under Tilsyn: 1) Tacitus Hist. IV, 29—30 Nec finem legionum vellens oversættes og kommenteres. Latinsk-dansk Leksikon maa benyttes ($7/_{11}$ 1938), 2) En Fremstilling i Hovedtræk af Bronzealderen i Storbritannien (England og Skotland) ($9/_{11}$ 1938), 3) Hovedtræk af det græske Fastlands Kulturhistorie indtil de mykenske Skaktgraves Tid ($11/_{11}$ 1938), 4) (10-Timers Opgave) De fremlagte Fund beskrives og sammenlignes. Der gives en begrundet Bestemmelse af deres Tid og Hjemsted ($13/_{11}$ 1938).

Opgave til skriftlig Besvarelse hjemme ($10/_{12}$ 1938— $21/1$ 1939): Der ønskes en kritisk Analyse af Dr. Nils Åbergs Bog: Kulturmotsättningen i Danmarks stenålder, Stockholm 1937.

Forelæsning ($11/3$ 1939): De danske Mosefund fra Folkevandrings-tiden.

$24/4$ 1939. *Franz Gustav From* (1933). Bestaaet.

Fag: Teoretisk og anvendt Psykologi.

Eksaminatorer og Censorer: Professorerne, Dr. phil. V. Kuhr, Dr. phil. Edgar Rubin og Dr. phil. Frithiof Brandt.

Opgaver til skriftlig Besvarelse under Tilsyn: 1) Hvilke Fordringer bør en psykoteknisk Prøve tilfredsstille under Hensyn til dens Formaal? ($18/1$ 1939), 2) Fremstil 2 eller 3 typisk forskellige Eksempler paa Arter af Maaling indenfor den almene Psykologi ud fra Synspunktet: Hvad er det, der maales? ($19/1$ 1939).

I Stedet for den 10-Timers Laboratorieopgave fremlagde Kandidaten Redegørelse for en i Studietiden udført eksperimental-psykologisk Undersøgelse: »Haptodynamisk Længdeperception«.

Opgave til skriftlig Besvarelse hjemme ($1/2$ — $15/3$ 1939): Synspunkter for Følelsernes Systematik.

Forelæsning ($24/4$ 1939): Mandeville.

17/5 1939. *Marie Louise Eibe* (1932). Bestaaet.

Fag: Almindelig og sammenlignende Litteraturhistorie.

Eksaminatorer og Censorer: Professorerne, Dr. phil. Hans Brix og Dr. phil. Paul V. Rubow.

Opgaver til skriftlig Besvarelse under Tilsyn: 1) Det spanske Dramas Betydning for europæisk Litteratur (25/11 1939), 2) Berøringer mellem dansk og svensk Litteratur indtil Skandinavismen eksklusive (27/1 1939), 3) Fransk Romandigtning under Julikongedømmet (29/1 1939).

Opgave til skriftlig Besvarelse hjemme (18/3—29/4 1939): Skrækromanen og dens Indflydelse i Danmark.

Forelæsning (17/5 1939): Naturskildring i dansk og norsk Poesi 1750—1800.

17/5 1939. *Carl Johan Frederiksen* (1931). Bestaaet.

Fag: Almindelig og sammenlignende Litteraturhistorie.

Eksaminatorer og Censorer: Professorerne, Dr. phil. Hans Brix og Dr. phil. Paul V. Rubow.

Opgaver til skriftlig Besvarelse under Tilsyn: 1) og 2) Samme Opgaver som for Marie Louise Eibe (se ovenfor), 3) Udviklingsgangen i Heines Lyrik (29/1 1939).

Opgave til skriftlig Besvarelse hjemme (20/3—1/5 1939): Sprog og Stil i Johs. Ewalds poetiske Skrifter, sammenlignet med Samtidens.

Forelæsning (17/5 1939): Tegnér og Danmark.

17/5 1939. *Birgit Knutzen* (1927). Bestaaet.

Fag: Almindelig og sammenlignende Litteraturhistorie.

Eksaminatorer og Censorer: Professorerne, Dr. phil. Hans Brix og Dr. phil. Paul V. Rubow.

Opgaver til skriftlig Besvarelse under Tilsyn: 1) og 2) Samme Opgaver som for Marie Louise Eibe (se ovenfor), 3) Werthers Forudsætninger i europæisk Litteratur med særligt Hensyn til danske Wertheriader (29/1 1939).

Opgave til skriftlig Besvarelse hjemme (20/3—1/5 1939): Naturopfattelse og Naturskildring i tysk Lyrik i første Halvdel af det 17. Aarhundrede.

Forelæsning (17/5 1939): Begreberne Originalitet og Geni i det 18. Aarhundredes Æstetik.

β. Ved det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet.

Ialt har 6 Studerende i 1938—39 taget Magisterkonferens.

15/12 1938. *Aage Bohus Jensen* (1931). Bestaaet.

Fag: Zoologi.

Eksaminatorer og Censorer: Professorerne, Dr. phil. Aug. Krogh, Dr. phil. C. M. Steenberg, Dr. phil. R. Spärck og Dr. phil. C. A. Jørgensen.

Skoleembedseksamens 1. Del (Fysik og Kemi) bestaaet Sommeren 1933, 2. Del (Botanik og Geologi) Sommeren 1935.

Store skriftlige Opgave ($^{16}/_2$ — $^{30}/_3$ 1938): Hvilke Biotoper tilhører de palæarktiske Euphyllopodarter? Hvilke økologiske Faktorer kan paa Grundlag af de foreliggende Undersøgelser antages at betinge de enkelte Arters Tilknytning til de paagældende Biotoper?

Praktisk Opgave: Der foretages en Bestemmelse af Iltforbrugets Temperaturrelation hos Dreissensia og Anodonta. De fundne Resultater sættes i Relation til samme Forhold hos andre Muslinger.

Mindre skriftlige Opgaver: 1) Beskriv og forklar medfølgende 3 Præparater (Spiserørsdel, Fundus og Pylorus af Pattedyrmaver), der er taget fra samme Organ, men fra forskellige Omraader. Fra hvilke Dyregrupper og fra hvilket Organ stammer Præparaterne? ($^2/_{11}$ 1938), 2) Medfølgende Præparater (5 Hjerter af Tværmund, Benfisk, Krokodille, Fugl og Pattedyr) beskrives, forklares og sammenlignes, og der angives fra hvilke Dyregrupper, de stammer ($^{23}/_{11}$ 1938), 3) De foreliggende Dyreformer (Machilis, Podura og Eosentomon) beskrives og bestemmes, og der gores Rede for systematisk Stilling og indbyrdes Slægtskab ($^{25}/_{11}$ 1938).

Forelæsning ($^{20}/_{12}$ 1938): Nordeuropæiske Søtyper.

$^5/_1$ 1939. *Frode Knudsen Hjerting* (1932). Bestaaet.

Fag: Astrofysik og Atomfysik.

Eksaminatorer og Censorer: Professorerne, Dr. phil. Niels Bohr og Dr. phil. Bengt Strömgren.

Kandidaten havde bestaaet Skoleembedseksamen i Astronomi og teoretisk Fysik Vinteren 1937—38.

Mindre skriftlig Opgave: Der ønskes en kort Redegørelse for Teorien for Billedfejlene ved rotationssymmetriske, optiske Systemer ($^{22}/_{12}$ 1938).

Forelæsning ($^5/_1$ 1939): Hovedtræk af Stjerneatmosfærernes Teori.

$^{24}/_5$ 1939. *Poul Esbern Anker Heegaard* (1931). Bestaaet.

Fag: Zoologi.

Eksaminatorer og Censorer: Professorerne, Dr. phil. C. M. Steenberg, Dr. phil. R. Spärck, Dr. phil. C. A. Jørgensen og Lektor, Dr. phil. P. Brandt Rehberg.

Skoleembedseksamens 1. Del (Kemi) bestaaet Sommeren 1932, 2. Del (Botanik og Geologi) Vinteren 1934—35.

Store skriftlige Opgave ($^1/_{11}$ — $^{12}/_{12}$ 1938): Der ønskes en kritisk Oversigt over Relikterne i den danske og den skandinaviske Halvø Fauna.

Praktisk Opgave: Legemsvedhæng og Tarm hos nogle Typer af Ferskvandscopepoder.

Mindre skriftlige Opgaver: 1) De fire foreliggende Former (Jantina, Pterotrachea, Limacia, Phyllirhoe) beskrives kortfattet i Henseende til ydre Morfologi. Der gøres Rede for systematisk Stilling og Hovedtrækkene i Biologien. 2) De medfølgende 4 Præparater (Embryoner af Haj, Kylling, Firben, Menneske) skal beskrives og tydes med Hensblik paa Fostervedhæng og Fosterhinder. Der angives til hvilke større Dyregrupper Præparaterne kan henføres, og endelig angives en kort Oversigt over de ovennævnte Organers Forekomst og Udvikling hos Hvirveldyrene. 3) Beskriv og bestem medfølgende 4 Præparater af Urogenitalorganer (hunlige Kønsgorganer af Axolotl og af Firben, Kønsgorganer af Snog (Han og Hun), mandlige Kønsgorganer af Kat).

Forelæsning ($24/5$ 1939): Krebsdyrene i den syd- og mellemeuropæiske Brønd- og Hulefauna.

$17/6$ 1939. Erik Zeuthen (1933). Bestaaet.

Fag: Zoofysiologi.

Eksaminatorer og Censorer: Professorerne, Dr. phil. Aug. Krogh og Dr. phil. Rich. Ege.

Skoлеembedseksamens 1. Del (Kemi) bestaaet Sommeren 1934.

Store skriftlige Opgave ($4/1$ — $15/2$ 1939): Udviklingen af Kendskabet til Fuglenes Respiration.

Mindre skriftlige Opgaver: 1) Betingede Reflekser ($3/6$ 1939), 2) Hæmoglobinet Forekomst og Funktion hos hvirvelløse Dyr ($6/6$ 1939), 3) 1. Blodplasmaets Æggehvide-stoffer, 2. Der ønskes en Redegørelse for Plasmaæggehvide-stoffernes Betydning — bortset fra Blodkoagulationer ($8/6$ 1939).

Forelæsning ($17/6$ 1939): Vintersøvn.

$19/6$ 1937. Christian Vibe (1932). Bestaaet.

Fag: Zoologi.

Eksaminatorer og Censorer: Professorerne, Dr. phil. R. Spärck, Dr. phil. C. A. Jørgensen og Lektor, Dr. phil. P. Brandt Rehberg.

Skoлеembedseksamens 1. Del (Fysik, Kemi) bestaaet Vinteren 1934—35, 2. Del (Botanik og Geologi) Vinteren 1935—36.

Store skriftlige Opgave: Der ønskes en sammenlignende Fremstilling af, paa hvilke Punkter og i hvilken Udstrækning Hvaler, Søkoer og Sæler i morfologisk og fysiologisk Henseende er tilpasset til Livet i Havet.

Mindre skriftlige Opgaver: 1) De tre forelagte Dyreformer (Dero, Cloëon, Porcellio) bestemmes til Orden. Deres Aandedrætsorganer beskrives, og der gives en kortfattet Oversigt over Forekomsten af Bygningen af Gæller hos Invertebraterne. Efter Afslutning af dette bestemmes de tre Dyreformer til Art ved Hjælp af den udleverede Litte-

ratur ($\frac{8}{5}$ 1939), 2) De forskellige Vævstyper, der findes i medfølgende Præparat (det indre Øre af en Kattekillling med omgivende Væv) angives og karakteriseres gennem en kort Beskrivelse. Efter Præparatet gives tillige en Analyse af Hovedorganet under Hensyntagen til dets Funktion ($\frac{13}{5}$ 1939), 3) Giv paa Grundlag af medfølgende Præparater (Amphioxus, Ammocoetes, Petromyzon og Myxine) en Fremstilling af Aandedrætsorganerne og Aandedrættet hos de Dyregrupper, der repræsenteres ved Præparaterne. Hvor det er nødvendigt for Forstaaelsen medgives nogle simple forklarende Skitser af Præparaterne ($\frac{23}{5}$ 1939).

Forelæsning ($\frac{19}{6}$ 1939): Betingelserne for de antarktiske Hvalfangster.

$\frac{29}{6}$ 1939. *Jens Rasmussen Smed* (1933). Bestaaet.

Fag: Fysik.

Eksaminator og Censorer: Professor, Dr. phil. H. M. Hansen og Lektor, Dr. phil. C. Møller.

Forprøven til Skoleembedseksamen bestaaet Vinteren 1935—36, Lærerprøven Vinteren 1936—37.

Store skriftlige Opgave: Der ønskes en Oversigt over Mesonteorien og en Sammenligning af denne Teori med Eksperimenterne.

Mindre skriftlige Opgaver: 1) Den absolutte Temperatur og Termodynamikens anden Hovedsætning ($\frac{17}{6}$ 1939), 2) Kontinuitetsligningen i Diracs Teori for Elektronen ($\frac{19}{6}$ 1939).

Forelæsning ($\frac{29}{6}$ 1939): Om Teorierne for β -Straalinger.

c. Almindelige Bestemmelser og enkelte Afgørelser.

1. Immatrifikation.

α . *Immatrifikation af Studenter med udenlandsk Eksamen* (J. Nr. 72/38 og 72/39).

I Henhold til kgl. Anordning af 4. Juni 1933, § 1, Stk. 2, gav Universitetets Rektor 10 Studerende, som tidligere havde været indskrevne ved fremmede Universiteter, Tilladelse til at blive immatrikuleret. Af disse 10 Studerende var een dansk Statsborger, medens de øvrige havde fremmed Statsborgerskab; af disse Udlændinge blev de 6 immatrikulerede med Forbehold af Pladsvanskeligheder, med Adgang til kun at studere ved et enkelt Fakultet og uden Ret til at tage Eksamen (Anordningens § 2, Stk. 2 og § 3 a), medens de 3 resterende Udlændinge og den danske Statsborger blev immatrikuleret uden noget Forbehold.

I Henhold til Anordningens § 1, Stk. 3, gav Ministeriet efter Indstilling fra Universitetets Rektor 2 Studerende, som havde aflagt Studentereksamen i Udlandet (den ene i England, den anden i Tyskland), men som ikke tidligere havde været immatrikuleret ved noget fremmed Universitet, Tilladelse til at blive immatrikuleret. Disse to Studerende, som var danske Statsborgere, blev immatrikuleret uden Indskrænkning af de med Immatrikulationen almindeligt følgende Rettigheder.

β. *Immatrikulation uden Studentereksamen.*

Ved kgl. Resolutioner af 14. November 1938 og 19. April 1939 blev der meddelt 2 Personer Tilladelse til at blive immatrikuleret ved Universitetet uden Studentereksamen under Hensyn til, at de paa-gældende ved tidligere Uddannelse havde erhvervet saadanne Kundskaber, som paa det nærmeste svarede til de ved Studentereksamen erhvervede. For den sidstnævntes Vedkommende blev Immatrikulationen dog gjort betinget af, at hun forinden bestod en Tillægsprøve i Fagene Dansk, Historie og Oldtidskundskab af samme Omfang som ved nysproglig Studentereksamen og derved opnaaede mindst mg ÷ ved alle Prøver; desuden gav Immatrikulationen hende kun Ret til at studere ved det filosofiske Fakultet; hun skulde desuden forinden Indstilling til Skoleembedseksamen eller Magisterkonferens have bestaaet den ved kgl. Anordning af 15. Oktober 1926 fastsatte Tillægsprøve i Latin (J. Nr. 72 1/38 og 72 ss/38).

2. Den filosofiske Prøve.

Under 12. December 1938 gav Ministeriet en stud. mag. Fri-tagelse for at aflægge den almindelige filosofiske Prøve under Hensyn til, at han havde drevet filosofiske Studier ved den filosofisk-teologiske Lærestalt Ignatiuskolleg i Valkenburg, Holland (J. Nr. 397 a/38).

3. Det teologiske Fakultet.

Efter Andragende fra Fakultetet stilledes der under 6. Juli 1939 et Beløb af 500 Kr. til Raadighed af Universitetets Konto 7. Vederlag een Gang for alle som supplerende Honorar til Assistent ved Universitetets teologiske Laboratorium, Dr. theol. Johs. Munck for Afholdelse af Skriveøvelser med de teologiske Studerende i Efteraarssementret 1938 (J. Nr. 174/38).

Efter Indstilling af Fakultetet blev der ved kgl. Resolution af 1. Juni 1939 meddelt en stud. theol., som tidligere havde bestaaet Skoleembedseksamen under det filosofiske Fakultet, Tilladelse til — uanset Bestemmelsen i kgl. Anordning af 29. Juni 1910, § 1 — at indstille sig til den teologiske Embedseksamen med Minimumspensum i saavel det gamle Testamente som Kirkehistorie (J. Nr. 82 e/39).

Efter Indstilling af Fakultetet og Universitetets Rektor blev der ved kgl. Resolution af 4. Februar 1939 meddelt en stud. theol. Fritagelse paa Grund af Sygdom for at underkaste sig den mundtlige Prøve ved 2. Del af den teologiske Embedseksamen, saaledes at den af ham ved Eksamens skriftlige Del erhvervede Censur blev at anse som Hovedkarakter i de paagældende to Eksamensfag (J. Nr. 82 a/39).

4. Det rets- og statsvidenskabelige Fakultet.

α. Bemyndigelse for Landsretssagfører E. Brüel som Indehaver af det af Carnegiefondet for de nordiske Lande oprettede Lektorat i international Ret og Organisation til at holde Forelæsninger ved Universitetet (J. Nr. 287/38).

Under 15. Juni 1938 tilskrev det rets- og statsvidenskabelige Fakultet Universitetets Rektor saaledes:

Fra Indehaveren af det af Carnegiefondet for de nordiske Lande oprettede Lektorat i international Ret og Organisation, Landsretssagfører E. Brüel, har Fakultetet modtaget vedlagte Andragende, i hvilket Lektor Brüel — foruden at gøre Rede for de nærmere Omstændigheder, der har ført til Lektoratets Oprettelse — henstiller til Fakultetets Overvejelse at knytte det omhandlede Lektorat til Københavns Universitet for den Treaars-Periode 1938—41, for hvilket det foreløbigt kan ventes besat med en Dansk.

Efter nu afdøde Professor Axel Möllers Ønske og med Fakultetets Billigelse har Lektor Brüel siden Lektoratets Oprettelse, Juli 1936, assisteret Professor Axel Møller ved hans Øvelser over folkeretlige Spørgsmaal, og det samme har fundet Sted i Foraarssemestret 1938, da det efter Professor Möllers Død blev overdraget daværende Docent Ross at varetage Undervisningen i Folkeret i dette Semester. Da en saadan Ordning af Tilknytningsforholdet har vist sig hensigtsmæssig, ønsker Fakultetet gerne, at den fortsættes.

Lektor Brüel gør imidlertid nu gældende, at det baade for Carnegiefondet og for ham selv vilde være af Betydning, om Lektoratets Tilknytning til Universitetets Undervisning i Folkeret formelt kunde ske paa tilsvarende Maade som Tilfældet er med enkelte andre udefra oprettede og aflønnede Lektorater; Fakultetet har intet at erindre mod, at dette Ønske imødekommes, og det skal derfor indstille, at Universitetet søger udvirket, at Undervisningsministeriet bemyndiger Lektor Brüel til at holde Forelæsninger og Øvelser over international Ret og Organisation efter nærmere Aftale med den Universitetslærer, hvem det i de enkelte Semestre maatte være overdraget at foredrage folkeretlige Spørgsmaal, foreløbigt i Treaarsperioden 1938—41.

Efter at denne Indstilling var blevet indsendt til Ministeriet med Rektors Tilslutning, bifaldt Ministeriet under 11. Juli 1938, at Lektor, Landsretssagfører Erik Brüel ved Københavns Universitet holdt Forelæsninger og Øvelser over international Ret og Organisation efter nærmere Aftale med den Universitetslærer, hvem det i de enkelte Semestre maatte være overdraget at foredrage folkeretlige Spørgsmaal, foreløbigt i Trearsperioden 1938—41.

β. *Andre Sager.*

Under Hensyn til forskellige Vakancer i Fakultetets juridiske Lærerposter bifaldt Ministeriet under 23. September 1938 efter Indstilling af Fakultetet og Universitetets Rektor, at der under Universitetets Konto 5. Medhjælp blev stillet et Beløb af 1500 Kr. til Raadighed til Afholdelse af Skriveøvelser for de Studerende til I. Del af juridisk Embedseksamen i Efteraarsemestret 1938. Hjemmel til Afholdelsen af dette Beløb blev givet paa Tillægsbevillingsloven for 1938—39, jfr. Rigsdagstidende for 1938—39, Tillæg A., Sp. 5747—48 (J. Nr. 283/38).

Ved kgl. Resolution af 5. Januar 1939 blev det efter Indstilling af Fakultetet og Universitetets Rektor tilladt en cand. polit., som kun havde opnaaet 2. Karakter ved den statsvidenskabelige Eksamen, at overføre de af ham ved statsvidenskabelig Eksamens I. Del opnaaede Karakterer i Faget Nationaløkonomi med Finanvidenskab og i Faget Dansk borgerlig Ret samt den af ham ved samme Eksamens II. Del opnaaede Karakter i det juridiske Fag henholdsvis til Fagene Nationaløkonomi i Hovedtræk, Dansk borgerlig Ret i Hovedtræk mundtlig, og Statsret, Forvaltningsret med Næringsret samt Grundtræk af Folkeretten mundtligt, ved I. Del af juridisk Embedseksamen i Henhold til kgl. Anordning af 13. Juli 1937 (J. Nr. 82 k/38).

Efter Fakultetets Indstilling meddelte Universitetets Rektor under 30. September 1938 og 1. August 1939 to Studerende Tilladelse til at indstille sig for fjerde Gang til I. Del af juridisk Embedseksamen (J. Nr. 82 i/38 og 82 g/39).

5. Det lægevidenskabelige Fakultet.

α. *Bevilling til Afholdelse af Kursus i Ortopædi for de lægevidenskabelige Studerende* (J. Nr. 439/37).

Under 27. Oktober 1937 indsendte det lægevidenskabelige Fakultet følgende Andragende:

Ved de Forhandlinger, som i en Aarrække har været ført i Fakultetet om en ny Studieordning, og som resulterede i Udstedelsen af kgl. Anordning af 25. September 1936 og den sig dertil sluttende

Bekendtgørelse fra Undervisningsministeriet af 28. s. M. om den lægevidenskabelige Embedseksamen ved Københavns Universitet¹⁾, overvejede man ogsaa, hvorledes man kunde sikre sig, at de Studerende fik det nødvendige Kendskab til ortopædiske Sygdomme.

Saaledes som det nærmere er anført i Fakultetets Bemærkninger til det i sin Tid indsendte Forslag til ny Studieordning, blev Patienter med ortopædiske Sygdomme tidligere indlagt paa de almindelige kirurgiske Afdelinger i et saadant Omfang, at Universitetslærerne i Kirurgi kunde give den fornødne kliniske Undervisning paa dette Omraade. Men nu har Forholdene ændret sig saaledes, at disse Patienter i stigende Grad indlægges paa specielle ortopædiske Afdelinger, særlig paa Ortopædisk Hospital (tidligere Samfundet for Hjemmet for Vanføre) og derved forsvinder fra de almindelige kirurgiske Afdelinger. Dette sker samtidig med, at den sociale Lovgivning nødvendiggør, at den praktiserende Læge i højere Grad end tidligere maa være fortrolig med disse Sygdommes Klinik og Mulighederne for deres Behandling. Det maa derfor anses for paatrængende nødvendigt, at der skabes en Adgang til klinisk Undervisning paa et Sted, hvor der er et tilstrækkeligt Antal ortopædiske Patienter.

Det vilde være ønskeligt, om der hvert Semester kunde foranlediges en Gennemgang af de vigtigste ortopædiske Sygdomme med Patientdemonstrationer i et Kursus paa ca. 10 Timer for de Studerende.

Efter Fakultetets Skøn er det hverken nødvendigt eller ønskeligt at gøre et saadant Kursus obligatorisk. Der er Erfaring for, at saadanne Kurser, hvor de Studerende faar Lejlighed til at faa demonstreret betydningsfulde Sygdomstilfælde, som de andetsteds ser meget lidt til, frivilligt er meget søgte. Desuden er det Meningen, at Fakultetets Lærere i Kirurgi — som hidtil — skal medinddrage disse Sygdomme i det Stof, hvori der eksamineres ved Eksamensprøverne i Kirurgi.

Et Kursus af nævnte Art vil det være muligt at faa afholdt paa Ortopædisk Hospital, hvor det tilstrækkelige Patientmateriale findes.

Men Hospitalets Overlæge har ingen Undervisningspligt, og man vilde derfor finde det meget ønskeligt, om der kunde blive truffet en Ordning, hvorefter Hospitalets Overlæge hvert Semester afholdt et Kursus som det ovenfor nævnte mod et passende Honorar. Det er Fakultetet bekendt, at den nuværende Overlæge P. Guildal er villig til at give et saadant Kursus.

Honorarets Størrelse vil passende kunne sættes til 1000 Kr. aarlig. Man skal derfor indstille, at der paa Finansloven for 1938—39 søges bevilget et Beløb af 1000 Kr. aarligt under Universitetets Konto 4. A. Honorarer til Lektorer m. fl. til Afholdelse af Kursus i Ortopædi for de lægevidenskabelige Studerende.

¹⁾ Se herom Universitetets Aarbog for 1936—37, Side 211 ff.

Efter at dette Andragende var blevet indsendt til Ministeriet med Rektors og Kurators Tilslutning, blev der paa Finansloven for 1939—40, jfr. Rigsdagstidende for 1938—39, Tillæg A., Sp. 1663—64 under Universitetets Konto 4. a. Honorarer til Lektorer m. fl. optaget en Bevilling paa 1000 Kr. aarlig til Afholdelse af Kursus i Ortopædi for de lægevidenskabelige Studerende.

Efter Indstilling af det lægevidenskabelige Fakultet og Universitetets Rektor beskikkede Ministeriet under 13. Maj 1939 Overlæge ved Ortopædisk Hospital Poul Guildal til at afholde Kursus med de lægevidenskabelige Studerende ved Københavns Universitet i ortopædiske Sygdomme for et Tidsrum af 3 Aar fra den 1. April 1939 at regne, saaledes at han skulde være pligtig at undervise efter Fakultetets nærmere Bestemmelse.

β. *Forskellige Bevillinger til nye Lærerpuster m. v. paa Grund af Stigning i Antallet af lægevidenskabelige Studerende (J. Nr. 201/38).*

Under 25. Marts 1938 indsendte det lægevidenskabelige Fakultet følgende Indstilling:

Som det er almindeligt bekendt, er der i de senere Aar sket en meget stærk Stigning i Antallet af lægevidenskabelige Studerende. Man skal ikke her komme ind paa de mulige Aarsager hertil ej heller paa Spørgsmaalet om Foranstaltninger, der kunde tjene til Imødegaaelse af Stigningen; det er Fakultetet bekendt, at disse Spørgsmaal for Tiden er Genstand for Overvejelser i Universitetskommissionen; derimod ser Fakultetet sig nødsaget til at meddele, at denne Stigning har bevirket, at det Undervisningsapparat og Lærerpersonele, som staar til Raadighed, nu er ganske utilstrækkeligt til at gennemføre Uddannelsen af Lægerne.

Det lægevidenskabelige Studium er i højere Grad end de andre Fag ved Universitetet betinget af praktisk Opøvelse ved Kursus og Kliniker, og det siger sig selv, at kun et vist Antal Studerende kan undervises med det til enhver Tid eksisterende Undervisningsapparat. Stiger Antallet om end ganske lidt, maa dette Undervisningsapparat forøges tilsvarende efter de forhaandenværende Muligheder. Den Stigning af de lægevidenskabelige Studerende, som har fundet Sted i de senere Aar, har imidlertid fuldkommen sprængt alle Rammer, saaledes at der nu maa foretages noget radikalt for at raade Bod paa Forholdene. Det vil ikke undre, at Undervisningen i de forløbne Aar er blevet forringet i Værdi, naar et stadig stigende Antal Studenter har maattet presses ind i de samme Rammer, og det maa fremhæves, at Grænsen for det forsvarlige nu er naaet. Ikke blot i ren materiel Henseende er Undervisningen blevet forringet, men der findes nu saa godt som intet mere tilbage af personlig Kontakt mellem Lærerne og de Studerende til stor Skade for Arbejdet, navnlig paa Klinikerne.

Stigningen ses af de vedlagte Tabeller. I Tabel 1 er angivet, hvor mange Studerende, der i de sidste 10 Aar har bestaaet den lægevidenskabelige Forberedelseksamen (saavel i København som i Aarhus). Tallet er steget fra 169 i 1928 til 303 i 1937 og kan efter de Beregninger, det for Øjeblikket er muligt at foretage, ventes at ville stige til ca. 350 i 1938, altsaa mere end fordoblet. Selv om man kan regne med, at 30 à 40 af disse Studerende forlader det medicinske Studium for at gaa ind paa Tandlægeskolen, bliver Tallet paa disse Studerende, som skal forberedes til I. Del af den lægevidenskabelige Embedseksamen dog dobbelt saa stort som for 10 Aar siden. Af Tabellen vil det endvidere fremgaa, at Antallet af dem, der har bestaaet Forberedelseksamen i København, har holdt sig ret konstant de sidste 6 Aar, saaledes at hele Tilvæksten siden 1932 skyldes de fra Aarhus Universitet komne Studerende.

I Tabel 2 er angivet, hvor mange Studerende, der i de sidste 10 Aar har taget I. Del af den lægevidenskabelige Embedseksamen. Medens Tallet for 10 Aar siden var lidt over 100 aarlig, er det nu nærmere 200, og det vil i 1938 blive derover. Det vil ses, at Antallet af de Studerende, som har bestaaet I. Del, har været i ganske jævn Stigning i de senere Aar. I Tabel 2 er endvidere udfør Antallet af I. Dels Studerende vedføjet Tallet paa dem, der 2½ Aar senere har bestaaet II. Del A. af den lægevidenskabelige Embedseksamen, det ses, at Tallene paa det allernærmeste svarer til I. Dels Tallene, hvilket vil sige, at samtlige Studerende, som har taget I. Del, ogsaa gennemfører Studiet; alle, som bestaar I. Del, skal altsaa have Del i den kliniske Undervisning; der er intet Frafald paa Vejen fra I. til II. Del.

Den stærke Stigning af de Studerende har givet meget følelige Ulemper paa en Række Omraader indenfor Undervisningen; paa en Del af disse Omraader er det efter Fakultetets Mening muligt at raade Bod paa disse Ulemper, paa andre Omraader kan Ulemperne overhovedet ikke afværges. Ulemperne af den første Kategori er 1) utilstrækkelige Lokaleforhold, 2) Mangel paa Lærerkrafter og 3) Vanskeligheder med Patientmaterialet.

ad 1. Det har allerede ved talrige tidligere Lejligheder været meddelt, at de Lokaler, i hvilke Undervisningen i Anatomi foregaar, er alt for smaa til at rumme Studenterne. Det kirurgiske Akademis Auditorium, hvor Professoren i Anatomi holder Forelæsninger, kan maksimalt rumme 275 Personer, medens over det dobbelte Antal Studerende skal deltage i Undervisningen. Det under det anatomiske Studium hørende Kursus i Histologi, som er obligatorisk, kan for Øjeblikket højst omfatte 240 Studerende aarligt, hvad der er utilstrækkeligt. Det ligeledes obligatoriske Kursus i Dissektion kan for Øjeblikket højst omfatte 224 Studenter aarligt, ligeledes for lidt.

Det er derfor tvingende nødvendigt, at der hurtigst muligt tages fat paa Bygningen af det nu i 25 Aar planlagte nye anatomiske Institut.

Ligeledes er Auditoriet i Universitetets fysiologiske Institut, som i det allerhøjeste kan rumme 300 Tilhørere, for lille, idet Antallet af Studerende, som skal overvære Forelæsningerne, er ca. 350.

Den samme Overfyldning gør sig gældende i Auditorierne til den kliniske Undervisning. Saavel det medicinske Auditorium som det kirurgiske Auditorium paa Rigshospitalet er for lille til at rumme alle Studenterne ved Forelæsningerne. Endnu værre er det ved Undervisningen i Dermato-Venerologi og Otolaryngologi; de paagældende Auditorier kan rumme henholdsvis 90 og 50 Tilhørere, medens det dobbelte Antal skal undervises paa samme Tid.

Ligeledes er Auditoriet i Universitetets hygiejniske Institut for lille, da det kun kan rumme ca. 100 Tilhørere, medens det efter den nye Studieordning, ifølge hvilken to Halvaargange af Studerende skal følge Undervisningen, burde kunne rumme det dobbelte Antal.

Om de øvrige Auditorier, som benyttes til den kliniske Undervisning og ved Undervisningen i de teoretiske Fag til II. Del, gælder det, at Grænsen for deres Kapacitet er naaet, og at selv den mindste Stigning af Studenterantallet vil medføre Pladsmangel ogsaa i disse Lokalteter.

ad 2. Det store Antal Studerende, som skal undervises ved Kursus, Øvelser og Kliniker, har bevirket, at de forhaandenværende Lærerkrafters Antal er blevet for lille. Dette gælder ved I. Dels Studiet navnlig ved Kurserne i Anatomi og Biokemi, ved II. Dels Studiet navnlig Kursuset i Bakteriologi. Men navnlig gælder det ved Undervisningen ved de obligatoriske Overlægekliniker i Medicin og Kirurgi samt de kliniske Kursus i Otolaryngologi, Oftalmologi og Dermato-Venerologi. Antallet af Deltagere paa disse Kliniker er nu i Reglen 30—40 Studenter pr. Hold og maa i Fremtiden, saafremt der ikke ansættes flere Lærerkrafter, gøres endnu større. Dette er ganske uforsvarligt. Det er ganske umuligt for Studenterne at faa Lejlighed til at se noget og til at undersøge Patienterne, naar saa mange skal deltage i Undervisningen paa een Gang. Holdene burde i Virkeligheden kun være paa 15 Deltagere til Specialkursus og lidt større til Overlægeklinikerne, men Hold paa over 30 maa betegnes som ganske uforsvarlige. Med det Hold paa 135, som har bestaaet I. Del af Embedseksamen Vinteren 1938, og som skal have medicinsk Overlægeklinik i Efteraarsemestret 1938, vil man, hvis Holdet skal fordeles mellem de nuværende 3 Professorer ved den kliniske Praktikantundervisning, som afholder Overlægekliniken, komme op paa 45 Studerende pr. Hold, og en saadan Undervisning er umulig at gennemføre.

ad 3. Det store Antal Studerende har bevirket, at Patientmaterialet er blevet for lille, navnlig i Specialfagene. De samme Patienter maa for Øjeblikket lade sig undersøge Gang paa Gang af de mange endnu ganske uøvede Studenter, og disse Undersøgelser er

ofte meget ubehagelige og generende. Selv med den størst mulige Hensyntagen til Patienterne er det umuligt at undgaa stadige Klager fra disse over Forholdene.

For at raade Bod paa de ovennævnte Ulemper skal man stille nedennævnte Forslag, som tilsigter at afhjælpe de værste Vanskeligheder, og af hvilke nogle maa gennemføres straks af Hensyn til det store Hold, som Vinteren 1938 har bestaaet I. Del af Embeds-eksamen.

- 1) Forøget Assistance ved Institutterne, som giver Undervisning til I. Del.

Ved Universitetets normal-anatomiske Museum, som har den største praktiske Undervisning af de 3 Instituter, nemlig Kursuset i Dissektion, Kursuset i Histologi og Vejledning paa Studiesamlingen, maa ansættes endnu en fast videnskabelig Assistent.

Ved Universitetets biokemiske Institut, som foruden Kursuset i biokemiske Øvelser, stadig afholder det Kursus i Titreranalyse, som paa Grund af Pladsmangel paa Universitetets kemiske Laboratorium i 1931 blev henlagt til Universitetets biokemiske Institut, maa ligeledes ansættes endnu en fast videnskabelig Assistent.

Naar man foreslaar faste Stillinger og ikke honorarlønnede Stillinger, skyldes det, at det er meget vanskeligt at faa disse Assistentstillinger besat med kvalificerede Ansøgere.

Ved medicinsk-fysiologisk Institut maa ansættes en honorarlønnet ikke-videnskabelig Assistent. Den nuværende faste ikke-videnskabelige Assistent er i Øjeblikket saa overbebyrdet med Arbejde ved Øvelserne, at hun ikke kan overkomme det øvrige Arbejde. Det er derfor nødvendigt at have mere ikke-videnskabelig Assistance til Raadighed.

- 2) Kursuset i Bakteriologi.

Paa dette kan kun undervises 33—35 Studerende ad Gangen, Kursuset varer ca. 3 Uger; det vil altsaa sige, at der i indeværende Foraarssemester maa afholdes 4 Kurser. Da Institutet for almindelig Patologi, hvor Kursuset afholdes, desuden i indeværende Semester skal afholde et Kursus i Bakteriologi for Embedslæger, skal der altsaa ialt afholdes 5 Kurser. Dette kan Institutets Personale ikke overkomme jævnsides med Institutets øvrige Arbejde. Man ser sig derfor nødsaget til at antage en af Seruminstitutets Bakteriologer til at afholde et af Kurserne, nemlig det i Juni Maaned 1938, mod et Vederlag, som passende kan ansættes til 800 Kr. Man skal andrage om, at dette Beløb stilles til Raadighed.

- 3) Den medicinske og kirurgiske Overlægeklínik.

I Efteraaret 1938 skal det Hold, som har bestaaet I. Del Vinteren 1938, have medicinsk Overlægeklínik og i Foraarssemestret 1939 skal samme Hold have kirurgisk Overlægeklínik. Med Henvísning til det, der er sagt om Pladsforholdene ved disse Overlægeklíniker, skal man andrage om, at der skaffes Bevilling til Ansættelse af endnu 2

Professorer ved den kliniske Praktikantundervisning, nemlig een i Medicin fra den 1. September d. A. og een i Kirurgi fra den 1. Februar 1939.

4) Klinikerne i Specialfagene: Otolaryngologi, Oftalmologi og Dermato-Venerologi.

Disse er saa overfyldte, at der snarest mulig maa skaffes Udveje for Afhjælpning af Pladsmanglen. Dette vil kun kunne ske ved at inddrage nogle andre Servicer i København i Undervisningen, saaledes som det allerede er Tilfældet for Pædiatriens Vedkommende. Da Universitetsklinikerne i disse Fag allerede nu er stærkt overfyldt, vilde det være ønskeligt, om der allerede fra 1. Februar 1939 kunde ansættes en Professor ved den kliniske Praktikantundervisning i hvert af disse 3 Fag.

Ved denne Forøgelse af Lærerkrafterne vil man for de paagældende Klinikers Vedkommende tillige raade Bod paa de uheldige Lokaleforhold og paa Vanskelighederne ved at faa Patienter til Undervisningen. Det ovennævnte Vederlag til en Lærer ved Kursuset i Bakteriologi er ekstraordinært, og det vil først, naar man ser, hvor store de kommende I. Dels Hold bliver, være muligt at sige, om ekstra Assistance bliver nødvendig.

5) Undervisningen i intern Medicin.

For at raade Bod paa Overfyldningen ved denne Undervisning foreslaas det at ansætte en Lektor i systematisk Medicin. Da maksimalt 6 à 7 Halvaargange af de Studerende skal overvære Forelæsningerne i Medicin, vil det forstaas, at de umuligt kan finde Plads i Auditoriet, der kun har 238 Siddepladser. Under de nuværende Forhold opgiver mange at overvære Forelæsningerne paa Grund af de fortvivlede Pladsforhold. Det vilde derfor være ønskeligt, om der kunde ansættes en Lektor til at undervise de 2 yngste Halvaargange, f. Eks. 3 Timer ugentlig i systematisk Medicin. Det er Tanken, at Lektoren tillige skulde deltage i Eksaminationen ved den mundtlige Prøve i Medicin ved II. Del B. af Embedseksamen. Lektoratet tænkes besat med en til ledende medicinsk Stilling fuldt kvalificeret Person (f. Eks. en Læge, der har været 1. Reservelæge, men endnu ikke er blevet Overlæge) og bør formentlig honoreres med ikke under 3600 Kr. aarligt. Ansættelsestiden bør være 2 Aar med Mulighed for Forlængelse.

Udover de her ansøgte Bevillinger henvises til, at der i en særlig Indstilling er fremkommet Andragende fra Institutbestyrerne om Forhøjelse af deres Annua af Hensyn til den forøgede Undervisning.

Paa en Række andre Omraader end de ovenfor nævnte findes Vanskeligheder, som ikke lader sig overvinde alene ved nye Bevillinger; i nærværende Indstilling skal Fakultetet blot pege paa disse Vanskeligheder.

Kursuset i Dissektion.

I de senere Aar har Tilgangen af Ligmaterialet til Universitetets normal-anatomiske Museum været dalende, samtidig med, at Stu-

denterantallet er steget stærkt. Fakultetet har i en Indstilling til Ministeriet af 7. Juli 1937 anvist Udveje til at faa Ligmaterialet forøget; endnu er der intet Resultat af denne Indstilling. Saafermt der ikke med det allerførste sker en forøget Tilgang af Ligmateriale, vil Kursuset i Dissektion ikke kunne opretholdes i det nuværende Omfang og en alvorlig Forringelse af den anatomiske Undervisning vil indtræde. Hvilke Følger dette vil have for Lægeuddannelsen, behøver ingen nærmere Paavisning.

Praktikanttjenesten paa Polikliniker.

Denne Praktikanttjeneste blev indført som obligatorisk Undervisning ved kgl. Anordning af 25. September 1936. Poliklinikerne (som kun findes i København) kan ialt kun optage henholdsvis 144 paa medicinsk og 168 paa kirurgisk Klinik; det vil altsaa ses, at det ikke er muligt at skaffe alle de Studerende, som for Tiden findes, Adgang til denne Tjeneste.

Kursuset i epidemiske Sygdommes Klinik.

Dette var oprindelig tænkt udstrakt over et helt Semester, tre Timer ugentlig, men med det store Antal Studerende er dette ikke muligt. Studenterne undervises i Hold paa 30—35 kun i een Maaned 3 Timer ugentlig; disse Hold er for store og Undervisningstiden for kort.

Det vilde derfor være ønskeligt, om der paa Blegdamshospitalet kunde finde en Omlægning af Undervisningen Sted, saaledes at der af Professoren holdtes kliniske Forelæsninger og Demonstrationer 3 Timer ugentlig, og at de Studerende iøvrigt inddeltes i ganske smaa Hold og undervistes af Reservelægerne paa Sygestuerne som Supplement til Professorens Undervisning. Blegdamshospitalet raader over et meget stort Patientmateriale og har 3 Reservelæger, men for at denne Ordning kunde gennemføres, maa der bygges et Auditorium, og der maa bevilges Honorarer til Reservelægerne, som ikke — saaledes som Righospitalets Reservelæger — er ansatte med Pligt til at give Undervisning.

Nogen anden til Undervisning fuldt egnet Klinik for epidemiske Sygdomme findes ikke i Byen, men efter Fakultetets Skøn vilde der dog nok kunne drives Undervisning paa Epidemifdelingen paa Københavns Amts Sygehus paa Frederiksberg, naar Undervisningen blev suppleret med Undervisning paa Frederiksberg Hospitals Scarlatinaafdeling.

Fakultetet agter at søge Forhandling med de paagældende Hospitalsmyndigheder til nærmere Undersøgelse af, om de ovennævnte Forslag kan realiseres.

Udover de ovennævnte Forslag vilde Fakultetet anse det for ønskeligt, om der i den nærmeste Fremtid kunde finde følgende yderligere Forøgelse af Lærerkræfterne Sted:

- a) Ansættelse af en Lektor i Kirurgi (svarende til den ovennævnte Lektor i systematisk Medicin),

- b) Ansættelse af yderligere to Professorer ved den kliniske Praktikantundervisning (een i Medicin og een i Kirurgi),
- c) Ansættelse af en honorarlønnet videnskabelig Assistent ved Hygiejnisk Institut,
- d) Ansættelse af en Lektor i Obstetrik og Gynækologi (eventuelt knyttet til en ny Stilling som Leder af Konsultationen for Svangre og den gynækologiske Poliklinik paa Rigshospitalet),
- e) Ansættelse af en yderligere Lektor i Anatomi,
- f) Ansættelse af en Lektor i patologisk Anatomi eller en Professor ved den kliniske Praktikantundervisning i dette Fag. Nye Lærerkrafter i dette Fag vil imidlertid med Udbytte kun kunne ansættes, saafremt de knyttes til en af de andre Sektionsstuer i København, da Universitetets patologisk-anatomiske Institut ikke raader over tilstrækkeligt Materiale til Undervisningen. Fakultetet har for Tiden under Overvejelse, hvorledes denne Sag bedst vil kunne ordnes.

Fakultetet skal i Henhold til ovenstaaende Redegørelse andrage om, at foreløbig de ovennævnte under 1—5 anførte Forslag gennemføres, nemlig 1 og 5 paa Finanslov og Normeringslov for 1939—40 og Forslagene 2—4 paa Tillægsbevillingsloven for Finansaaret 1938—39, saaledes at de nødvendige Beløb tillades udbetalt paa forventet Tillægsbevilling.

Til nærmere Begrundelse af det ovennævnte Forslag om Ansættelse af endnu en fast Assistent ved Normal-anatomisk Museum og ved Biokemisk Institut udtalte Fakultetet under 30. Maj 1938 følgende:

Ved den Forhandling, som den 11. f. M. fandt Sted i Konsistoriums Forretningsudvalg om Fakultetets Andragende til Undervisningsministeriet af 25. Marts d. A. om forskellige Bevillinger til Afhjælpning af de for Tiden herskende Mangler ved Undervisningen, blev der udtalt Ønske om en yderligere Begrundelse for Forslaget om Ansættelse af endnu en fast videnskabelig Assistent ved Universitetets normal-anatomiske Museum og Universitetets biokemiske Institut.

I Anledning heraf skal Fakultetet meddele følgende:
Assistentstillingen paa Normal-anatomisk Museum.

Anatomien indtager, hvad Undervisningen angaar, en Særstilling dels ved Undervisningsstoffets store Omfang, dels ved den betydelige Mængde *Præparater*, som maa have til Raadighed dels ved Lærernes Undervisning (Demonstrationer), dels ved Studenternes Selvstudium (Studiesalen). Paa Grund af de mange Studerende (ca. 900) har Undervisningen maattet forøges; der maa holdes flere Forelæsninger end tidligere, Kursuset i Histologi, som for blot nogle Aar siden kun holdtes een Gang hvert Semester, maa nu holdes 3 Gange hvert Semester; Tiden for Dissektions-Kursuset, som for blot nogle

Aar siden holdtes i Tiden fra Begyndelsen af November til sidst i April, har maattet udvides, saaledes at Kursuset nu holdes fra ca. 6. September—ca. 20. Maj. Studiesalen holdes nu aaben 10 Timer ugentlig imod tidligere kun 6 Timer. Som Følge af den forøgede Undervisning er der Brug for et langt større Antal Præparater end tidligere, og Arbejdet med Fremstilling af disse er derfor steget meget betydeligt. Samtidig er Tilgangen af Ligmaterialet gaaet tilbage, en Omstændighed, der har medført, at det eksisterende Materiale maa udnyttes langt stærkere end tidligere. Men dette Arbejde kan kun udføres af tilstrækkelig anatomisk uddannet Personale, og saadant kan kun faas ved Ansættelse af faste Assistenten.

Assistentstillingen paa Biokemisk Institut.

Dette Institut afholder 2 Kurser, nemlig 1) Kursus i Titreranalyse dels for Studerende til den lægevidenskabelige Forberedelseseksamen, dels for Studerende til Skoleembedseksamen under det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet, og 2) fysiologisk-kemiske Øvelser for Studerende til I. Del af den lægevidenskabelige Embedseksamen. Til det første Kursus har Institutet ialt haft 311 Studerende i Undervisningsaaret 1937—38, fordelt paa 4 Kurser i hvert af Semestrene Efteraar 1937 og Foraar 1938. Til det andet Kursus har Institutet i samme Undervisningsaar haft 250 Studerende fordelt paa 2 Kurser i hvert af de to nævnte Semestre. Paa denne Maade er Institutet optaget af Kursus de fire af Ugens 6 Hverdage fra Kl. 9—3; ved Kursuset i Titreranalyse medvirker 2 Assistenten, i Virkeligheden for lidt til et Hold paa ca. 40 ganske unge Studerende. Ved de fysiologisk-kemiske Øvelser medvirker ogsaa for Øjeblikket 2 Assistenten, af hvilke den ene dog kun midlertidig er stillet til Raadighed i Overgangstiden mellem den gamle og nye Studieordning, hvor et særligt stort Antal Studerende skal undervises. Paa hvert Kursus i fysiologisk-kemiske Øvelser findes ca. 60 Studerende, og et saadant Hold kan umuligt undervises af mindre end 2 Assistenten; selv om Antallet af Studerende skulde gaa noget ned i de kommende Aar, vil det være umuligt at gennemføre de fysiologisk-kemiske Øvelser med mindre end 2 Assistenten.

Om Assistentstillingerne ved begge Instituter gælder det, at de maa være faste; kun i saa Fald vil det være muligt at faa dem besat med kvalificerede Personer. Det har i de senere Aar været vanskeligt at faa Assistentstillingerne ved de lægevidenskabelige Instituter besat; de lave Lønninger i Forbindelse med det efterhaanden meget omfattende Undervisningsarbejde har bevirket, at de unge Læger hellere søger Stillinger ved Kliniker, hvor de opnaar samme Løn, men bedre Tid og Mulighed for videnskabeligt Arbejde. Den hyppige Skiften i de honorarlønnede Stillinger er ogsaa en Ulempe under det meget store Undervisningsarbejde, som findes, og med et Antal af 4 Assistenten maa det anses for paakrævet, at i det mindste de to er faste Stillinger.

Efter at Fakultetets Indstilling var blevet indsendt til Ministeriet med Rektors og Kurators Tilslutning, bifaldt Ministeriet under 8. Juni 1938, at der paa forventet Tillægsbevilling for 1938—39 blev afholdt under Universitetets Konto 5, Medhjælp, et Beløb af 800 Kr. til en af Seruminstitutets Bakteriologer for Afholdelsen af et Kursus i Bakteriologi paa Institutet for almindelig Patologi i Foraarssemestret 1938 samt at der for et Tidsrum af 3 Aar blev ansat 5 nye Professorer ved den kliniske Praktikantundervisning i Fagene Medicin, Kirurgi, Otolaryngologi, Oftalmologi og Dermato-Venerologi, for den førstnævnte Stillings Vedkommende fra den 1. September 1938, for de fire øvriges Vedkommende fra den 1. Februar 1939 at regne, alle med et aarligt Honorar af 3000 Kr. + midlertidigt Tillæg at afholde under Universitetets Konto 4. A. Honorarer til Lektorer m. fl. Hjemmel for Udgiften blev tilvejebragt paa Tillægsbevillingsloven for 1938—39, jfr. Rigsdagstidende for 1938—39, Tillæg A., Sp. 5745—46 og 5747—48 samt paa Finansloven for 1939—40, jfr. Rigsdagstidende for 1938—39, Tillæg A., Sp. 1663—64. Endvidere blev der paa Finansloven for 1939—40, jfr. det sidst citerede Sted i Rigsdagstidende samt Sp. 1665—66 under Universitetets Konto 4. A. Honorarer til Lektorer m. fl. optaget en Bevilling paa 3600 Kr. som 1. Del af en 3-aarig Bevilling paa 3600 Kr. aarlig til Honorering af en Lektor i systematisk Medicin. Under Universitetets Konto 4. B. 2. Honorarer til Ikke-Tjenestemænd blev optaget en Bevilling paa 2100 Kr. aarlig til Honorering af en ikke-videnskabelig honorarlønnet Assistent ved Medicinsk-fysiologisk Institut, jfr. nedenfor Side 204. Derimod blev de af Fakultetet ansøgte faste videnskabelige Assistentstillinger ved Normal-anatomisk Museum og ved Biokemisk Institut ikke oprettet, men paa Finansloven for 1939—40 blev bevilget Honorarer til Oprettelse af en honorarlønnet videnskabelig Assistentstilling ved hvert af de paagældende Instituter, jfr. nedenfor Side 203 og 205.

Om Ansættelse i de nyoprettede Stillinger som Professorer ved den kliniske Praktikantundervisning og som Lektor i systematisk Medicin, se foran Side 33.

γ. Udvidelse af Antallet af Pladser paa det kliniske Kursus i Fødselsvidenskab (J. Nr. 361/38).

Under 11. Oktober 1938 afgav det lægevidenskabelige Fakultet ølgende Indstilling:

Paa Grund af den stærke Stigning af de lægevidenskabelige Studerendes Antal og dermed ogsaa af Antallet af dem, der bestaar den lægevidenskabelige Embedseksamen, vil det i nær Fremtid ikke blive muligt at skaffe alle Kandidaterne Adgang til umiddelbart efter Eksamen at gennemgaa det i Lov Nr. 72 af 14. Marts 1934 § 2 Stk. 1 omhandlede kliniske Kursus i Fødselsvidenskab, som er en Betingelse

for, at der kan meddeles Kandidaten Autorisation til at udøve selvstændig Virksomhed (Erhverv) som Fødselshjælper og Læge.

For Øjeblikket findes der paa dette Kursus, som er af en Maanedes Varighed, 14 Pladser pr. Maaned, nemlig 6 paa Rigshospitalets Fødeafdeling A, 3 paa Rigshospitalets Fødeafdeling C, 4 paa Statens Fødselsanstalt i Aarhus og 1 paa Sønderborg Statshospitals gynækologisk-obstetriske Afdeling, ialt 168 Pladser aarlig. Imidlertid vil, saavidt det i Øjeblikket lader sig forudsige, ca. 85 Kandidater afslutte den lægevidenskabelige Embedseksamen i Januar Maaned 1939 og ca. 115 afslutte Eksamen i Juni Maaned 1939, saaledes, at der altsaa for Aaret 1. Februar 1939—31. Januar 1940 vil blive Brug for ca. 200 Pladser paa Kursuset i Fødselshjælp, medens der til Disposition som nævnt kun er 168. Størrelsen af Kandidatholdene i de nærmest følgende Aar kan ikke saa bestemt angives i Øjeblikket, men der vil dog antagelig i hvert af Aarene 1940 og 1941 blive 190—200 Kandidater.

Fakultetet maa derfor søge iværksat en Udvidelse af Antallet af Pladser paa Kursuset i Fødselshjælp, og man vilde finde det meget ønskeligt, om der paa den nyindrettede gynækologiske-obstetriske Afdeling paa Odense Amts og Bys Sygehus kunde optages 2 Kandidater hver Maaned til Kursus. Efter de Oplysninger, som Fakultetet underhaanden har indhentet fra Overlæge, Dr. med. Poul Kühnel, som har stillet sig imødekommende overfor Planen, maa denne Afdeling anses for velegnet til at modtage et mindre Antal Kandidater til Uddannelse. Man ønsker gerne, at Anbringelsen af Kandidaterne kunde ske paa samme Vilkaar som paa Rigshospitalets Fødeafdeling A, Statens Fødselsanstalt i Aarhus og Statshospitalet i Sønderborg, nemlig at Kandidaterne faar gratis Bolig med Lys og Varme og Betjening (eet Værelse er tilstrækkeligt til 2 Kandidater), men erlægger Betaling for Kosten med 1 Krone pr. Dag.

Denne Udvidelse af Pladsernes Antal vil, i Forbindelse med en Udvidelse af Antallet af Pladserne paa Statens Fødselsanstalt i Aarhus fra 4 til 5 om Maaneden, hvilken Udvidelse Chefen, Overlæge, Dr. med. Axel Olsen har stillet i Udsigt, være tilstrækkelig til at sikre alle Kandidaterne fra de nærmeste Aar Adgang til at gennemgaa Kursus i det første halve Aar efter Eksamen.

Ordningen med Odense Amts og Bys Sygehus' Optagelse af Kandidater skulde gerne træde i Kraft fra den 1. Februar 1939. Men da Fordelingen af Pladser sker allerede midt i November Maaned d. A. samtidig med Fordeling til Turnuspladser, vilde det være ønskeligt, om Sagen kunde blive fremmet det mest mulige.

Efter at denne Indstilling var blevet indsendt til Undervisningsministeriet og derfra videresendt til Indenrigsministeriet, meddelte sidstnævnte Ministerium under 23. November 1938, at man efter stedfunden Brevveksling med Sundhedsstyrelsen, Fødselsanstalten i Jylland og

Bestyrelsen for Odense Amts og Bys Sygehus kunde tiltræde den af Fakultetet foreslaaede Forøgelse i Antallet af Pladser paa det obligatoriske Kursus i Fødselsvidenskab, saaledes at Antagelsen af Kandidaterne skete paa samme Vilkaar som hidtil, hvorefter de paagældende fik gratis Bolig med Lys, Varme og Betjening, medens de for Kosten erlagde 1 Kr. pr. Dag. Ministeriet tilføjede dog, at Bestyrelsen for Odense Amts og Bys Sygehus havde udtalt, at Sygehuset ikke saa sig i Stand til at yde de nævnte Kandidater Bolig m. v., for den projekterede nye Lægebolig blev færdig, hvilket antagelig vilde ske omkring Oktober 1939, og at man derfor maatte have de i Odense tjenestegørende Kandidater henvist til selv at sørge for Bolig m. v. indtil dette Tidspunkt.

δ. *Gennemførelsen af Undervisningen i Overgangstiden efter kgl. Anordning af 25. September 1936 om den lægevidenskabelige Embedseksamen* (J. Nr. 283/34).

Af det Beløb af 5550 Kr., som ved Undervisningsministeriets Skrivelse af 26. Oktober 1936 blev stillet til Raadighed til Antagelse af Ekstraassistance ved Undervisningen af Hensyn til den ved kgl. Anordning af 25. September 1936 gennemførte Nyordning af det lægevidenskabelige Studium, jfr. Universitetets Aarbog for 1936—37, Side 251 og for 1937—38, Side 164, udbetaltes for Tiden 1. September—30. November 1938 og for Tiden 1. Februar—30. April 1939 henholdsvis 200 Kr. og 100 Kr. pr. Maaned til to ekstra antagne Assistenten ved de biokemiske Øvelser. Desuden blev der afholdt et Beløb af 1000 Kr. som Vederlag til Overkirurg ved Finsensinstituttet Ole Chievitz for Afholdelse af kirurgisk Overlægeklínik med de Studerende i Efteraarssimestret 1938 og et Beløb af 1000 Kr. som Vederlag til Overkirurg, Dr. med. Otto Mikkelsen for Afholdelse af kirurgisk Overlægeklínik med de Studerende i Foraarsseimestret 1939. Hjemmel for Afholdelsen af disse Beløb blev tilvejebragt paa Tillægsbevillingsloven for 1938—39, jfr. Rigsdagstidende for 1938—39, Tillæg A., Sp. 5747—48.

ε. *Andre Sager.*

Efter Indstilling af det lægevidenskabelige Fakultet og Universitetets Rektor blev der ved kgl. Resolution af 10. Februar 1939 meddelt en islandsk Statsborger, som havde bestaaet den lægevidenskabelige Embedseksamen ved Reykjavíks Universitet, Tilladelse til at indstille sig til den lægevidenskabelige Embedseksamen ved Københavns Universitet uden at have bestaaet den ved kgl. Anordning af 11. April 1927 hjemlede almindelige filosofiske Prøve, uden at have bestaaet de i Henhold til kgl. Anordning af 25. September 1936 § 2 og § 4 fastsatte Prøver, nemlig Forberedelseseksamen og I. Del af den lægevidenskabelige Embedseksamen, uden at have gennemgaaet den i Henhold

til samme Anordnings § 5, Stk. 1—3 og § 8 obligatoriske Undervisning og endelig uden at skulle aflægge Prøve i Fagene Almindelig Patologi og patologisk Anatomi, saaledes at han kun skulde eksamineres i Fagene Farmakologi og Hygiejne ved II. Del A og i samtlige Fag ved II. Del B af den lægevidenskabelige Embedseksamen, dog at han desuden og forinden han indstillede sig til II. Del (A og B) maatte have gennemgaaet de i Henhold til kgl. Anordning af 25. September 1936 § 5, Stk. 4 og 5 obligatoriske Kurser og have bestaaet de til Kurserne under Stk. 5 hørende kliniske Prøver, og saaledes at hans Eksamensresultat beregnedes efter Reglerne i Anordningens § 14 alene efter de Fag, i hvilke han efter foranstaaende skulde aflægge Prøve (J. Nr. 110/38).

Under 23. September 1938 bifaldt Universitetets Rektor efter Fakultetets Indstilling, at det tillodes en stud. med. at underkaste sig Sygeeksamen i September Maaned 1938 ved den mundtlige Prøve i Almindelig Patologi ved II. Del A af den lægevidenskabelige Embedseksamen (J. Nr. 82 g/38).

Under 27. September og 21. December 1938 meddelte Universitetets Rektor efter Fakultetets Indstilling to Studerende Tilladelse til at indstille sig til I. Del af den lægevidenskabelige Embedseksamen for 4. Gang (J. Nr. 82 h/38 og 82 l/38).

6. Det filosofiske Fakultet.

α. Indførelse af Faget Musik som Hovedfag ved Skoleembedseksamen (kgl. Anordning af 5. September 1938 og Undervisningsministeriets Bekendtgørelse af 23. August 1939) og Nybevillinger til Bestridelse af den forøgede Undervisning (J. Nr. 460/36, 191/37, 196/37 og 185/39).

Under 15. Marts 1937 afgav det filosofiske Fakultet følgende Indstilling:

Man skal herved tillade sig at fremsende et af Fakultetet vedtaget Forslag til Ændring af Reglerne for sproglig-historisk Skoleembedseksamen, for saa vidt angaar Faget Musik, og dertil knytte nedenstaaende Redegørelse for de Motiver, der har været bestemmende for Fakultetet ved Forslagets Vedtagelse:

Ved Ordningen af Skoleembedseksamen under det filosofiske Fakultet i 1924 (Tofagsordningen) bestemtes det, at Musik kun kunde indgaa som Bifag; denne Særstilling over for Fakultetets andre Fag skyldtes dels Hensynet til Skolens Krav, idet man befrygtede, at en Kandidat med Musik som Hovedfag og 1 Bifag ikke kunde faa tilstrækkeligt Timetal, dels undervisningsmæssige Hensyn, idet Faget den Gang var ganske nyt ved Universitetet, og man ikke havde nogen Erfaring for,

hvor megen Tid der vilde blive til virkeligt videnskabeligt Studium paa Grund af de store Krav til praktiske Færdigheder.

Forholdet har siden forandret sig paa flere Punkter, og det synes urimeligt, at Faget Musik ikke som alle andre Skolefag under Fakultetets Omraade skulde kunne være baade Hovedfag og Bifag. De Musikstuderende nærer ogsaa selv i høj Grad Ønsker om en Ændring af Reglerne paa dette Punkt og har gennem det filosofiske Studenterraad fremsat et Andragende herom over for Fakultetet. Fakultetet har derefter drøftet Sagen nøje, og et Fakultetsudvalg har haft Lejlighed til Forhandling med Undervisningsinspektøren, Sanginspektøren, Direktøren for Musikkonservatoriet, de Musikstuderendes Studenteraadsrepræsentant o. a., hvorefter Fakultetet mener at kunne anbefale en saadan Ændring af Reglerne, navnlig under Henvisning til følgende Betragtninger:

1) Ved Gymnasieskolerne kan Antallet af Sangtimer være 18 ugentlige Timer, hvilket svarer til det Antal Timer, som en Kandidat kan vente at faa i sit Hovedfag.

2) Ved en Række større Skoler stilles der betydelige Krav til Sanglæreren i Retning af Ledelse af Skolekor og Skoleorkester.

3) Undervisningen i Sang i Gymnasiet har i de senere Aar skiftet Karakter, saaledes at der nu i højere Grad end før lægges Vægt paa Kendskab til og Forstaaelse af Musikkens Hovedværker.

4) Som Bifag har Faget Musik hidtil været meget stort, idet man har ment det nødvendigt at stille Kravene saaledes, at alle Kandidater, der bestod Eksamen, var i Stand til at honorere de ovenfor nævnte videregaaende Krav til Sanglæreren. Ved den Nyordning, der nu foreslaas, er Faget lagt an paa en saadan Maade, at Bifagsstuderende med Hensyn til praktisk Kunnen skulde være fuldtud rustede til at overtage Sangundervisningen baade i Mellemskolen og i Gymnasiet, medens der til de Hovedfagsstuderende stilles videre Krav baade i Retning af musikermæssig Uddannelse og af større Kendskab til Musiklitteraturen.

5) Efter Indførelsen af Forprover er det muligt paa et forholdsvis tidligt Tidspunkt af Studiet at faa Sikkerhed for, at de praktiske Færdigheder er tilegnede; derved bliver det ogsaa muligt i højere Grad at koncentrere Arbejdet om det rent videnskabelige i de følgende Studieaar.

6) Skolen har Brug for et ret stort Antal Sanglærere, og der er nu ikke Kandidater nok til at dække Behovet.

Fakultetets Forslag til Ændringer i kgl. Anordning af 14. Juli 1934 og Undervisningsministeriets Bekendtgørelse af 19. Juli 1934 om Skoleembedseksamen under det filosofiske Fakultet, i de af Fakultetet i Tilslutning hertil vedtagne Eksamensregler samt Fakultetets Redegørelse for de Udgifter og den Nyordning af Forholdet til det kgl.

danske Musikkonservatorium, som Forslagets Gennemførelse vilde medføre, var følgende:

Kgl. Anordning af 14. Juli 1934.

§ 2. »Musik« udgaar i Sætningen: »medens Latin, græsk Kultur, Musik, Gymnastik og Geografi kun kan være Bifag«.

§ 3. Der tilføjes: »Naar Musik er Hovedfag eller Bifag, kan Gymnastik ikke være Bifag«.

§ 8. Der tilføjes: I Musik besørges Undervisningen og Eksaminationen ved Samvirken med det kgl. danske Musikkonservatorium«.

Som sidste § tilføjes: »Nærværende Anordning træder straks i Kraft, idet Undervisningsministeriet bemyndiges til at træffe Bestemmelser for Overgangstiden«.

Ministeriel Bekendtgørelse af 19. Juli 1934.

I. Eksamensfordringerne.

§ 1. »Musik« udgaar i Sætningen: »I græsk Kultur, Musik og Gymnastik skal dog Bifagseksamen umiddelbart kvalificere til Undervisning i hele Gymnasieskolen, og Bifagseksamen i Latin skal umiddelbart kvalificere til Undervisning i det nysproglige Gymnasium«.

Umiddelbart derefter tilføjes: »Bifagseksamen i Musik kvalificerer umiddelbart til Sangundervisning i Mellemskolen samt i Gymnasieskoler, hvor der ikke stilles Krav til Sanglæreren ud over almindelig Skolesang«.

§ 2. g. Fordringerne i Musik.

Faget omfatter følgende Underdiscipliner: Musikhistorie, Musikteori, Tale og Sang samt Færdighed i Klaverspil og Korledelse.

Hovedfag.

1. a) I Musikhistorie kræves Kendskab i et Omfang svarende til Forelæsninger i 3 Semestre à 2 ugentlige Timer eller som Adlers Handbuch der Musikgeschichte med nærmere angivne Udeladelser. Desuden kræves noget Kendskab til Musikæstetik samt til musikhistorisk Metode og Teknik.
- b) Som Grundlag for Arbejdet med Musikhistorie kræves indgaaende Studium af ældre Musikværker, mindst i et Omfang som Schering, Geschichte der Musik in Beispielen, samt fyldigt Kendskab til den klassisk-romantiske og den nyere Musik; der kræves særligt Kendskab til dansk Musik. Der opgives som særligt tilegnet: 10 større Værker eller Grupper af sammenhørende Værker, saaledes at alle væsentlige Perioder og Genrer fra gregoriansk Sang til Nutiden er repræsenteret. Alle Sange (Værker), der indgaar i Sangplanen for Gymnasium og Mellemskole, forud-

sættes kendt. Der stilles Krav til de Studerende om litteraturhistorisk Orientering og Forstaaelse af de Tekster, de faar med at gøre, specielt de danske Sangtekster.

2. I Musikteori kræves Tilegnelse af almindelig Musikleære i et Omfang som Krehl-Hernried, Allgemeine Musiklehre, S. 66—149, Færdighed i 2—4-stemmig fri Sats og 4-stemmig streng Sats, 2—3-stemmig Kontrapunkt med Benyttelse af de paagældende Afsnit i Jeppesen, Kontrapunkt, Formlære i et Omfang som Blessinger, Grundzüge der musikalischen Formenlehre, samt som praktiske Øvelser ved Klaveret: Generalbasspil, Transponering og Harmonisering af opgivne Melodier. Som Indledning til Studiet af Musikteori kræves Deltagelse i Kursus i Hørelære og Musikdiktat.
3. I Tale og Sang kræves:
 - a) Kendskab til Akustik, Stemmefysiologi og Fonetik i et Omfang som Jørgen Forchhammers Den menneskelige Stemme, 1920, Afsnit I og III, det teoretiske Stof i Viggo Forchhammers Taleøvelser, 1927, og J. og V. Forchhammers Theorie und Technik des Singens und Sprechens, 1921, Kapitlerne II, III og V; endvidere Kendskab til Phonasteni og dens Behandling i et Omfang som N. Rh. Blegvad, Phonastheni (Stemmetræthed), 1934.
 - b) Beherskelse af en Stemme- og Sprogdannelsesmetode med Anvendelse af det lærte i Tale og Sang.
 - c) Sanglig praktisk Beherskelse af det ovenfor under 1. b) nævnte Skolesangrepertoire. Desuden opgives som særlig indstuderet en lettere Arie og en middelsvær Lied, og der vises Færdighed i prima vista Sang.
4. Eksaminanden maa være i Besiddelse af Færdighed i Klaverspil. Til Eksamen opgives som særlig indstuderet en gammel-klassisk og en klassisk-romantisk Komposition af Middelvanskelighed. Det ene af disse Værker kan erstattes af en tilsvarende Violinkomposition.
5. Eksaminanden skal i 4 Semestre have deltaget i Øvelser paa Universitetet i Korsang og Korledelse.
6. Specialet omfatter enten et større Omraade, valgt inden for Musikhistorie og Musikteori, eller 2—3 mindre Omraader, hvoraf det ene kan falde inden for Stemmefysiologien.

Bifag.

1. a) I Musikhistorie kræves Kendskab i et Omfang som P. Hamburger, Musikhistorie, for Tiden efter 1600 dog med noget mere Fordybelse i de vigtigste Perioder, og særligt Kendskab til dansk Musik.

- b) Alle Sange (Værker), der indgaar i Sangplanen for Gymnasium og Mellem-skole, forudsættes kendt. Der stilles Krav til de Studerende om litteraturhistorisk Orientering og Forstaaelse af de Tekster, de faar med at gøre, specielt de danske Sangtekster.
2. I Musikteori kræves Tilegnelse af almindelig Musikkunde i et Omfang som Krehl-Hernried, Allgemeine Musiklehre, Side 66—149, Færdighed i 2- og 4-stemmig fri Sats, 2-stemmig Kontrapunkt med Benyttelse af de paagældende Afsnit i Jeppesen, Kontrapunkt samt som praktisk Øvelse ved Klaveret: Generalbasspil og Transponering. Deltagelse i Kursus i Formlære er obligatorisk. Som Indledning til Studiet af Musikteori kræves Deltagelse i Kursus i Hørelære og Musikkundat.
3. I Tale og Sang kræves:
- a) Kendskab til Akustik, Stemmefysiologi og Fonetik i et Omfang som det teoretiske Stof i Viggo Forchhammers Taleøvelser.
 - b) Beherskelse af en Stemme- og Sprogdannelsesmetode med Anvendelse af det lærte i Tale og Sang.
 - c) sanglig praktisk Beherskelse af det ovenfor under 1. b) nævnte Skolesangrepertoire.
4. Eksaminanden maa være i Besiddelse af Færdighed i Klaverspil. Til Eksamen opgives en Komposition af Middelvanskelighed.
5. Eksaminanden skal i 4 Semestre have deltaget i Øvelser paa Universitetet i Korsang og Korledelse.

II. Eksamensordningen.

§ 1. Disse Bestemmelser træder i Kraft saaledes, at de kan bringes til Anvendelse første Gang ved Forprøven i Eksamensterminen Sommeren 1939 og ved den endelige Eksamens 1. Del i Eksamensterminen Sommeren 1941. Til Forprøve efter de hidtidige Bestemmelser kan man indstille sig indtil Eksamensterminen Vinteren 1939—40.

§ 2. I særlige Tilfælde gives Dispensation af Undervisningsministeriet efter Fakultetets Indstilling.

Eksamensregler (Fakultetsbestemmelser).

A. Forprøve.

g. Musik.

Skriftlig Prøve:

Der gives 2 Opgaver:

- 1) 2-stemmig fri Udsættelse af opgiven Melodi.
- 2) 4-stemmig fri Udsættelse af opgiven Melodi.

Opgaverne besvares i en Tid af 4 Timer for de to Opgaver tilsammen.

Mundtlig og praktisk Prøve:

Der prøves i:

- 1) Musikhistorie. Der stilles 1 Spørgsmaal i Tiden før 1600 og 1 i Tiden efter 1600.
- 2) Musikhistorie og Hørelære.
- 3) Generalbasspil (opgiven Melodi og Bas) med elementær harmonisk Analyse.
- 4) Oplæsning (et Stykke forberedt og et Stykke ikke forberedt Prosa og Poesi) og Sang (2 mindre Sange, en uden og en med Akkompagnement). I Tilknytning hertil eventuelt Spørgsmaal i Metodik.
- 5) Klaverspil (Fremførelse af indstuderet Komposition af Middelvanskelighed).

Der gives 6 Karakterer:

- 1) Musikhistorie.
- 2) Musikhistorie og Hørelære.
- 3) Musikteori.
- 4) Oplæsning.
- 5) Sang.
- 6) Klaverspil.

B. Endelig Eksamen.

g. *Musik*.

Hovedfag.

Skriftlig Eksamen:

Opgaver:

- 1) en musikhistorisk Opgave (4 Timer),
- 2) en 4-stemmig Udsættelse i streng Stil (3 Timer),
- 3) en Opgave i 3-stemmig Kontrapunkt (indtil 4 Timer),
- 4) en Opgave i Tale- og Sangteori (4 Timer).
- 5) I Specialet gives enten 1 større eller 2—3 mindre Hjemmeopgaver.

Mundtlig og praktisk Eksamen.

Der eksamineres i:

- 1) Musikhistorie, herunder Kendskab til Skolesangrepertoiret.
- 2) Formlære.

- 3) Praktiske musikteoretiske Øvelser: Transponering og Harmonisering fra Bladet og Færdighed i prima vista Spil.
- 4) Fremførelse af en Sang af Skolesangrepertoiret samt af en af de som indstuderet opgivne Sange; Prøve i prima vista Sang.
- 5) Klaverspil (Fremførelse af et af de opgivne Værker).

Karakterer:

- 1) Musikhistorie (regnes tredobbelt).
- 2) Formlære.
- 3) Musikteori (regnes dobbelt).
- 4) Tale og Sang (regnes tredobbelt).
- 5) Tale- og Sangteori.
- 6) Klaverspil (evt. med Violinspil) (regnes dobbelt).
- 7) Speciale (regnes tredobbelt).

Karakteren under 3) sammenlægges med Karaktererne under 2) og 3) ved Forprøven (sammenlagte til 1 Karakter); ved Karakteren under 4) tages Hensyn til Karakteren under 4) ved Forprøven.

Bifag.

Skriftlig Eksamen:

Opgave:

- 1) 2-stemmig Kontrapunkt (2 Timer).

Mundtlig og praktisk Eksamen:

Der eksamineres i:

- 1) Musikhistorie. Der eksamineres i Tiden efter 1600 og prøves i Kendskab til Skolesangrepertoiret.
- 2) Transponering og prima vista Spil.
- 3) Fremførelse af 1—2 Sange af det nævnte Repertoire, samt Prøve i prima vista Sang. I Tilslutning hertil stilles nogle lette Spørgsmaal i Sangteori.
- 4) Klaverspil (Fremførelse af indstuderet Komposition af Middel-vanskelighed).

Karakterer:

- 1) Musikhistorie.
- 2) Musikteori.
- 3) Tale og Sang (regnes dobbelt).
- 4) Klaverspil.

Karakteren under 1) sammenlægges med Karakteren under 1) ved Forprøven; Karakteren under 2) sammenlægges med Karaktererne under 2) og 3) ved Forprøven (sammenlagte til 1 Karakter); ved Karakteren under 3) tages Hensyn til Karaktererne under 4) og 5) ved Forprøven. Der tillægges 1 Gennemsnitskarakter.

Ovenstaaende Forslag vil medføre en Forøgelse af Udgifterne samt en Nyordning af Forholdet til det kgl. danske Musikkonservatorium.

1) Ansættelse af en Lektor i Musikvidenskab med særligt Henblik paa Musikteori og Formlære. Det vil paahvile denne Lektor at deltage i Undervisningen for saavel Hovedfags- som Bifagsstuderende inden for dette specielle Omraade samt at give de Studerende Vejledning til Specialestudium, at deltage i Eksaminationen og endelig at medvirke ved Afholdelsen af Magisterkonferenser. At et saadant Lektorat oprettes maa betragtes som en Nødvendighed; Undervisningsbyrden vil selvfølgelig stige, naar Musik ogsaa kan være Hovedfag, og netop inden for Musikteori og Formlære er det magtpaaliggende at faa ansat en Lærer, der selvstændigt kan lede en Del af den herhenhørende Undervisning; de nævnte Discipliner omfatter en Række Færdigheder (Harmonisering, Kontrapunkt m. m.), som kun kan tilignes ved Kursus, hvor det praktiske og det teoretiske i ligelig Grad kommer til sin Ret, og som kræver betydelig Selvstændighed og Modenhed hos Læreren. Det vil derfor ikke være hensigtsmæssigt at overlade dette Arbejde til Undervisningsassistenter, og Professoren i Faget maa i det væsentlige koncentrere sig om sine Forelæsninger og Øvelser over det rent musikhistoriske. Der maa regnes med et aarligt Honorar paa 2400 Kr. til Lektoren i Musikvidenskab.

2) Ordningen er anlagt saaledes, at Arbejdet med de rent praktiske Færdigheder bliver koncentreret for baade Hovedfags- og Bifagsstuderende i Tiden inden Forprøven. Paa Grund af Fagets særlige Karakter er det nødvendigt, at Holdene er ret smaa, og at de enkelte Lærere arbejder ret selvstændigt og derfor ogsaa leder Eksaminationerne, forsaavidt de udelukkende angaar de praktiske Færdigheder. Det maa saaledes anses for rimeligt, at de Studerende ved Forprøven bliver eksamineret af de Lærere, der har undervist dem i henholdsvis Tale teknik, Diktion, Sang, Hørelære og Musikediktat, og ved den endelige Eksamen af den Lærer, der har undervist dem i praktisk Sang. Dog skal selvfølgelig Professoren i Musikvidenskab, henholdsvis Lektoren i Tale og Sang deltage i Bedømmelsen ved alle Eksaminer og Prøver. I de Tilfælde, hvor 2 Universitetslærere deltager i Bedømmelsen, sammenlægges deres Karakterer i Tilfælde af Uenighed og regnes som 1 Karakter over for Censorernes 2 Karakterer.

Omfanget af og Udgifterne ved de fornødne Kurser er beregnet saaledes:

Alle de Studerende skal i de første 4 Semestre deltage i følgende Kurser:

	Musik- historie	Instru- ment- brug	Sang	Musik- diktat etc.	Tale	Ialt ugl. Timer
1. Semester .	»	2	2	2	2	8
2. — .	»	2	2	2	2	8
3. — .	1	2	2	2	1	8
4. — .	1	2	2	2	1	8

Efter Forprøven vil Studiet for Bifagsstuderende i det væsentlige kunne indskrænkes til: Vedligeholdelse af Spillefærdighed (evt. 1 à 2 Semestres Repetitionskursus), Vedligeholdelse af praktisk Sangfærdighed (1 Time ugl. gennem hele Studietiden), Korsang (1 ½ Time ugl. i ca. 4 Semestre), Kontrapunkt (2 Timer ugl. i 1 Semester), Formlære (2 Timer ugl. i 2 Semestre), Musikhistorie (2 Timer ugl. i 1 Semester), Tale- og Sangteori (1 Time ugl. i 1 Semester).

Der regnes med 15 Studerende i 1. Semester, 10 i de følgende 3 Semestre inden Forprøven. Ved Sang regnes der med Hold paa indtil 5 Deltagere, ved Musikediktat, Hørelære og Harmonilære i 1. Semester med Holdet samlet i 1 ugl. Time, delt i to Halvdele i den anden (altsaa 3 Timer for Læreren, svarende til 2 Timer for Deltagerne), i de følgende Semestre med Holdet samlet i begge ugl. Timer. Der regnes med 12 skriftlige Opgaver pr. Semester i 2.—4. Semester, besvaret af 8 Deltagere. Ved Taleundervisning regnes der med 2 Hold i 1., 1 i 2. Semester. Ved Korsang regnes med 1 ½ ugl. Time og 1 Hold.

- A. Sang. Det aarlige Honorar til Undervisningsassistance udgør ca. 2200 Kr. Heraf betaler de Studerende 15 Kr. pr. Semester, ialt ca. 700 Kr. Nettoudgift ca. 1500 Kr.
- B. Musikediktat m. m. Det aarlige Honorar udgør ca. 1300 Kr. Heraf betaler Studenterne 11 Kr. pr. Semester i 1. Semester, 16 Kr. pr. Semester i de følgende Semestre, ialt ca. 650 Kr. Nettoudgift ca. 650 Kr.

- C. Taleundervisning. Det aarlige Honorar udgør ca. 725 Kr. Heraf betaler Studenterne ca. 275 Kr. Nettoudgift ca. 450 Kr.
- D. Korsang. Det aarlige Honorar udgør ca. 370 Kr. Heraf betaler de Studerende ca. 320 Kr. Nettoudgift ca. 50 Kr.

Samlet Nettoudgift: *2650 Kr.* mod nu 1800 Kr.

3) Forholdet til det kgl. danske Musikkonservatorium. Ved Forhandling med Konservatoriets Direktør er man enedes om følgende Ordning:

Undervisningen i Klaverspil (evt. Violinspil) foregaar paa Konservatoriet og under dettes Ansvar. Forprøven og endelig Eksamen aflægges paa Universitetet. De Studerende, der paa anden Maade erhverver sig Færdighed i Klaverspil, skal dog møde til Prøve paa samme Maade som de, der deltager i Konservatoriets Undervisning. De Studerende skal have Lejlighed til at blive undervist af Klaver- og Violinlærere, som særlig ansættes med dette Formaal for Øje, saavel som af Konservatoriets andre Lærere med Hensyntagen til Konservatoriets almindelige Praksis. Universitetet indsender til Konservatoriet en Liste over Klaver- og Violinlærere, som man ønsker ansat ved Konservatoriet ud over dettes faste Stab; Konservatoriet har Ret til at forbigaa den ene og den anden af de indstillede. Ved Prøverne medvirker som Censorer Universitetets sædvanlige Censorer i Musik, Professoren i Musikvidenskab, en Repræsentant for Konservatoriets Bestyrelse samt den Lærer, der har undervist den paagældende paa Konservatoriet; for Studerende, der har forberedt sig privat, kun de 4 førstnævnte. De Studerende, der melder sig til Studiet af Musik, skal mødes med Professoren i Faget straks ved Studiets Begyndelse og dokumentere, at de er i Besiddelse af de elementære Færdigheder, bl. a. Nodekendskab, der maa kræves. Hvis de Studerende ikke tilfredsstiller rimelige Krav i saa Henseende, vil Universitetet ikke indstille dem til Konservatoriet. Under hele Konservatoriekursusets Varighed maa der ved Samarbejde mellem Konservatoriet og Universitetet føres Kontrol med, at kun de Studerende, der regelmæssigt følger Universitetets Undervisning i Musik, nyder godt af den her omhandlede Undervisning paa Konservatoriet. Konservatoriets Bestyrelse vil drage Omsorg for, at de Studerende paa passende Tidspunkter faar Lejlighed til at faa prøvet deres Evner og Standpunkt; hvis det viser sig, at nogle af de Studerendes Præstationer ikke svarer til rimelige Krav, vil Konservatoriets Bestyrelse gøre Indstilling til Professoren i Musikvidenskab om, at Vedkommende ikke videre kan nyde Undervisning paa det paagældende Hold.

Den økonomiske Ordning opretholdes, som den er nu: De Studerende betaler 25 Kr. pr. Semester og Staten Resten af Honoraret

til Konservatoriet; til dette Formaal optages en Bevilling paa 1280 Kr. paa Finansloven.

4) For de Studerende vil Udgifterne under den nye Ordning stille sig saaledes:

1. Semester	Universitetskurser	+	Konservatoriet	62 Kr.	
2.	—	—	+	—	67 —
3.	—	—	+	—	56 —
4.	—	—	+	—	56 —

De følgende Semestre bliver Udgifterne mindre.

Til nærmere Oplysning om, hvormange Undervisningsassistenter, der regnedes med og hvilket Arbejde, der maatte kræves af hver enkelt af disse samt om, hvorledes disse Assistenter tænktes honorerede, afgav Fakultetet under 6. September 1937 følgende Erklæring:

En Gennemførelse af Fakultetets under 15. Marts d. A. fremsendte Forslag om at gøre Musik til Hovedfag ved sproglig-historisk Skoleembedseksamen beregnes at ville kræve Ansættelse af 3 Undervisningsassistenter, 1 i Sang, 1 i Tale og 1 i Musikkdiktat og Korsang, med følgende Arbejde:

- 1) *Assistenten i Sang*: 3 Hold à 2 ugl. Timer for 1. Semesters Studerende,
2 Hold à 2 ugl. Timer for 2.—4. Semesters Studerende,
ialt 18 ugl. Timer i 15 Uger.
- 2) *Assistenten i Tale*: 2 Hold à 2 ugl. Timer for 1. Semesters Studerende,
1 Hold à 2 ugl. Timer for 2. Semesters Studerende,
ialt 6 ugl. Timer i 15 Uger.
- 3) *Assistenten i Musikkdiktat og Korsang*:
i Musikkdiktat:
1 Hold à 3 ugl. Timer for 1. Semesters Studerende,
1 Hold à 2 ugl. Timer for 2.—4. Semesters Studerende,
ialt 9 ugl. Timer i 15 Uger, plus 12 skriftlige Opgaver fra 8 Studerende i 2.—4. Semester.
i Korsang:
1 Hold à 1½ ugl. Time i 2 Semestre à 15 Uger.

Hvad Honoreringen angaar, er der regnet med et Honorar paa Kr. 8,10 pr. ugl. Time og Kr. 0,65 pr. skriftlig Opgave i Overensstemmelse med de i Øjeblikket gældende Satser.

Imidlertid fremkom der samtidig med, at Fakultetet indsendte sit Forslag, en Henvendelse fra 6 Studerende, som henstillede, at der ikke blev foretaget en saadan Ændring i Reglerne for sproglig-historisk Skoleembedseksamen, at Kombinationen af Fagene Musik og Gymnastik blev udelukket. Det filosofiske Fakultet udtalte herom i en Erklæring af 31. Marts 1937 følgende:

Fakultetet har under Behandlingen af det under 15. Marts d. A. fremsendte Forslag angaaende Musik som Hoved- og Bifag ved sproglig-historisk Skoleembedseksamen været opmærksom paa, at det — vel navnlig for de kvindelige Studerende — kunde være nyttigt at være uddannet baade i Gymnastik og i Musik, men naar det dog har ment det nødvendigt at foreslaa Reglerne om Skoleembedseksamen ændret derhen, at naar Musik er Hoved- eller Bifag, kan Gymnastik ikke være Bifag, skyldes det følgende Grunde:

1. Studiet af Gymnastik er efter de gældende Bestemmelser ordnet saaledes, at de Studerendes Tid er fuldstændig optaget deraf i de første to Aar. Nu er det et Hovedpunkt i den foreslaaede Nyordning af Faget Musik, at de Studerende skal koncentrere deres Arbejde om de praktiske Færdigheder i de første to Studieaar, hvad enten de har Musik som Hovedfag eller Bifag. Det vil da medføre, at Studerende med Musik og Gymnastik som Fag i de første 4 Aar af deres Studietid kun i forholdsvis ringe Grad vil kunne have Kraft til Studiet af deres tredie Fag. Hvis deres tredie Fag er Hovedfag, vil det sige, at de bliver nødt til at sammentrænge Hovedfagsstudiet paa ganske faa Aar, hvis ikke Eksamensstudiet skal tage en ganske urimelig Tid. Dette vilde stride ganske mod Hensigten med den Studieanordning, som Trefagsordningen medfører. (Jfr. Studieplaner Side 6, hvor det anbefales at arbejde aktivt med baade Hovedfaget og Bifagene i hele Studietiden). Hvis det tredie Fag er Bifag, vil Studerende med Musik som Hovedfag og Gymnastik som andet Bifag, naar de efter 4 Aars Forløb kan sætte Kraft ind paa Studiet deraf, ikke have nogen Støtte i det Arbejde, de har anvendt paa Gymnastiken og Musiken i disse første 4 Aar, og det er just en Forudsætning for Trefagsordningen, at de Studerende under Arbejdet med Hovedfaget skal faa en almen Forstaaelse af de filologisk-historiske Fags Maal og Midler, der kan støtte dem i Arbejdet med Bifagene.

2. Vanskeligheden ved Kombinationen af Fagene Musik og Gymnastik ligger efter Fakultetets Formening ikke i, at disse 2 Fag er »Færdighedsfag« i højere Grad end de andre Fag ved sproglig-historisk Skoleembedseksamen, men den ligger deri, at de teoretiske Discipliner ved Faget Gymnastik helt og holdent ligger udenfor det historisk-filologiske Omraade, og det samme gælder visse af de teoretiske Discipliner ved Faget Musik.

Det følger heraf, at enhver Fagkombination, hvori Musik og Gymnastik indgaar, vil være forbunden med særlige Vanskeligheder. Dog er en Kombination med eet af disse to Fag fuldt forsvarlig, selv om man maa regne med, at Studerende med Gymnastik eller Musik som Fag normalt vil bruge et halvt Aar mere til Studiet end Studerende med tre mere ensartede Fag. Men man bør ikke gaa længere ad denne Vej.

Det tilføjes, at Fakultetets Forslag angaaende Musik som Hoved- og Bifag ved sproglig-historisk Skoleembedseksamen har været forelagt Undervisningsinspektøren for Gymnasieskolerne, og at denne ikke har fremsat noget Ønske om en Ændring af Forslaget paa det paagældende Punkt.

Sagen blev derefter tilstillet det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet til Erklæring, som under 25. Maj 1937 med Tilslutning fremsendte en saalydende Erklæring fra Professor i Gymnastikteori, Dr. phil. Emanuel Hansen:

I den heldige Udvikling, som i de senere Aar har fundet Sted indenfor Kvindegymnastiken, har det været af stor Betydning, at man i højere og højere Grad har ladet Udførelsen af de gymnastiske Øvelser foregaa under Musikledsagelse. Der er herigennem skabt et udmærket Middel til Fremme af en Række af de Formaaler, som søges opnaaet gennem Gymnastiken, og det maa anses for meget glædeligt, at denne Arbejdsmaade ogsaa har vundet Indpas indenfor Skolernes Pige-gymnastik.

Men det maa samtidig erkendes, at der herved er opstaaet en Fare for, at Gymnastiklærerinder, der kun er i Besiddelse af en middelmaadig musikalsk Forstaaelse, i deres Bestræbelser for at tillempe Musiken efter de gymnastiske Formaaler udsætter denne for en saadan Behandling, at det i musikalsk Henseende ikke kan staa for Kritik. Det er mit Indtryk, at der i ikke faa Tilfælde fuskkes paa dette Omraade.

Faglig set vilde det derfor være af den største Betydning, om Skolens, og specielt Gymnasiets, Gymnastiklærerinder tillige var musikalsk skolede.

Dette anerkendes da ogsaa af det filosofiske Fakultet, der imidlertid har fundet Hensynet til den praktiske Ordning af Studiet saaa tungt vejende, at Fakultetet har ment at maatte foreslaa, at Gymnastik ikke kan være Bifag, naar Musik er Hoved- eller Bifag.

Der er ingen Tvivl om, at en hvilken som helst Fagkombination, hvori Gymnastik indgaar, vil medføre en relativt lang Studietid, og det er ogsaa muligt, at Kombinationen Musik—Gymnastik vil vise sig særlig ugunstig i denne Henseende.

Af de ovenfor nævnte faglige Grunde maa jeg imidlertid anse det for højst uheldigt, om enhver Mulighed for at kombinere disse to Fag udelukkes. Jeg er ikke interesseret i, at samtlige kvindelige Gymnastikstuderende under det filosofiske Fakultet vælger Musik

som Fag; men jeg vil anse det for overordentlig betydningsfuldt, om Studenter, der har særlige Evner og Interesser paa disse to Fags Omraader, faar Lejlighed til at uddanne sig i begge Fag, saaledes at vi faar — i hvert Fald nogle faa — interesserede og vel uddannede Folk, som er i Stand til at gøre en Indsats paa det nævnte praktiske Omraade, og som eventuelt kan være medvirkende til at angive Retningslinierne for det fremtidige Arbejde.

Paa den anden Side vil det naturligvis være uforsvarligt at »lokke« de Studerende ind paa et saadant Studium, uden at man paa Forhaand har givet dem fuld Oplysning om de Vanskeligheder, der er forbundet dermed. Saadanne Advarsler praktiseres allerede nu, idet der i Fakultetets nugældende Studieplaner er advaret mod visse Fagkombinationer, der bl. a. af Hensyn til de Vanskeligheder, de frembyder for de Studerende, maa anses for lidet praktiske, og heriblandt er allerede Kombinationen Gymnastik-Musik nævnt. Denne Advarsel kunde eventuelt forstærkes, og det vilde formentlig derved opnaas, at kun et meget begrænset Antal Studerende og kun de mest interesserede vilde melde sig til dette Studium, ligesom Ansvar for en eventuel Forlængelse af Studietiden dermed vilde være lagt paa de Studerende selv.

Jeg skal tilføje, at det ikke af Sagens Akter fremgaar, at Spørgsmaalet har været forelagt Undervisningsinspektøren for Gymnasieskolerne under en saadan Form, at han har haft Lejlighed til at indhente Udtalelser fra sine faglige Medhjælpere.

Sagen blev derefter paany sendt til Erklæring i det filosofiske Fakultet, som under 22. Oktober 1937 udtalte følgende:

Spørgsmaalet om Fagkombinationen Musik-Gymnastik ved sproglig-historisk Skoleembedseksamen har været Genstand for Behandling i et af Fakultetet nedsat Udvalg, i hvis Forhandlinger Professoren i Gymnastikteori, Lektoren i Tale og Sang, Undervisningsinspektøren for Gymnasieskolerne, dennes faglige Medhjælper i Gymnastik og Sanginspektøren samt de Musik- og Gymnastikstuderendes Studenteraadsrepræsentanter har deltaget.

Dette Udvalgs Forhandlinger, af hvilke et Referat vedlægges, har vist, at Universitetslærerne i Musik og Gymnastik og de Studerende i disse Fag *alle* nærer Ønske om, at Muligheden for at kombinere Fagene Musik og Gymnastik ved sproglig-historisk Skoleembedseksamen bevares, idet der henvises til, at de to Fag naturligt vil kunne støtte og fremme hinanden, og at der i Skolen undervises i Pige-gymnastik med Musikledsagelse, saaledes at det vil være af Betydning, at Kandidater med særlige Anlæg for disse to Fag kan skaffe sig fuld akademisk Uddannelse i dem begge. Heroverfor er der fra anden Side i Fakultetet gjort Betænkeligheder gældende, idet der henvises til, at Fagkombinationen Musik-Gymnastik vil medføre en alt for lang Studietid og vanskelig lader sig indpasse i Studieord-

ningens Rammer, ligesom der er Fare for, at den skal blive obligatorisk for de kvindelige Gymnastikstuderende, fordi Kandidater med Gymnastik uden Musik ikke vil kunne konkurrere med Kandidater med baade Gymnastik og Musik.

I Fortsættelse af Udvalgets Forhandlinger har Undervisningsinspektøren for Gymnasieskolerne i Skrivelse af 1. Oktober d. A. udtalt, at man ikke bør modsætte sig Muligheden for Fagkombinationen Musik-Gymnastik.

Efter det herigennem i Sagen oplyste har Fakultetet paa sit Møde den 4. ds. vedtaget, at det under Hensyn til det af Faglærerne i Gymnastik og Musik af faglige Grunde fremsatte Ønske trods de studiemæssige Betænkeligheder ikke vil modsætte sig, at Fagene Musik og Gymnastik fortsat kan kombineres ved sproglig-historisk Skoleembedseksamen, hvorfor man anmoder om, at den i Fakultetets under 15. Marts d. A. fremsendte Forslag angaaende Musik som Hoved- og Bifag ved sproglig-historisk Skoleembedseksamen foreslaaede Tilføjelse til kgl. Anordning af 14. Juli 1934 § 3 (»Naar Musik er Hovedfag eller Bifag, kan Gymnastik ikke være Bifag«) maa udgaa.

Efter at Fakultetets Indstilling var blevet tiltraadt af Konsistorium blev Sagen under 9. December 1937 indsendt til Ministeriet. Endvidere indstillede Ministeriet i Juni 1938, at der paa Finansloven for 1939—40 under Universitetets Konto 4. A. Honorarer til Lektorer blev optaget et Beløb af 2400 Kr. som 1. Del af en 3-aarig Bevilling paa 2400 Kr. aarlig til Honorering af en Lektor i Musikvidenskab med særligt Henblik paa Musikteori og Formlære og under Universitetets Konto 5. Medhjælp et Beløb af 2650 Kr. til Medhjælp ved Undervisningen i Musikvidenskab til Afløsning af den senest paa Finansloven for 1937—38 givne 2-aarige Bevilling paa 1800 Kr. aarlig i samme Øjemed.

Derefter blev der paa Finanslovforslaget for 1939—40, jfr. Rigsdagstidende for 1938—39, Tillæg A., Sp. 1663—66 under Universitetets Konto 4. A. Honorarer til Lektorer, optaget et Beløb af 2400 Kr. som 1. Del af en 3-aarig Bevilling paa 2400 Kr. aarlig til en Lektor i Musikvidenskab; derimod blev der ikke paa Forslaget optaget nogen Bevilling til Medhjælp ved Undervisningen i Musikvidenskab. Efter fornyet Indstilling fra Universitetet blev der ved Ændringsforslag til Finanslovforslaget for 1939—40, jfr. Rigsdagstidende for 1938—39, Tillæg B., Sp. 1395—98 under Universitetets Konto 5. Medhjælp optaget et Beløb af 1800 Kr. som Medhjælp ved Undervisningen i Musikvidenskab, idet Ministeriet under 28. Februar 1939 meddelte Universitetet, at man ikke for Tiden saa sig i Stand til at søge et større Beløb bevilget, men at man ved Udarbejdelsen af Forslaget til Finanslov for Finansaaret 1940—41 vilde være villig til at tage Spørgsmaalet om den ansøgte Forhøjelse op til velvillig Overvejelse.

Efter at Ministeriet havde indhentet yderligere Erklæringer fra Undervisningsinspektøren for Gymnasieskolerne og fra Sanginspektøren og havde udbedt sig Forslag fra Universitetet til Bestemmelser for Overgangstiden blev der udstedt følgende *kgl. Anordning af 5. September 1938 om Ændringer i Anordning af 14. Juli 1934 om Skoleembedseksamen under det filosofiske Fakultet.*

I § 2 udgaar »Musik« i Sætningen: »medens Latin, græsk Kultur, Musik, Gymnastik og Geografi kun kan være Bifag«.

Til § 8 føjes: »I Musik besørger Undervisningen og Eksaminationen ved Samvirken med det kgl. danske Musikkonservatorium«.

Som sidste Paragraf tilføjes: »Nærværende Anordning træder straks i Kraft, idet Undervisningsministeriet bemyndiges til at træffe Bestemmelser for Overgangstiden«.

Endvidere udstedte Ministeriet følgende *Bekendtgørelse af 23. August 1939 om Ændring i Undervisningsministeriets Bekendtgørelse af 19. Juli 1934 om den ved kongelig Anordning af 14. Juli 1934 indrettede Skoleembedseksamen under det filosofiske Fakultet:*

Efter Ikrafttrædelsen af kongelig Anordning af 5. September 1938 om Ændring i Anordning af 14. Juli 1934 om Skoleembedseksamen under det filosofiske Fakultet fastsættes herved følgende Ændringer i Undervisningsministeriets Bekendtgørelse af 19. Juli 1934, forsaavidt angaar Skoleembedseksamen i Faget Musik under det filosofiske Fakultet:

I Afsnit I, Nr. 1, Eksamensfordringerne til Skoleembedseksamen, udgaar Ordet »Musik« i Sætningen: »I græsk Kultur, Musik og Gymnastik skal dog Bifagseksamen umiddelbart kvalificere til Undervisning i hele Gymnasieskolen, og Bifagseksamen i Latin skal umiddelbart kvalificere til Undervisning i det nysproglige Gymnasium«.

Umiddelbart derefter tilføjes: »Bifagseksamen i Musik kvalificerer umiddelbart til Sangundervisning i Mellem skolen samt i Gymnasieskoler, hvor der ikke stilles Krav til Sanglæreren ud over almindelig Skolesang«.

I Afsnit I, Nr. 2, Fordringerne i de enkelte Skoleembedseksamensfag, erstattes det under litra g., Musik, anførte med følgende Regler:

»Faget omfatter følgende Underdiscipliner: Musikhistorie, Musikteori, Tale og Sang samt Færdighed i Klaverspil og Korledelse.

Hovedfag.

1. a) I *Musikhistorie* kræves Kendskab i et Omfang svarende til Forelæsninger i 3 Semestre à 2 ugentlige Timer eller som Adlers Handbuch der Musikgeschichte med nærmere angivne Udeladelser. Desuden kræves noget Kendskab til Musikæstetik samt til musikhistorisk Metode og Teknik.

- b) Som Grundlag for Arbejdet med Musikhistorie kræves indgaaende Studium af ældre Musikværker, mindst i et Omfang som Schering, Geschichte der Musik in Beispielen, samt fyldigt Kendskab til den klassisk-romantiske og den nyere Musik; der kræves særlig Kendskab til dansk Musik. Der opgives som særlig tilegnet: 10 større Værker eller Grupper af sammenhørende Værker, saaledes at alle væsentlige Perioder og Genrer fra gregoriansk Sang til Nutiden er repræsenteret. Alle Sange (Værker), der indgaar i Sangplanen for Gymnasium og Mellemskole, forudsættes kendt. Der stilles Krav til de Studerende om litteraturhistorisk Orientering og Forstaaelse af de Tekster, de faar med at gøre, specielt de danske Sangtekster.
2. I *Musikteori* kræves Tilegnelse af almindelig Musikkunde i et Omfang som Krehl-Hernried, Allgemeine Musiklehre, Side 66—149, Færdighed i 2—4-stemmig fri Sats og 4-stemmig streng Sats, 2—3-stemmig Kontrapunkt med Benyttelse af de paagældende Afsnit i Jeppesen, Kontrapunkt, Formlære i et Omfang som Blessinger, Grundzüge der musikalischen Formenlehre, samt som praktiske Øvelser ved Klaveret: Generalbasspil, Transponering og Harmonisering af opgivne Melodier. Som Indledning til Studiet af Musikteori kræves Deltagelse i Kursus i Hørelære og Musikdiktat.
3. I *Tale og Sang* kræves:
- a) Kendskab til Akustik, Stemmefysiologi og Fonetik i et Omfang som Jørgen Forchhammers Den menneskelige Stemme, 1920, Afsnit I og III, det teoretiske Stof i Viggo Forchhammers Taleøvelser, 1927, og J. og V. Forchhammers Theorie und Technik des Singens und Sprechens, 1921, Kapitlerne II, III og V; endvidere Kendskab til Phonastheni og dens Behandling i et Omfang som N. Rh. Blegvad, Phonastheni (Stemmetræthed), 1934.
 - b) Beherskelse af en Stemme- og Sprogdannelsesmetode med Anvendelse af det lærte i Tale og Sang.
 - c) sanglig praktisk Beherskelse af det ovenfor under 1. b) nævnte Skolesangrepertoire. Desuden opgives som særlig indstuderet en lettere Arie og en middelsvær Lied, og der vises Færdighed i prima vista Sang.
4. Eksaminanden maa være i Besiddelse af Færdighed i Klaverspil, herunder ogsaa prima vista Spil. Til Eksamen opgives som særlig indstuderet en gammel-klassisk og en klassisk-romantisk Komposition af Middelvanskelighed. Det ene af disse Værker kan erstattes af en tilsvarende Violinkomposition.
5. Eksaminanden skal i 4 Semestre have deltaget i Øvelser paa Universitetet i Korsang og Korledelse.
6. *Specialet* omfatter enten et større Omraade, valgt indenfor Musikhistorie og Musikteori, eller 2—3 mindre Omraader, hvoraf det ene kan falde indenfor Stemmefysiologien.

Bifag.

1. a) I *Musikhistorie* kræves Kendskab i et Omfang som P. Hamburger, *Musikhistorie*, for Tiden efter 1600 dog med noget mere Fordybelse i de vigtigste Perioder, og særlig Kendskab til dansk Musik.
 b) Alle Sange (Værker), der indgaar i Sangplanen for Gymnasium og Mellem-skole, forudsættes kendt. Der stilles Krav til de Studerende om litteraturhistorisk Orientering og Forstaaelse af de Tekster, de faar med at gøre, specielt de danske Sangtekster.
2. I *Musikteori* kræves Tilegnelse af almindelig Musikkære i et Omfang som Krehl-Hernried, *Allgemeine Musiklehre*, Side 66—149, Færdighed i 2- og 4-stemmig fri Sats, 2-stemmig Kontrapunkt med Benyttelse af de paagældende Afsnit i Jeppesen, *Kontrapunkt*, samt som praktisk Øvelse ved Klaveret: Generalbasspil og Transponering. Deltagelse i Kursus i Formlære er obligatorisk. Som Indledning til Studiet af Musikteori kræves Deltagelse i Kursus i Hørelære og Musikkdiktat.
3. I *Tale og Sang* kræves:
 - a) Kendskab til Akustik, Stemmefysiologi og Fonetik i et Omfang som det teoretiske Stof i Viggo Forchhammers *Taleøvelser*.
 - b) Beherskelse af en Stemme- og Sprogdannelsesmetode med Anvendelse af det lærte i *Tale og Sang*.
 - c) sanglig praktisk Beherskelse af det ovenfor under 1. b) nævnte Skolesangrepertoire samt Færdighed i prima vista Sang.
4. Eksaminanden maa være i Besiddelse af Færdighed i Klaverspil, herunder ogsaa prima vista Spil. Til Eksamen opgives en Komposition af Middelvanskelighed.
5. Eksaminanden skal i 4 Semestre have deltaget i Øvelser paa Universitetet i Korsang og Korledelse.

Til Afsnit II, Eksamensordningen, fastsættes endelig nedenstaaende Overgangsregler som nyt Nr. 16:

»De ovennævnte Bestemmelser vedrørende Faget Musik træder i Kraft saaledes, at de kan bringes til Anvendelse første Gang ved Forprøven i Eksamensterminen Sommeren 1940 og ved den endelige Eksamens 1. Del i Eksamensterminen Sommeren 1942. Til Forprøve efter de hidtidige Bestemmelser kan man indstille sig indtil Eksamensterminen Vinteren 1940—41 og til endelig Eksamens 2. Del indtil Eksamensterminen Vinteren 1944—45.

De studerende, der allerede inden den nye Ordning Ikrafttræden har bestaaet Forprøve i Faget Musik, kan opnaa Dispensation efter Faglærernes Indstilling til at lade denne Forprøve træde i Stedet for den nye Ordning Forprøve paa Betingelse af, at de ved den endelige Prøve i Faget Musik underkaster sig en supplerende Prøve i 2-stemmig

fri Udsættelse af opgiven Melodi samt Generalbasspil (opgaven Melodi og Bas) med tilhørende harmonisk Analyse.

I særlige Tilfælde gives Dispensation af Undervisningsministeriet efter Fakultetets Indstilling.

Samtidig med Nyordningen blev der gennemført en Nyordning af Lektoratet i Tale og Sang, saaledes at Undervisningen og Eksaminationen i praktisk Sang og Hørelære fremtidig blev henlagt til Undervisningsassistenter i Stedet for under Lektoren i Tale og Sang. Det filosofiske Fakultet indstillede under 3. Marts 1939, at der ved Fornyelsen af Lektor Viggo Forchhammers Beskikkelse som Lektor i Tale og Sang for 3 Aar fra den 1. April 1939 at regne (jfr. foran Side 39) blev meddelt ham, at der fremtidig skulde gælde følgende Fagfordeling mellem Lærerkrafterne i Tale og Sang:

- 1) Lektoren i Tale og Sang underviser i de herhenhørende teoretiske Discipliner (Akustik, Fonetik, Stemmefysiologi samt Kendskab til Stemmesygdomme) og Oplæsning og eksaminerer ved Forprøve og endelig Eksamen,
- 2) Undervisningen og Eksaminationen i praktisk Sang og Hørelære henlægges til Undervisningsassistenter,
- 3) Undervisningen i Stemme- og Sprogdannelse fortsættes uændret ved Undervisningsassistenter, dog saaledes, at Lektoren i Tale og Sang tillige vil være pligtig at give praktisk Sangundervisning til de Studerende, der fortsat vil forberede sig efter den hidtidige Ordning, d. v. s. til Eksamen i Musik som Bifag ved sproglig-historisk Skoleembedseksamen.

Under 5. April 1939 bifaldt Universitetets Rektor Fakultetets Indstilling.

Om Ansættelse i det nyoprettede Lektorat i Musikvidenskab, se foran Side 63.

β. *Indførelse af en Optagelsesprøve i Musik for Studerende med Musik som Fag ved Skoleembedseksamen (kgl. Anordning af 12. Juni 1939) (J. Nr. 196/37).*

Under 21. December 1938 afgav det filosofiske Fakultet følgende Indstilling:

Under 5. September 1938 er der udstedt kgl. Anordning om Ændring i Anordning af 14. Juli 1934 om Skoleembedseksamen under det filosofiske Fakultet, ifølge hvilken Faget Musik fremtidig ogsaa kan være Hovedfag ved sproglig-historisk Skoleembedseksamen, og paa Forslaget til Finanslov for Finansaaret 1939—40 er der optaget Bevillinger til Gennemførelse af den af Fakultetet under 15. Marts

1937 foreslaaede Nyordning af Faget Musik. I den Anledning har Faget Musiks Forhold været taget op til Drøftelse, og Fakultetet har vedtaget at stille Forslag om Indførelse af en Optagelsesprøve for dem, der ønsker at studere Faget Musik.

Der foreslaas, at der for Fremtiden kræves, at de Studerende ved Begyndelsen af Studiet prøves med Hensyn til musikalske Evner og Forudsætninger, saaledes at de Studerende, der ikke tilfredsstiller rimelige Krav, udelukkes fra at følge ikke blot, som tidligere foreslaaet, den Undervisning, der gives paa Konservatoriet, men ogsaa fra de Kurser, der gives paa Universitetet selv. Begrundelsen for denne Særstilling af Faget er, at Studentereksamen ikke omfatter Sang og Musik, og at det i Praksis har vist sig, at det er umuligt at gennemføre et Studium af Musik, hvis de Studerende ikke paa Forhaand besidder saavel naturlige musikalske Anlæg som visse elementære Færdigheder. Fra Lærerkollegiet i Musik er der indgivet følgende Forslag vedrørende Gennemførelsen af en saadan Prøve:

1.

For at faa Tilladelse til at følge Universitetets og Konservatoriets Kurser og Øvelser indenfor Faget Musik ved Skoleembedseksamen under det filosofiske Fakultet (Hovedfag eller Bifag) skal nye Studenter inden Studiets Begyndelse underkaste sig Prøver i Sang, Klaverspil, Spil fra Bladet, Opfattelse af Rytmer, Intervaller og Klange.

Prøven aflægges for en Bedømmelseskomité, bestaaende af samtlige Lærere (Professor, Lektorer, Undervisningsassistenter) indenfor Faget Musik ved Universitetet. — Prøven aflægges i September Maaned. Studerende, der senere melder sig til Faget, kan ikke deltage i Kurser og Øvelser før efter aflagt Prøve i September Maaned det paafølgende Aar. — Der gives ikke Karakterer for de enkelte Præstationer, men Prøvens Resultat betegnes ved Bestaaet eller Ikke bestaaet.

Første Optagelsesprøve afholdes i September 1939. Udvalget foreslaar, at der lukkes for Tilgang til Faget uden Optagelsesprøve fra det Tidspunkt, Fakultetsbestemmelse om Optagelsesprøven foreligger.

2.

Ved Prøven skal Aspiranten:

- 1) Synge en indstuderet, lettere Sang (eventuelt af Skolesangreper-toiret);
- 2) Spille et indstuderet, lettere Stykke paa Klaveret;
- 3) Spille en Koral (firstemmig) fra Bladet;
- 4) Gengive ved Bankning Rytmen i en forelagt, lettere Melodi;
- 5) Godtgøre Evnen til at opfatte forespillede Intervallers Retning og Størrelsesforhold og til at eftersynge korte forespillede eller foresungne Strofer;

- 6) Godtgøre Evnen til at opfatte elementære Klange (Dur og Mol, Antallet af Toner i en 2- og 3-stemmig Klang, Konsonans og Dissonans).

Ovenstaaende Forslag fremsendes herved til Rektors Godkendelse, idet bemærkes, at Indførelsen af den foreslaaede Optagelsesprøve ikke vil medføre nogen Udgift, og at Ordningen tænkes administreret af Professoren i Musikvidenskab.

I Anledning af denne Indstilling, meddelte Universitetets Rektor under 2. Marts 1939 det filosofiske Fakultet, at Sagen i Princippet var blevet tiltraadt af Konsistorium. Kun mente man, at der burde udstedes en kgl. Anordning om den paagældende Adgangsprøve til Studiet. Udkast til en saadan Anordning blev samtidig tilstillet Fakultetet; i dette Udkast, som var udarbejdet paa Grundlag af Fakultetets Indstilling, var der tilføjet en Bestemmelse om, at man kun kunde indstille sig til Adgangsprøven to Gange og desuden foreslaaet en Ændring af Bestemmelsen i Fakultetets Indstilling under 1. sidste Stk.

Efter at Fakultetet havde tiltraadt det udarbejdede Udkast til kgl. Anordning med en enkelt formel Ændring, blev Sagen under 31. Marts 1939 af Rektor indsendt til Ministeriet.

Herefter blev der udstedt følgende *kgl. Anordning af 12. Juni 1939 om Indførelse af en Optagelsesprøve i Musik for Studerende med Musik som Fag ved Skoleembedseksamen under det filosofiske Fakultet ved Københavns Universitet*:

§ 1.

Forinden der tilstedes en Studerende, der forbereder sig til Skoleembedseksamen i Faget Musik (Hovedfag eller Bifag), Adgang til at deltage i Universitetets Kurser og Øvelser i Faget og til den ved Aftale mellem Universitetet og det kgl. danske Musikkonservatorium for Universitetets Studerende særligt indrettede Undervisning paa Konservatoriet, skal vedkommende have bestaaet en Prøve i Sang, Klaverspil, Spil fra Bladet, Opfattelse af Rytmer, Intervaller og Klange.

§ 2.

Prøven aflægges for en Bedømmelseskommité, bestaaende af samtlige Lærere indenfor Faget Musik ved Universitetet iberegnet Undervisningsassistenter. Prøven afholdes een Gang om Aaret i September Maaned. Studerende, der i Løbet af et Universitetsaar melder sig til Faget, kan ikke deltage i den ovennævnte Undervisning paa Universitetet eller Konservatoriet før efter aflagt Prøve i næstfølgende September Maaned. Der gives ikke Karakterer for de enkelte Præstationer, men Prøvens Resultat betegnes ved Bestaaet eller Ikke-bestaaet. Til Prøven kan man kun indstille sig 2 Gange ialt.

§ 3.

Ved Prøven skal Aspiranten:

- 1) Synge en indstuderet, lettere Sang (eventuelt af Skolesang-repertoiret);
- 2) Spille et indstuderet, lettere Stykke paa Klaveret;
- 3) Spille en Koral (firstemmig) fra Bladet;
- 4) Gengive ved Bankning Rytmen i en forelagt, lettere Melodi;
- 5) Godtgøre Evnen til at opfatte forespillede Intervallers Retning og Størrelsesforhold og til at eftersynge korte forespillede eller foresungne Strofer;
- 6) Godtgøre Evnen til at opfatte elementære Klange (Dur og Mol, Antallet af Toner i en 2- og 3-stemmig Klang, Konsonans og Dissonans).

§ 4.

Disse Bestemmelser kommer første Gang til Anvendelse paa dem, der har taget Studentereksamen Sommeren 1939.

γ. Nyaffattelse af Bestemmelserne for Censorernes Beskikkelse og Medvirken ved sproglig-historisk Skoleembedseksamen (J. Nr. 246/39).

Under 18. April 1939 afgav det filosofiske Fakultet følgende Indstilling til Universitetets Rektor:

Ved Skrivelse af 16. April 1932 til Konsistorium bifaldt Undervisningsministeriet en Nyaffattelse af Bestemmelserne for Censorernes Beskikkelse og deres Medvirken ved Skoleembedseksamen under det filosofiske Fakultet. Siden Udstedelsen af kgl. Anordning af 8. Maj 1935 afholdes der nu ogsaa sproglig-historisk Skoleembedseksamen ved Aarhus Universitet, og i Henhold til nævnte Anordnings § 6 skal Censorkollegiet ved denne Eksamen være det samme ved begge Eksaminer; da der i 1936 skulde stilles Forslag om Censorbeskikkelserne for Treaarsperioden 1936—39, traadte derfor det filosofiske Fakultet ved Københavns Universitet i Forhandling med det humanistiske Fakultet ved Aarhus Universitet, saaledes at de 2 Fakulteter stillede Forslag i Fællesskab, og dette er ogsaa sket i indeværende Aar ved Udarbejdelsen af Forslaget til Censorbeskikkelserne for Treaarsperioden 1939—42. Da man maa anse det for praktisk, at Reglerne for det humanistiske Fakultets Medvirken ved Udarbejdelsen af Forslaget til Censorkollegiets Sammensætning fæstnes i Overensstemmelse med den gældende Praksis, har det filosofiske Fakultets Eksamensudvalg paa sit Møde den 28. November 1938 vedtaget at stille følgende Forslag til Nyaffattelse af Bestemmelserne for Censorernes Beskikkelse og Medvirken ved sproglig-historisk Skoleembedseksamen:

I passende Tid før den 3-aarige Funktionsperiodes Udløb meddeler Formanden for Censorerne ved sproglig-historisk Skoleembeds-

eksamen Formændene for henholdsvis det filosofiske Fakultets Eksamensudvalg ved Københavns Universitet og for det humanistiske Fakultets Eksamensudvalg ved Aarhus Universitet, at Tiden er inde til Forhandling om Genbeskikkelse eller Nybeskikkelse af Censorerne ved sproglig-historisk Skoleembedseksamen, og samtidig fremsætter Censorformanden de Bemærkninger, som han paa dette Tidspunkt finder Anledning til. De 2 Eksamensudvalgs Formænd indkalder derefter Forslag til Censorkollegiets Sammensætning fra de enkelte Faggrupper, og paa Grundlag af de fra Faggrupperne fremsatte Forslag forhandler Eksamensudvalgsformændene indbyrdes, og derefter forelægges de fra Fakulterne fremkomne Ønsker Censorformanden. Foraaaviddt der er Enighed mellem de 2 Eksamensudvalg og Censorformanden, retter Eksamensudvalgenes Formænd Forespørgsel til de Personer, der er udpeget til Censorer, om de er villige til at modtage Beskikkelse. I Tilfælde af Uenighed forhandles der mellem Censorformanden og Eksamensudvalgenes Formænd. Censorformanden og Eksamensudvalgsformændene afgiver i Forening Indstilling til Undervisningsministeriet, idet de i Tilfælde af Uenighed fremsætter de Bemærkninger, som Sagen giver Anledning til. Til Censorer, om hvem der ikke er Enighed, rettes der ikke nogen Forespørgsel, før Ministeriets Afgørelse er indhentet.

Ved Opgavemøderne drøftes indenfor de enkelte Faggrupper mellem Universitetslærere og Censorer Spørgsmaalet om Censorfordelingen og Placeringen af den mundtlige Eksamen, og de fremsatte Ønsker meddeles Eksamensudvalgenes Formænd, der herefter paa dette Grundlag forhandler indbyrdes om Fordelingen af Censorerne og Tidspunktet for Afholdelsen af den mundtlige Prøve ved sproglig-historisk Skoleembedseksamen ved Københavns og Aarhus Universiteter. Ved Tilrettelæggelsen af Censorfordelingen skal der tages Hensyn til, at alle Censorer kan komme til at fungere i omtrent lige Omfang og medvirke ligeligt ved de 2 Universiteter. I Tilfælde af, at der ikke mellem de paagældende Universitetslærere og Censorerne kan opnaas Enighed om Fordelingen af Censuren, træffes Afgørelsen af Censorformanden i Samraad med Eksamensudvalgenes Formænd.

Idet bemærkes, at Forslaget er blevet tiltraadt af Eksamensudvalget ved det humanistiske Fakultet ved Aarhus Universitet og af Formanden for Censorerne ved sproglig-historisk Skoleembedseksamen, Undervisningsinspektør, Dr. phil. A. Højberg Christensen, skal man herved tilstille Universitetets Rektor Forslaget med Anmodning om, at det maa blive fremsendt til Undervisningsministeriets Approbation.

Efter at Fakultetets Indstilling var blevet indsendt til Ministeriet med Rektors Tilslutning, bifaldt Ministeriet under 20. Juni 1939 de foreslaaede Bestemmelser.

δ. *Fornydelse af Bevillingen til praktiske Kursus i Stemme- og Sprogdannelse for alle Universitetets Studerende* (J. Nr. 269/38).

Paa Finansloven for 1939—40, jfr. Rigsdagstidende for 1938—39, Tillæg A., Sp. 1679—80 fornyedes den tidligere givne Bevilling under Universitetets Konto 15. Kursusudgifter, Underkonto e, Tilskud til en rationel Taleundervisning for alle Universitetets Studerende med 600 Kr. som 1. Del af en 2-aarig Bevilling paa 600 Kr. aarlig.

7. Det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet.

α. *Bevilling til videnskabelig Assistance for Professor, Dr. phil. Gudmund Hatt.* (J. Nr. 271/38).

Under 30. Januar 1938 indgav Professor i Kulturgeografi, Dr. phil. Gudmund Hatt følgende Andragende:

Undertegnede tillader sig herved at ansøge om en Medhjælpssum til videnskabelig og undervisningsmæssig Assistance.

Mit Fag, Kulturgeografien, omfatter Kulturudviklingen i dens geografiske Betingethed i Fortid og Nutid. Mit Arbejde gælder særlig to Omraadet indenfor Faget:

1) Erhvervslivets og Bebyggelsens Forhistorie. Her nyder jeg den Fordel at kunne fremdrage, ved arkæologiske Undersøgelser, meget Førstehaandsmateriale om vort eget Lands Landbrug og Bebyggelse i forhistorisk Tid. Carlsbergfondet har gennem en Aarrække støttet disse Undersøgelser, hvorved det er blevet mig muligt at lade enkelte Elever deltage i dem. Enkelte af mine Studenter er blevet knyttede til Nationalmuseet.

2) Moderne Erhvervsgeografi og Bebyggelsesgeografi. Det er særlig dette andet Omraade, der vedkommer min Undervisning ved Universitetet. Mine Forelæsninger og Øvelser er overvejende erhvervsgeografiske og bebyggelsesgeografiske. Men denne Side af min Virksomhed lider derunder, at jeg ikke kan skaffe noget Tilskud fra offentlige Midler, idet økonomisk Geografi vistnok ikke falder ind under noget af vore videnskabelige Fonds Virkeomraade. Jeg kan derfor ikke yde nogen yngre Videnskabsmand Vederlag for at hjælpe mig i Arbejdet; og der staar heller ingen videnskabelige Stillinger aabne for en ung Mand, der vælger Erhvervsgeografi som sit Felt.

Faget lider herunder. Og min Undervisning lider derved. Det er mig ikke muligt, uden Assistance, at fremstille de grafiske Illustrationer og Kort, som burde ledsage mine Forelæsninger, eller anlægge de Samlinger, som burde støtte Studenternes Tilegnelse af Produktionsgeografien. Det geografiske Laboratoriums honorarlønnede Assistent, Lektor Storgaard, kan ikke overkomme mere Arbejde, end han allerede har.

Under disse Omstændigheder føler jeg i høj Grad Savnet af Assistance. Jeg tillader mig derfor at ansøge det høje Ministerium om en Medhjælpssum paa 3600 Kr. aarlig til Lønning af en yngre Videnskabsmand, som skal hjælpe mig i mit videnskabelige Arbejde og i min Undervisning. En af mine Elever, cand. mag. Johannes Humlum, egner sig fortrinligt til en saadan Assistentstilling. Han har allerede præsteret flere erhvervsgeografiske Arbejder af Værdi, bl. a. en Afhandling om Østersølandenes Handel. Dersom det var muligt at skaffe ham et passende økonomisk Vederlag, vilde han kunne gavne mit Arbejde og ganske særlig min Undervisning i meget høj Grad. Og samtidig vilde han faa Lejlighed til yderligere at dygtiggøre sig i Faget. Det er af allerstørste Betydning for Videnskabens Fremtid, at velegnede yngre Kræfter faar Mulighed for at fortsætte det videnskabelige Forskningsarbejde efter Afslutningen af Eksamensstudiet.

Efter at dette Andragende var blevet indsendt til Ministeriet med Rektors og Kurators anbefaling, dog at man foreslog Beløbet fastsat til 2400 Kr. aarlig foreløbig for 3 Aar, blev der paa Finansloven for 1939—40, jfr. Rigsdagstidende for 1938—39, Tillæg A., Sp. 1667—68 under Universitetets Konto 5. Medhjælpssummer, optaget en Bevilling paa 2400 Kr. som 1. Del af en 3-aarig Bevilling paa 2400 Kr. aarlig til videnskabelig Assistance for Professoren i Kulturgeografi.

β. *Andre Sager.*

Efter Indstilling af Fakultetet og Rektor meddelte Ministeriet under 23. Juni 1938 en tysk Student, som ved Ministeriets Skrivelse af 9. Oktober 1934 havde faaet Tilladelse til at blive immatrikuleret ved Universitetet for at studere Matematik, Fysik, Kemi og Astrofysik, saaledes at der med Tilladelsen ikke var forbundet nogen Ret til at aflægge andre Eksaminer end Forprøven til Skoleembedseksamen i Fakultetets matematisk-fysiske Faggruppe, Tilladelse til ogsaa at aflægge Lærerprøven, og ved Ministeriets Skrivelse af 5. Januar 1939 blev der, ligeledes efter Fakultetets og Rektors Indstilling, til lige meddelt ham Tilladelse til at aflægge Fagprøven (J. Nr. 72 q/34).

Efter Indstilling af Professor i Zoologi, Dr. phil. R. Spärck, hvortil Universitetets Rektor og Kurator sluttede sig, bifaldt Ministeriet under 19. April 1939, at der foranlediget ved en ekstraordinær stor Indtegning til de obligatoriske zootomiske Øvelser i Foraarssemestret 1939 blev stillet et ekstraordinært Beløb af 500 Kr. til Raadighed til Medhjælp ved disse Øvelser, at afholde af Universitetets Konto 5. Medhjælp (J. Nr. 12 b/39).